ИНТЕРВЮ Драгомир Стойнев за енергетиката ни между ЕС и Русия 11

СОФИЯ Кражба на нулев проводник изгори стотици електроуреди 6

ПРИЗИВ Петър Чобанов: Спрете спекулациите с големи числа 2

ЖЕЛАНИЕ Владимир Путин е готов за диалог с Барак Обама 10

13

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
80 ст.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК 5 ЮНИ 2014 ГОДИНА/24 БРОЙ 126 (6826)

ЕК: Няма план за блокиране на „Южен поток”

България има право да потърси аргументи, но трябва да отстрани нарушенията, заяви говорителят Антоан Коломбани

Европейската комисия (ЕК) няма планове за краткосрочни практически мерки за блокирането на строителството на “Южен поток”. Това заяви Антоан Коломбани, говорител на заместник-председателя на ЕК Хоакин Алмуня. “Стартирахме процедура за отстраняване на нарушенията в европейското законодателство по отношение на България и строителството на газопровода “Южен поток”. Сега чакаме отговор. България има право да потърси аргументи и да обясни своята позиция и след това да пристъпи към отстраняване на нарушенията”, заяви говорителят.

“Помолихме България да спре проекта, поне докато разговорите между ЕК и българските власти са в ход. Това остава нашата позиция”, добави Коломбани в отговор на въпрос как оценява намеренията на София да продължи работата по проекта, въпреки наказателната процедура.

6

Снимка Пресфото/БТА

Варна ще е домакин на 42-то републиканско състезание по пожароприложен спорт. Дванадесет отбора от цялата страна ще премерят сили в спортен комплекс “Локомотив”

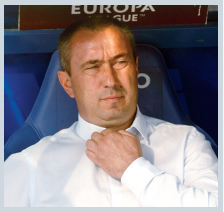
Велислава Дърева: Двуострата кама на преференциите

21

Звезди откриха нов цирк в София

28

Заради феновете Стоилов и Димитров напуснаха Ботев

30

НЯКОЛКО ДУМИ

Георги ГЕОРГИЕВ

ПЧЕЛИТЕ СА СРЕЩУ МЕДА?

Защо ги боли толкова от “Южен поток”? Кучето не е заровено на плажа край Варна, където ще излязат от морето тръбите на газопровода, а в далечния от нас Киев. Има един израз, че Украйна не е държава, а тръба. Смисълът е, че ако изчезне като фактор украинската газопреносна система, изчезва и смисълът от съществуването на самата държава. Може и да ви звучи пресилено, но истерията на и.д. премиера на Украйна Арсений Яценюк и и.д. министрите му, които заклеват ЕК да спре “Южен поток”, изпълват с практическо съдържание горната мисъл. Нещо повече, атаките отвъд океана срещу “Южен поток”, на които съдейства, макар и уклончиво, брюкселската бюрокрация, подсказват, че и на Запад смятат, че Украйна е просто една тръба, която може да се използва, за да се вреди на Русия.

Ние нямаме нищо общо с това. Жалко за украинците, но ние не сме виновни за състоянието, до което самите те се докараха. На българските политици и общественици, поне на вменяемата част от тях, трябва да им бъде жал за българите, а не за украинците. Европейската солидарност не означава, че ние трябва да страдаме заради престъпното поведение на клептоманите в Киев или заради фантомните болки на залязващия световен хегемон.

“Южен поток” трябва да бъде изграден, за да се гарантира нормалното функциониране на българската икономика и социална инфраструктура, а не заради печалбата на руските компании или заради геополитическите интереси на Кремъл.

Стр. 3

23 4

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 ⇧ USD: 1.43526 ⇧ GBR: 2.40569 ⇧ CHF: 1.60261

www.duma.bg

ПЕТЪР ЧОБАНОВ:

Спрете спекулациите с големи числа

Страната е достатъчно стабилна, да не клатим лодката, призова в декларация Коалиция за България

Атаките към кабинета по финансовата политика са абсолютно политически. Това обяви министърът на финансите Петър Чобанов в парламента вчера. Той дойде за заседание на бюджетната комисия във връзка с предстоящото гласуване от парламента на законопроекта за нов дълг. Договорът е подписан на 21 май 2014 г.

Според опозицията този нов дълг от близо 3 млрд. лева е една от причините за искания вот на недоверие в сектор "Финанси", който ГЕРБ се заканиха да внесат през тази седмица.

Финансовият министър отхвърли спекулациите за дупка от 10 млрд. лв. във фискалния резерв. Според него това са спекулации и произволно хвърляне в публичното пространство на големи числа, които явно се стремят да стреснат икономическата публика и да сложат спирачка на позитивното икономическо развитие в момента в държавата. Чобанов бе категоричен, че правителството ще се вмести в бюджетните параметри.

Страната е финансово стабилна, това е истината, дайте да не клатим съвместно лодката на една толкова важна и стабилна система. Това призова в декларация от името на ПГ на Коалиция за България Петър Кънев. Той изтъкна, че от няколко дни в публичното пространство се водят дебати по темата за нов външен дълг, но това всъщност са дебати, приключили през декември м.г. с приемане на Закона за държавния бюджет за 2014 г.

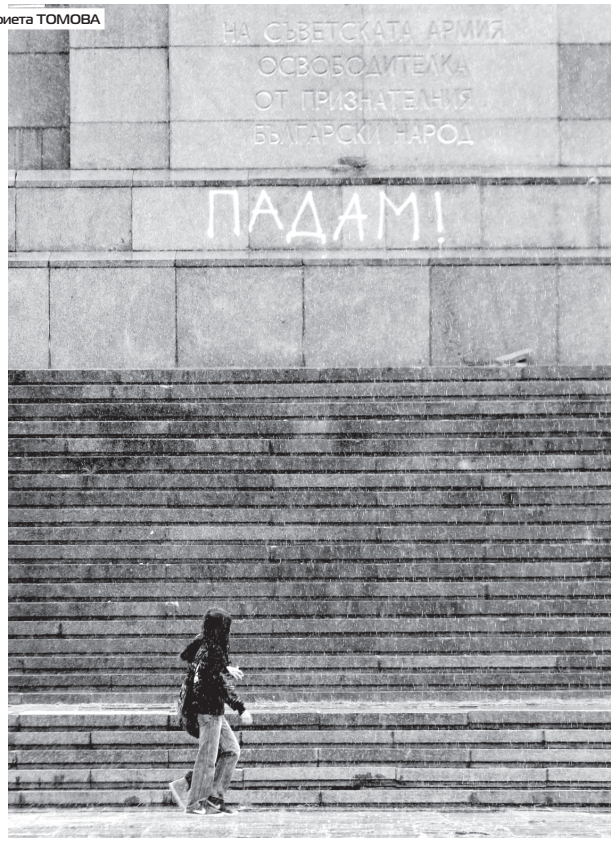
Законът предвижда максимален размер от 4,4 млрд. лв. на новия държавен дълг през 2014 г., изтъкна Кънев. Съгласно закона МС може да поема външен държавен дълг в размер общо на 3,9 млрд. лв. или тяхната равностойност в друга валута. В този лимит е разчетено включването на ново заемно споразумение с Европейската банка за възстановяване и развитие в размер на 500 млн. евро. Така максималният размер на новите външни облигации ще е с равностойност почти 3 млрд. лв., каза Кънев.

Депутатът обясни, че тези средства ще бъдат използвани основно за префинансиране на падежиращите на 15 януари 2015 г. глобални облигации на България в размер на 1,086 млрд. щатски долара или около 1,6 млрд. лв. Остатъкът, в комбинация с постъпленията от емитиране на държавни ценни книжа на вътрешния пазар, ще се използва за погасяване на падежиращ през 2014 г. дълг от предходни години в размер на 1,3 млрд. лв. и за покриване на планирания бюджетен дефицит през 2014 г. от 1,4 млрд. лв. Кънев припомни, че такава операция е била извършена от Симеон Дянков през второто тримесечие на 2012 г., когато е бил емитиран дълг за почти 1 млрд. евро. Поемането на външен дълг е нормална операция, използвана от различни държави, отбеляза Кънев.

Държавният дълг в момента е 18,6% от БВП при положение, че в еврозоната е над 90%, подчерта Кънев.

Премиерът Пламен Орешарски припомни по-късно, че емитирането на дълг от 3 млрд. лева беше обсъждано през миналата година в рамките на Закона за държавния бюджет. От XVIII-XIX век държавите перманентно емитират дългове, за да финансират излизащи в падеж стари дългове, обясни Орешарски и допълни, че не вярва в ГЕРБ да не знаят това.

Снимка Мариета ТОМОВА

Паметникът на Съветската армия в центъра на София за пореден път бе осквернен вчера

Бобева не вижда нужда от корекция в бюджета

Мила ХРИСТОВА

Опозицията иска промени, иска достъп до властта, това са нормални неща, гледайте числата. Корекции в бюджета засега не се налагат. Няма повод за притеснение. Когато се говори за бюджет, трябва да се избягват понятия като пица, дупки и т.н., заяви вицепремиерът Даниела Бобева пред журналисти вчера. По думите ѝ България е една от фискално стабилните страни, колкото това на някого да не му хареса. Според нея това ще проличи и от докладите на Европейската комисия и на Европейската банка.

Основен приоритет на правителството за следващите няколко месеца остава работата по състоянието на държавните предприятия, каза Бобева. Според нея укрепването им е много важно, в програмата е записано да се създаде нова правна рамка за начина на управлението им, защото през последните 20 години те не са управлявани добре.

От думите на Даниела Бобева стана ясно, че продължава обмисляне на бъдещето на БДЖ, провеждат се срещи с кредиторите, обмисля се заем от Световната банка. Има посоки, по които да се развива компанията, защото има интерес към нея за изграждане на високоскоростни линии от китайски инвеститори и възможности за развитие на дейността с товарните превози, смята вицепремиерът.

ИТАЛИАНСКА ФИРМА РЕКЛАМИРА ЕВТИНА БЪЛГАРСКА РАБОТНА РЪКА

Италианска фирма рекламира евтина българска работна ръка, съчетано с високо качество на продукцията. Това съобщи на пресконференция в Пловдив Никола Ангелов, председател на синдикалната секция на КТ "Подкрепа" в същата фирма, уволнен наскоро. Сигналът за обидната реклама е подаден в полицията и прокуратурата, допълни Ангелов. Фирмата е партниращ производител, който "предлага работна ръка на ниски цени, като същевременно гарантира същото добро качество на продуктите, поддържано от производствената стратегия", която е усвоена и във фирмата-майка на територията на Италия, се казва в рекламата. Унизително е за нас като български работници, ние не сме роби, възмути се Ангелов. В действителност заплатата, която получават работещите във фирмата около 250 души, не надвишава 420 лева, разказа синдикалистът. Фирмата дължи на работниците си заплати, последно на 30 май е изплатила по 100 лева на човек. От 2012 г. във фирма "Асел" редовно е нарушаван колективният трудов договор, не се спазват елементарни трудови права на работниците. От Инспекцията по труда са издали предписания да бъдат изплащани по 60% от заплатите. Това обаче не се спазва. Проверката на "Подкрепа" преди година показала нечовешки условия на труд, касаещи безопасността на работниците, безцеремонно отношение към тях, включващо психически тормоз и псувни. От синдиката са категорични, че съвместно с италианските синдикати ще предприемат мерки срещу такива работодатели в страна членка на ЕС.

НАД 2,3 МЛРД. ЛВ. СА УСВОЕНИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

В края на април размерът на усвоените средства по Оперативната програма "Развитие на човешките ресурси" възлиза на над 2,387 млрд. лв., съобщи Росица Янкова, зам.-министър на труда и социалната политика пред Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове.

Янкова подчерта, че към момента са изплатени над 1,6 млрд. лв., а близо 1,4 млрд. лв. са верифицираните средства. В почти всички индикатори има преизпълнение, увери Янкова. Тя уточни, че над 745 хил. души са включени в дейности по оперативната програма, 400 хиляди са включени в различни форми на обучение, а над 100 хил. души вече се реализирали на пазара на труда.

Правим ежемесечно преглед на средствата, освобождавани по различни мерки, а понякога удължаваме и сроковете за изпълнение на проектите, каза Янкова. По време на новия програмен период програмата ще разполага с 20% по-голям ресурс за заетост, като сумата е над 2,36 млрд. лв. В нея са включени и 55 млн. лв. за развитие на Младежката гаранция.

УЧЕНИЦИТЕ НИ - ТРЕТИ В ЕВРОПА ПО УПОТРЕБА НА АМФЕТАМИНИ

България е на трето място в Европа по употреба на амфетамини от учениците, съобщи във Варна Антония Банчева, експерт в Националния фокусен център за наркотици и наркомании. Тя участва в конференция, посветена на проблемите с канабиса и новите наркотици. Организатори на форума бяха общината в крайморския град и международната организация "Европейски градове срещу наркотиците". В конференцията участват над 120 експерти от Швеция, Италия, Ирландия, Литва, Естония, Русия и 22 български града. Банчева допълни, че страната е на 13-а позиция в Европа по употреба на марихуана от младежи между 15 и 24 години. Първите места в тази "класация" заемат Чехия и Дания, а най-малко дрога се пуши в Турция и Румъния. В сферата на превантивната дейност срещу употребата на наркотици България стои много добре в сравнение с останалите европейски страни, посочи Банчева. По думите ѝ проблемът е, че у нас не се проследява ефектът от различните програми, които се реализират. На пазара все повече навлизат вещества, които имитират ефекта от познатите традиционни дроги, допълни д-р Борислав Станчев, експерт в общинската дирекция "Превенции" във Варна. По думите му за миналата година в европейски мащаб е докладвано за 83 нови вещества, които веднага са били забранени.

„КЛАДНИШКИТЕ БАБИ" КАНДИДАТИ ЗА ЖИВИ ЧОВЕШКИ СЪКРОВИЩА

Юлия КУЛИНСКА

Фолклорната певческа група "Кладнишки баби" е кандидатурата на Пернишка област за попълване на националната система "Живи човешки съкровища на България 2014 г.", съобщиха за ДУМА от пресцентъра на областната администрация. Съставът е предложен от читалището "Пробуда 1937 г." в Кладница като "Старите песни на село Кладница, Пернишко" и ще участва в категорията "Традиционно пеене и свирене". Уникалната с многогласното си пеене група се състои от 12 жени на възраст 64 до 84 г. Най-колоритният изпълнител е 84-годишната Миронка Анева, който е участвала в първия национален фолклорен събор в Копривщица. "Кладнишките баби" са носители на многобройни отличия от регионални прегледи, национални и международни фестивали. Групата е избрана от комисия с председател д-р Радка Братанова, главен асистент в Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей при БАН.

Г-н Борисов, докога ще занимаваме обществото с вашата кафеварка?

РИТОРИЧЕН ВЪПРОС НА МИХАИЛ МИКОВ

ДПС номинира Станислав Анастасов за еком

Това е една от силните кандидатури, заяви премиерът Пламен Орешарски

Юлия КУЛИНСКА

Станислав Анастасов, вицепрезидент на Младежкия либерален интернационал, е номиниран от ДПС за министър на околната среда и водите, обяви вчера Лютви Местан. Анастасов ще седне на стола на Искра Михайлова, която заминава за Брюксел като евродепутат, след като вторият в листата Делян Пеевски й отстъпи мястото си. Анастасов беше шести в листата на ДПС за евроизборите веднага след Михайлова. Той е роден на 5 юни 1983 г. Завършил е информатика в Техническия университет в Мюнхен, Германия, и стопанско управление в СУ "Св. Климент Охридски". Владее английски, немски, руски и сръбски език.

Станислав Анастасов имах предвид под характеристиката за млад, енергичен, високоинтелигентен кандидат за министър на околната среда и водите, която анонсирах в изборната нощ, подчерта Местан. Той поясни, че вече е имал разговор с премиера. ДПС няма да подкрепи друг премиер в рамките на 42-то НС, независимо колко дълъг би бил неговият живот, категоричен е лидерът на партията. По думите му решението за ремонт на кабинета е в полето на отговорностите и правомощията на премиера.

По повод заявката на ГЕРБ за пети вот на недоверие за финансовата политика Местан коментира, че ще изчака Бойко Борисов да внесе искането и след като се запознае с мотивите към него, ще изрази отношението си. Лидерът на ДПС обяви, че днес свиква нарочна пресконференция, на която ще бъде дешифриран "контролираният плавен преход към стабилизиране на политическия процес", защото чувал оценки, че позицията на партията му по въпроса не била съвсем ясна.

"Едно е сигурно. ДПС въпреки твърденията за преяждане с власт няма никакви амбиции за разширяване на властовите си позиции. И сегашното ни участие в управлението не дава основание за подобни оценки. Струва ми се, че и вие ще се съгласите с това, когато правите своите анализи къде точно куцат нещата", обърна се Местан към журналистите. Според него въпросът с дълбочината на промените в кабинета е следствие от идеята за хоризонта пред правителството. Ще ви изненадам с минимум ясни и конкретни отговори, които да са ясни на всички - и на коалиционни партньори, и на вас, и на международните наблюдатели, обеща лидерът на ДПС.

Станислав Анастасов е една от силните кандидатури, заяви по-късно на брифинг в парламента министър-председателят Пламен Орешарски. Той уточни обаче, че тя все още не е утвърдена окончателно. Познавам добре г-н Анастасов, защото той идва всяка седмица в Министерския съвет и присъства на съответната сбирка, заключи Орешарски.

Премиерът внесе отчет в парламента

Юлия ИВАНОВА

Пламен Орешарски внесе вчера в Народното събрание отчета за дейността на кабинета за първата година от управлението си. Правителството изпълнява програма, гласувана в парламента, и ние доста стриктно се придържаме към нея, обяви пред журналисти той. Орешарски обяви, че не възнамерява да иска вотове на доверие. Той смята, че вотовете на недоверие също са вот на доверие в някаква степен. Има лоша практика в нашата последна история с този вид искания, коментира Орешарски. "Не се чувствам предаден от никого. Нося оставката си в джоба от самото начало. Кабинетът има подкрепата на две парламентарни групи. Която и от двете да оттегли подкрепата си, е равностойно действие. Докато имам подкрепа на двете парламентарни групи и мога да си върша работата, ще си я върша. Изчаквам депутатите от тях да уточнят своите коментари върху програмите, изпълнението, работата на кабинета и хоризонтите пред него", категоричен бе премиерът.

Орешарски отказа да отговори на директни въпроси кои според него са слабите министерства и кога ще бъдат обявени промени в състава на правителството.

Премиерът Пламен Орешарски и вицепремиерът Даниела Бобева отговаряха на депутатски въпроси в традиционния блицконтрол

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

„Атака" иска обявяване на евровота за невалиден

"Атака" иска евровотът да бъде обявен за невалиден. В жалба до главния прокурор Сотир Цацаров кандидатите за евродепутати от "Атака" Магдалена Ташева, Павел Шопов и Явор Нотев оспорват законността им. Националистите са категорични, че при провеждане на изборите са допуснати съществени нарушения на Изборния кодекс, които са довели до тяхното опорочаване и незаконосъобразност. В жалбата пише, че има данни за масово купуване гласовете на избирателите, с което престъпление се опорочават изборните резултати и се получава така, че те не отразяват действителната воля на избирателите. По думите на протестиращите последният вот не отразява волята на народа. Освен това депутатите са недоволни, че въпреки множество доказателства за купуване на изборите, компетентните държавни органи не са взели своевременно мерки. Подобно писмо е изпратено и до Конституционния съд за обявяване на противоконституционен последния вот. Под искането на "Атака" се подписаха и 28 депутати от БСП.

ПОЛИТОЛОЗИ:

Оставката на Станишев не е изход

Светла ВАСИЛЕВА

Засилване на кризата, а не изход от нея би била оставката на Сергей Станишев в този момент, заяви проф. Петър-Емил Митев от Института "Иван Хаджийски" на дискусия за изводите от евроизборите, организирана от Фондация "Фридрих Еберт".

През 2014 г. БСП взе с 10 000 гласа повече, а ДПС с 6000 по-малко от първия евровот у нас. Некоректно е резултатът от последните избори да бъде директно екстраполиран към националния изборен процес, смята професорът. Според него се оформят два противопоставящи се блока - БСП-ДПС и ГЕРБ-Реформаторски блок. "България без цензура" дава заявка за евентуален балансьор. От координатната ос на политическата сцена изпаднаха националистите. Нови избори биха дали нова конфигурация, но без промяна в политическата култура не можем да излезем от тресавището, в което потъваме, смята проф. Митев.

ПЧЕЛИТЕ СА СРЕЩУ МЕДА?

От стр. 1

И той ще бъде изграден, защото вече никой няма гаранции, че в Украйна няма да има трети-четвърти-пети Майдан, които окончателно да я превърнат в Руина. А руините се заобикалят отдалече. Опасни са.

Опитват се да ни убедят, че пчелите трябва да бъдат срещу меда. Трябвало да останем зависими от перманентните проблеми, които съществуват между Киев и Русия. Няма да бъдем. Има начин проблемът да бъде решен, всичко е готово, конкурентите се провалиха, десетина европейски страни са решени да приемат газопровода. Терзанията на Брюксел са чисто политически, без икономическа мотивировка, и там го осъзнават прекрасно. Атаките срещу България ще продължат и те ще бъдат отбити, защото правото е на наша страна - в буквален и преносен смисъл.

Еврокомисията не желае спирането на "Южен поток". Не се подвеждайте по гръмки заглавия в пресата и коментарите на "водещи анализатори". Ако пчелата тръгне срещу меда, тя умира. Буквално. Ако Брюксел тръгне срещу интереса на собствените си членове, той също ще умре. Преносно.

БСП В БУРГАС:

ГЕРБ да поеме вината за спрените еврофондове

С призив да престанат да се оправдават с министерството и да поемат вината за спрените пари по ОП "Регионално развитие" се обърна БСП в Бургас към бургаските народни представители от ГЕРБ и общинската администрация. Социалистите призовават виновните да бъдат наказани и подчертават, че твърдението, че има само констатации, а не санкции, е невярно.

От БСП припомнят, че между 7 и 11 април т.г. ЕК е извършила рутинен одит на проекти, финансирани от ОПРР. На база предварителни констатации от тази проверка временно са прекъснати плащанията за 90 млн. евро по междинни заявления за плащане, подадени към ЕК. В полученото от ГД "Регионално и градско развитие" писмо са обобщени констатираните нарушения, свързани с проведените обществени поръчки от бенефициентите, като основната посочена е община Бургас и проект "Интегриран градски транспорт на Бургас", припомнят социалистите. Те допълват, че аналогичен случай е имало и през 2011 г., когато е получено писмо от комисар Йоханес Хаан за възможно спиране на средствата по ОПРР. Според БСП документът е дал възможност да се предприемат мерки за подобряване на процедурите и контролите. В продължение на 9 месеца обаче не са подавани сертификати и чак след извършените проверки, наложени корекции и подобрения в системите е поискано плащане, обобщават социалистите. В резултат е наложена 5% плоска финансова корекция в размер на 2 365 625,34 лв.

Междувременно кметът на Бургас Димитър Николов обяви, че е шокиран и изненадан от масовите интерпретации за някакви нарушения, злоупотреби и драстични проблеми. Според него общините на територията на България са в режим на проверка и на взаимодействие с управляващия органи и ЕК от 2008 г. Николов смята, че има слабост между хармонизирането на българското законодателство по отношение на европейските проекти и на европейското законодателство.

Грешки и нередности се откриват във всяка година от програмния период, като че ли съсредоточени най-много в периода 2010 - края на миналата година по обясними причини. Така премиерът Орешарски коментира спрените еврофондове. Той се позова на решение на ЕК за спирането на средствата, в което се посочва, че са открити нередности в пет проекта - три на община Бургас, един в Асеновград и проект на МВР, чиято реализация обхваща три кабинета - на ГЕРБ, служебното правителство и сегашния министър Цветлин Йовчев.

Шофьорът, прегазил Паоло, остава в болница

Шофьорът на джипа, убил 4-годишния Паоло в центъра на Стара Загора, остава в МБАЛ "Проф. д-р Стоян Киркович" до петък. Това съобщи д-р Стефан Шишков, заместник-директор на здравното заведение.

Георги Сапунджиев връхлетя с джипа си върху Паоло и го уби пред погледа на родителите му на пешеходната зона в Стара Загора. Шофьорът бе приет след това в болница с оплакване, че е бил бит. "Пациентът е постъпил в клиниката след получени наранявания в областта на главата, тялото и крайниците. Получил е наранявания с камък в дясната лицева половина. От удар в главата има спукване на тъпанчето на лявото ухо. Поставена му е диагноза мозъчно сътресение", каза д-р Шишков.

Преди два дни стотици старозагорци се стекоха с цветя и запалени свещички на мястото, където загина 4-годишният Паоло. Деца с цветя излязоха от близкото училище "Иван Вазов" и споделиха, че неведнъж са ставали свидетели на преминаващи с висока скорост автомобили. Тогава старозагорци спонтанно затвориха ул. "Кольо Ганчев" с цветя и запалени свещички.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Десетки старозагорци и през вчерашния ден се присъединиха към подписката за тотална забрана за движение на МПС в пешеходната зона

Барбекютата и чешмите в двора вече без разрешение за строеж

Балконите се остъкляват както досега, но градовете приличат на болни от едра шарка, каза министър Иван Данов

Милена ХРИСТОВА

Отпада изискването за разрешение при строеж на барбекю или беседка в двора, както и екологичната оценка за обекти от четвърта до шеста категория, които не са в защитени територии. Това заяви министърът на инвестиционното проектиране Иван Данов след вчерашното заседание на Министерския съвет.

Построените до момента барбекюта и чешми в дворовете няма да се считат за незаконно строителство. Именно заради такива малки обекти се генерира огромното количество незаконни обекти по документи, обясни министърът. По думите му масова е практиката на изграждане без разрешение на дворни чешми или малки барбекюта в дворовете на хората. Според него построяването на такъв обект е с по-ниска стойност от цената на документите, които трябва да извади всеки българин, желаещ да ги изгради. За подобен обект от два квадратни метра трябва да се вземат 12 разрешителни, онагледи той административния проблем.

Промените в Закона за устройството на територията не се отнасят към наредбите за остъклените балкони. Както и досега, те ще продължат да се остъкляват с архитектурен проект и съгласие на съседите. Въпреки това министърът обясни, че проблемът не е в самото остъкляване, а в това, което последва първоначалната заявка. Според него трябва да се търси по-единно решение за образа на градовете. Това е сериозният проблем, нашите градове приличат на болни от едра шарка, каза министър Данов и успокои гражданите, че радикални промени в закона няма да има.

В Министерството на инвестиционното проектиране има много интересни казуси, поставени от хората по отношение на ЗУТ, като това, че за повечето изградени допълнително тоалетни в къщите и в дворовете в страната няма необходимата документация и разрешителни, споделя Данов. Това става повод такива обекти да бъдат обявявани за незаконно строителство. Затова според него нормативната уредба трябва да се съобразява и със специфики, позволяващи да няма пречки пред нормалния живот на хората.

ПАЦИЕНТИ:

Орязват лекарства за ревматични заболявания

Аида ОВАНЕС

Пациенти с ревматични заболявания са разтревожени, че НЗОК се кани да увеличи доплащането от пациента на биологичните лекарства за ревматични заболявания. Това разказаха пред журналисти представителите на Асоциацията на пациентите с ревматоиден артрит и Организацията на пациентите с ревматологични заболявания. От двете организации съобщиха, че от месец и половина търсят възможност за диалог с НЗОК, но едва ден преди пресконференцията - на 3 юни, получили писмо, в което няма директен отговор на зададените въпроси.

В момента НЗОК плаща 75% от стойността на биологичните лекарства, като на пациентите остава да доплащат по около 600 лв. на месец. Засега тази сума поемат фармацевтичните компании. Болните на такова лечение са категорични, че тези суми ги затрудняват, и настояват НЗОК да поеме 100% лечението им, както по думите им е в други европейски страни. Пациентите настояват и за подобряване на качеството на рехабилитацията.

У нас от консултацията с лекуващия ревматолог и изготвянето на изследвания, за да бъде преценено какво лечение е подходящо, до момента на получаване на терапията минават минимум 60 дни. Докато в Европа достъпът е значително по-улеснен - за няколко дни пациентът получава необходимото лечение, твърдят болните.

"Ние сме благодарни на НЗОК и ревматолозите, че имаме достъп до най-съвременната и ефективна терапия на нашите заболявания, но въпреки постигнатото дотук има нужда процесът да се оптимизира", каза Роза Чеглайска от Асоциацията на пациенти с ревматоиден артрит.

У нас над 100 хил. души са с ревматични заболявания.

ОБМИСЛЯТ ОТПАДАНЕ НА НОТАРИАЛНАТА ТАКСА ПРИ ПРОДАЖБА НА АВТОМОБИЛИ

Мила ХРИСТОВА

Отпадането на нотариалната заверка при продажба или прехвърляне на автомобили остава актуален въпрос пред правителството, обясни вчера вицепремиерът Даниела Бобева във връзка с кореспонденция с Камарата на нотариусите. Преди седмица тя е получила писмо от организацията с конкретни предложения, които по думите ѝ ще намалят административната тежест. Предстои среща на Министерството на правосъдието, МВР и камарата, на която ще се обмисля предложеният вариант. Надяваме се да направим най-доброто за гражданите, обяви вицепремиерът. Среща вече е имало за регистрацията на автомобилите. Досега прехвърлянето става пред нотариуси и се плащат сериозни такси. 550 хиляди коли се регистрират в КАТ за година. Въпрос е доколко бизнесът и нотариусите могат да поемат на един път тези коли, има две страни по тези сделки - ще касае около 1 милион партньори, обясни зам.-министърът на правосъдието Сабрие Сапунджиева. Според нея идеята е регистрацията да се извършва в нотариалните кантори с достъп на нотариусите до регистъра на автомобилите в МВР, до националната база данни на населението и регистрите на НАП.

Шефът на полицията в Джебел сменен

Със заповед на вътрешния министър Цветлин Йовчев полицейското управление в Джебел вече се оглавява от главен инспектор Айнур Реджеб. Той сменя досегашния началник главен инспектор Янко Димов, който е преназначен за началник на група "Криминална" в управлението в Момчилград. Назначени са и нови началници на структурни звена в областната дирекция на МВР в Кърджали.

Реджеб работи в системата на МВР от 1993 г. До момента е бил началник на група в отдел "Охранителна полиция" в ОД на МВР в Кърджали. На негово място в дирекцията е назначен Димитър Димитров, оглавявал досега сектор "Охранителна полиция" в РУП в Кърджали. Николай Димитров пък ще оглави сектор "Противодействие на криминалната престъпност" в Кърджали.

Жителите на Джебел изразиха задоволство от отстраняването на Янко Димов като началник на полицията в града. Недоволството срещу него достигна своя пик в началото на май, когато хората протестираха срещу бездействието на полицията и общинските власти спрямо наркоманите в градчето.

Протестите бяха провокирани от бруталното двойно убийство на самотната майка Джейлян и 7-годишната ѝ дъщеря Джейда, разкрито седмица след като е извършено. Те настояваха за полицейски оставки и наказания и назначаване на външни кадри в полицейското управление.

www.duma.bg

АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА:

Залагаме на качество на учебниците, не на количество

МОН дава още над 1,2 млн. лв. за стипендии за високи резултати от матурите на общински училища

Мила НИКОЛОВА

Идеята за въвеждане на един учебник по всички предмети за учениците до 7 клас няма да стартира от тази есен, а най-рано от следващата учебна година. Трябва да заложим не на количеството учебници, а на качеството им. Това поясни вчера след заседание на правителството образователният министър Анелия Клисарова по въпроса за въвеждане на един учебник в средните училища за ранните класове. По думите ѝ за четири години ще бъдат похарчени над 120 млн. лв. за обновяване на учебниците до 7 клас. Според нея този разход може да бъде спестен с въвеждането на образование по един учебник. Тя отново припомни, че за тази година за преиздаване на учебници кабинетът ще даде 42 млн. лв. Клисарова подчерта, че въвеждането на единното обучение облекчава и учителите, които могат да проявят творчество в преподаването на база на множество и различни учебни помагала. Според нея трябва да се говори за гарантиране равен достъп на децата до качествено образование, без значение кое е тяхното училище и къде се намира. По думите ѝ обаче един учебник ще бъде въведен след широка дискусия и множество предложения, както и възлагане на екип за неговото изготвяне.

Министерският съвет одобри вчера допълнителни трансфери за 2014 г. за общините в размер на 1 284 712 лв. за стипендии за образователни резултати на общинските училища. Средствата се осигуряват за сметка на предвидените в бюджета на МОН. С тях се дава възможност на най-добре представилите се на държавните зрелостни изпити по български език и литература и по математика училища да провеждат политики за повишаване на качеството на образование.

С друго постановление МС одобри промени в утвърдените разходи по области на политики по бюджета на МОН за 2014 г. С тях ще бъде компенсиран недостигът на средства за увеличение на общия размер на трансфера за държавните висши училища в резултат на настъпили промени в броя на студентите и докторантите, въз основа на които е определен размерът на субсидиите за издръжка на обучението на държавните висши училища за 2014 г.

Постановлението предвижда намаляване на разходите по политиката в областта на средното образование с 3,6 млн. лв. и увеличение със същата сума на разходите за висше образование. По този начин ще бъде финансово осигурено обучението на приетите студенти и докторанти, съгласно данните от регистъра по чл.10, ал.2, т.3, буква "в" от Закона за висшето образование.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Център за обществена подкрепа бе открит с тържествен водосвет в Харманли от социалния зам.-министър Лазар Лазаров и кмета Михаил Лисков. Дейността на институцията ще бъде насочена към превенция на изоставянето на деца и ще осигурява на децата в риск възможност да растат в семейна или близка до семейната среда, обучение на приемни родители и набиране на приемни семейства

БОЛНИЦАТА В БЕЛОГРАДЧИК МОЖЕ ДА СПРЕ РАБОТА

Районната здравноосигурителна каса във Видин е получено писмо от МБАЛ в Белоградчик с предупреждение за спиране на дейността ѝ, съобщи д-р Владимир Вълчев, директор на РЗОК. По думите му в няколко реда пише, че болницата е в тежко финансово състояние, има тенденция на недофинансиране и се иска реакция от собственика на болницата - община Белоградчик. В писмото се споменава, че при създалата се ситуация Медицинският съвет е взел решение за внасяне на предложение към Общинския съвет за временно спиране от 1 юни на дейността на отделението по физикална и рехабилитационна медицина. При запазване на тенденцията за недофинансиране на дружеството ще се стигне до прекратяване на дейността на лечебното заведение, считано от 1 юли. "Прави впечатление, че в писмото няма никакъв помен за някакви цифри и анализ, което според мен не е редно. Аз бях неприятно изненадан, защото на лечебното заведение са изплатени средствата дори преди крайния срок и са суми, надхвърлящи многократно както предишни години, така и прогнозния бюджет", обясни д-р Вълчев. По думите му това са рекордни суми за тази болница. "Намесването на РЗОК в тези проблеми не смятам да оставя без последствия. До същите институции, до които бе изпратено писмото от болницата, изпратихме отговор с анализ, цифри и факти. Да се споменава в това писмо единствената институция, която няма вина за тяхното състояние и е изпълнила максимално своите задължения, беше крайно некоректно", категоричен е д-р Вълчев. Кметът на Белоградчик Борис Николов обаче коментира, че претенциите на болницата са напълно основателни. "Сумите от РЗОК-Видин са крайно недостатъчни, за да може болницата да функционира нормално. Това лошо финансово положение е тенденция от 5-6 години", коментира той.

ДУМА припомня, че белоградчишката болница обслужа четири общини - Белоградчик, Димово, Ружинци и Чупрене, с население около 24 506 души.

Правят научна конференция за системен анализ

Научна конференция на тема "Системен анализ и вземане на решения" ще се проведе днес в Руския културно-информационен център. Началото на събитието е в 10 часа. В началото приветствие ще произнесе заместник-ръководителят на "Россотрудничество" в България Сергей Смитюшенко. В дискусията участие ще вземат директорът на Института за системен анализ към Руската академия на науките Юрий Попков, председателят на БАН Стефан Воденичаров, председателят на Руската асоциация за изкуствен интелект проф. Генадий Осипов и др. Организатори на събитието са Институтът по системен анализ на Руската академия на науките, Институтът по информационни и комуникационни технологии на Българската академия на науките, Фондация "Устойчиво развитие за България", Съюзът по автоматика и информатика и представителството на "Россотрудничество" в България.

Всеки десети е с диабет

Увеличава се броят на болните от диабет в България, алармираха експерти. От 1962 до 2012 г. има значително увеличаване на броя на заболелите - от 0,2% на 9,6% от населението. Предполага се, че всеки десети българин има диабет.

Стратегията за лечение на диабета включва и диетично хранене, коментира проф. Михаил Боянов от Клиниката по ендокринология в Александровска болница.

Председателката на сдружението "Диабетни грижи" в Бургас Радка Жекова припомни, че все още няма реален национален регистър на болните от захарна болест.

УЧИТЕЛКА ОТКАЗВА ДА РАБОТИ С РОМСКИ ДЕЦА

Комисията за защита от дискриминация ще проведе заседание по преписка, образувана по сигнали за етническа дискриминация в ОУ "Христо Смирненски" в град Стамболийски. Кметът на общината е изпратил по компетентност до КЗД докладна, депозирана от директорката на училището. В нея се твърди, че учителка и класна ръководителка на първи клас не желае да работи с ромски деца. Според докладната тя е убедила родители да направят подписка за изгонването им от класа.

Обвинената учителка обяснява, че от 30-годишната си практика е убедена, че децата трябва да се отглеждат, възпитават и обучават с любов и никого не е карала да прави подписка срещу децата от ромски произход.

Раниха жена при обир в столицата

Служителка от куриерска фирма пострада по време на обир в столичния квартал "Орландовци" вчера. Нападението е извършено малко след 9 ч. на ул. "Нешо Бончев", потвърдиха от СДВР. Автомобил "Крайслер" е ударил "Рено", след което трима маскирани мъже слезли от крайслера. Бандитите атакували жените в рено с ножове. При схватката една от жените е ранена в хълбока. Пострадалата е настанена в "Пирогов" без опасност за живота.

Бандитите са отмъкнали сак с пари, но от полицията все още не уточняват размера на откраднатата сума.

АГЕНЦИЯ ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ

бул. Шипченски проход 69, 1574 София, тел: (02) 94 06 800, факс: (02) 94 06 919

На основание чл. 64, ал. 1 от Закона за държавната собственост, Раздел II от Наредба №7 от 14.11.1997 г. за продажба на движими вещи - частна държавна собственост, и Заповед №РД-22-267/02.06.2014, Агенцията за ядрено регулиране

ОБЯВЯВА

Втори търг с тайно наддаване за продажба на следната движима вещ - частна държавна собственост: микробус "Мерцедес 110 Д Вито", с рег. № СА 8982 АН, цвят "бял", с начална тръжна цена 4680 (четири хиляди шестстотин и осемдесет) лева.

Място и време на оглед на вещта - сградата на Агенцията за ядрено регулиране с адрес: гр. София, бул. "Шипченски проход" №69, от 03.06.2014 г. до 17.06.2014 г., от 10.00 часа до 16.00 часа.

Депозит за участие в търга - 10% от стойността на движимата вещ.

Срок за приемане на заявленията за участие - кандидатите могат да подават заявление за участие от 11.06.2014 г. до 17.06.2014 г. в деловодството на АЯР.

Необходими документи за участие - документ за самоличност или удостоверение за регистрация на юридическото лице (или декларация с попълнен ЕИК); документ за внесен депозит.

Място, на което ще се обявят резултатите от търга - партерният етаж на сградата на АЯР, на адрес: гр. София, бул. "Шипченски проход" №69, и интернет страницата на агенцията.

www.duma.bg

ЕК:

Няма план за блокиране на „Южен поток”

България има право да потърси аргументи, но трябва да отстрани нарушенията, заяви говорителят Антоан Коломбани

Европейската комисия (ЕК) няма планове за краткосрочни практически мерки за блокирането на строителството на “Южен поток”, заяви Антоан Коломбани, говорител на заместник-председателя на Европейската комисия Хоакин Алмуня. “Стартирахме процедура за отстраняване на нарушенията в европейското законодателство по отношение на България и строителството на газопровода “Южен поток”. Сега чакаме отговора на България. По-нататъшни действия ще бъдат приети, след като го получим. България има право да потърси аргументи и да обясни своята позиция и след това да пристъпи към отстраняване на нарушенията”, заяви говорителят, предаде БГНЕС, като се позовава на информация на ИТАР-ТАСС.

В отговор на многобройните въпроси на журналисти той повтори: “Намираме се на юридически етап за процедури за отстраняване на нарушенията. Сега чакаме официален отговор от България”.

“Помолихме България да спре проекта, поне докато разговорите между Еврокомисията и българските власти са в ход. Това остава нашата позиция”, добави той, попитан как оценява намеренията на София да продължи работата по проекта въпреки наказателната процедура. Коломбани припомни, че в момента тече първият етап от наказателната процедура и че този процес има ясно регламентирани стъпки. Те предвиждат още едно писмено предупреждение и ако и след него няма положителен резултат, ЕК може да внесе случая в Европейския съд.

“Всички държави от ЕС трябва да се подчиняват на правилата, които сами са приели”, заяви и говорителят на Еврокомисията Пиа Хансен.

По отношение на връзката спрени плащания (по ОП “Регионално развитие” - б.р.) - “Южен поток” - не бих искал да правя такава аналогия и пряка връзка. Не мисля, че има такава връзка. Иска ми се да няма такава връзка. Това каза по-рано вчера министър-председателят Пламен Орешарски в рамките на брифинг контрола в парламента, предаде “Фокус”. Поне имаме уверение от страна на Европейската комисия, че няма такава връзка, уточни премиерът.

Имах възможността да се запозная със санкционната процедура по отношение на “Южен поток”, каза Орешарски. Той допълни, че ЕК има бележки по начина на провеждане на търга за изпълнител и по несъответствие на договора между България и Руската федерация на Третия енергиен пакет. Този договор беше подписан през 2008 г., Третият енергиен пакет е приет през 2010 г., подчерта Пламен Орешарски.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Гледаме много сериозно на коментарите от ЕК. Ще проучим внимателно и ще подготвим необходимите отговори, заяви пред депутатите премиерът Пламен Орешарски

“Гледаме много сериозно на коментарите от ЕК. Ще проучим внимателно, ще подготвим необходимите отговори. Където установим нередности, ще стартираме корекционни мерки”, добави премиерът. “Увериха ме, че са следвали процедурите, които вече са осъществени по избор на дизайнер или проектант по целия проект и тогава не е имало никакви възражения. Необходим е по-детайлен анализ от юридическа гледна точка и от гледна точка на добрите практики. Ако има такива нарушения, ще вземем коректривни мерки и ще продължим да работим в тясно сътрудничество с ЕК с крайна цел да премахнем проблемите”, заяви министър-председателят. Реализацията на този проект в рамките на европейското законодателство би било полезно за нашата страна, заключи Орешарски.

СТОЙНЕВ: В ПОСТОЯНЕН КОНТАКТ СЪМ С КОМИСАР ЙОТИНГЕР

Приканвам всички политици да не политизират с наказателната процедура за “Южен поток”. Това каза пред журналисти министърът на икономиката и енергетиката Драгомир Стойнев, предаде БГНЕС.
Енергийният министър добави, че това не е в интерес на държавата ни. Чувам коментари на опозицията и на президента, че едва ли не заради “Южен поток” започват да ни се спират оперативни програми, не вярвам в това, подчерта Стойнев и заяви, че ЕК винаги е действала по обективен начин. Запитан дали може наказателната процедура да бъде спряна, той отговори, че може да бъде спряна, но е важно да има диалог. Когато някой се оплаче в Брюксел, е нормално ЕК да започне да иска информация, добави министърът. В постоянен диалог съм с комисаря Йотингер, обясни Стойнев и добави, че вчера е получил поредно писмо от Йотингер, в което той го уведомява как вървят преговорите между ЕК, Русия и Украйна.
На този етап считам, че не е нарушена процедурата, тъй като това не е публично дружество, а е проектна компания с 50% собственост на “Газпром” и 50% на БЕХ, не се харчат публични средства, заяви Стойнев и повтори, че България няма да плати една стотинка за този проект. Въпреки това, той каза, че като държава членка на ЕС трябва да се съобразим с препоръките на ЕК.

Кражба на нулев проводник изгори стотици електроуреди в София

Клиенти на ЧЕЗ от квартал “Бъкстон” в София не само останаха без ток, но и електроуредите им изгоряха в резултат на кражба, съобщиха вчера от дружеството.

От ЧЕЗ обясняват, че вандали са откраднали нулев меден проводник от силовия трансформатор до нулева шина в трафопост на ул. “Юнашка песен” 22. Това означава, че засегнатите потребители са останали без заземяване, което е довело до масово изгаряне на електроуреди и електромери. Аварията остави 19 блока в квартала без ток. Първият сигнал за липса на ток е подаден около 6 часа сутринта. Аварийните екипи са се отзовали на сигнала след 20 мин. и веднага са започнали възстановяване на електрозахранването и обход на засегнатите потребители.

“Очакваме компетентните власти да вземат адекватни мерки за защита на интересите на населението и съоръженията ни от непрекъснатите посегателства. Настояваме да се затегне режимът на изкупуване на скрап и да не се допуска изкупуване на кабели и други инфраструктурни елементи”, каза Стефан Апостолов, изпълнителен директор на “ЧЕЗ Разпределение България”.

5,5 млн. лв. дължат на НАП над 15 400 души

15 400 физически лица дължат общо 5,5 млн. лева към бюджета. Те не са платили декларираните от тях данъци за довнасяне. Длъжниците са получили обаждане от НАП в последните 30 дни, съобщават от приходното ведомство.
Телефонният контакт е ефективен и евтин метод за насърчаване на клиентите да покрият дълговете си към бюджета. Това са доказали предишни кампании на агенцията. Данните сочат, че след телефонен разговор над 70% от длъжниците внасят задълженията си в уговорения срок. Невнасянето на данъка върху доходите в 14-дневен срок след позвъняването води до стартиране на процедура за принудително събиране на дълговете като един от най-често използваните способи е налагането на запор върху заплатата на длъжника. До края на годината ще се проведат общо 17 информационни телефонни кампании. Целта им ще бъде да стимулират доброволното изплащане на просрочени задължения на 64 000 физически и юридически лица от всички териториални дирекции на НАП.

Всеки зает създава по 12 лв. БВП на час

През първото тримесечие на 2014 г. БВП на един зает се увеличава с 1,1% в сравнение със същото тримесечие на предходната година, сочат предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ). За периода заетите лица в икономиката са 3 302 400, като в сравнение с първото тримесечие на 2013 г. се увеличава относителният дял на заетите в аграрния сектор.

На едно заето лице се падат 4874,4 лв. от текущия обем на брутния вътрешен продукт (БВП), като всеки зает създава средно 12 лв. БВП за един отработен час. Брутната добавена стойност средно (БДС) на един зает реално се увеличава с 2,2% и също така с 2,2% за един отработен човекочас спрямо съответното тримесечие на предходната година.

Равнището на производителността на труда е най-високо в индустриалния сектор - 5403,3 лв. БДС средно на един зает и 12,7 лв. за един отработен човекочас. Най-ниска е производителността на труда в аграрния сектор - 684,4 лв. БДС на един зает и 2,2 лв. за един отработен човекочас.

Според новите данни на НСИ икономиката е нараснала с 0,3% за първите три месеца спрямо последното четиримесечие на 2013 г., което е с 0,1% над първоначалните данни.

На годишна база БВП за януари-март е нараснал с 1,3% спрямо първото тримесечие на 2013 г., като това е корекция от 0,2% спрямо обявените на 15 май т.г данни.

По предварителни данни произведеният БВП през първото тримесечие на 2014 г. възлиза на 16,097 млрд. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 2222 лв. от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1,42822 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 11,271 млрд. долара и съответно на 1556 долара на човек.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Изнасяме най-много царевица

През изминалата седмица пазарът на зърно в страната продължава да е без съществени промени спрямо предходната.

Слабото търсене и предлагане на зърно и зърнени продукти остава в почти всички региони на страната, като единствено в Югоизточните области има леко раздвижване, изкупуват се минимални обеми пшеница и царевица. Това е и причината изкупните цени на основните култури за изминалата седмица да се запазят непроменени на нивата от началото на месец май.

Бургаското пристанище е в покой за поредна седмица, товари се единствено на Варненското и Добричкото, и то минимални количества царевица и слънчоглед.

По оперативни данни на Интелект консулт запасите от основните зърнени и технически култури са достатъчни до нова реколта, както за потребление в страната така и за търговия извън нея.

Към момента вече е отчетен интерес към изкупуването "на зелено" само на пшеница от нова реколта, а ечемикът от реколта 2014 засега не представлява интерес за търговците на зърно.

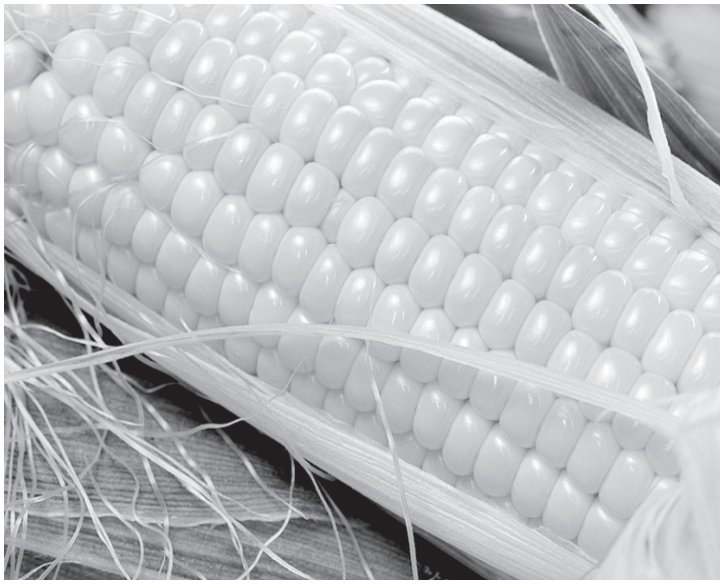
Средните цени за страната на основните зърнени култури към 26 май са следните: хлебна пшеница - 337 лв./т; фуражна пшеница - 315 лв./т; маслодаен слънчоглед - 608 лв./т; царевица - 299 лв./т.

Цените на брашната от производител са съответно: за тип 500 - 644 лв./т; за тип 700 - 620 лв./т; и за тип 1150 - 590 лв./т.

Количествата зърно и зърнени продукти, напуснали страната за периода 19.05.2014 - 26.05.2014 г., възлизат в размер на 62 688 т, което е с 29 622 т повече от предходната седмица.

По основни видове зърно и зърнени продукти обемите са както следва: пшеница - 45 192 т; ечемик - 97 т; пшеничено брашно - 106 т; царевица - 9 245 т; черен маслодаен слънчоглед - 7 422 т; кориандър - 10 т; ориз - 144 т; ръж - 79 т; фасул - 340 т; леща - 8 т; нахут - 1 т; и шарен слънчоглед - 44 т.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

Износът на царевица за 01.09.2013 - 26.05.2014 г. е нараснал 1022 хил. т спрямо същия период на миналата година

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР

Пшеницата с високи хлебопекарни качества за поредна седмица е с цени от 310 - 360 лв./т без промяна.

За същия период на миналата година цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите от 400 - 440 лв./т и средна цена от 426 лв./т.

През реколтна 2011 година тези цени са били на нива 350 - 400 лв./т при средна цена за страната от 361 лв./т.

Пшеницата с ниски хлебопекарни качества също е с непроменени изкупни цени от 300 - 330 лв./т без ДДС.

През миналогодишната реколта цените на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 380 - 430 лв./т без ДДС. Средноседмичната цена е била 413 лв./т.

През 2011 реколтна година цените са били в диапазона 330 - 370 лв./т и средна цена за страната в размер на 350 лв./т.

Пивоварен ечемик поради изчерпване на запасите за търговия няма котировки.

Фуражният ечемик е пред изчерпване на запасите и запазва предходните си ценови нива от 310 - 320 лв./т.

През миналата реколтна година цените са били в рамките на 380 - 480 лв./т без ДДС и средна цена в размер от 428 лв./т.

През 2011 реколтна година тези нива са били съответно: 350 - 370 лв./т и средна цена в размер от 353 лв./т.

Черният маслодаен слънчоглед за разглеждания период е с цени от 570 - 650 лв./т без ДДС.

През реколтна 2012 година цените на черния маслодаен слънчоглед са били на нива от 750 - 850 лв./т без ДДС и средна цена от 804 лв./т, а през реколтна 2011 година тези нива са били 800 - 900 лв./т и средна цена от 798 лв./т.

Царевица - зърно е с изкупни цени от 270 - 340 лв./т без ДДС.

За същия период на миналата реколтна година е била търгувана в ценовите граници от 350 - 450 лв./т без ДДС и при средна за страната от 383 лв./т.

През 2011 реколтна година тези нива са били 350 - 450 лв./т и средна цена от 364 лв./т.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Към 26.05.2014 г. ситуацията на пристанищата е както следва:
На пристанище Варна се товари: царевица - 10 000 т за Грузия и слънчоглед - 19 500 т за Холандия.
На пристанище Бургас не се товарят зърно или зърнени продукти.
На пристанище Балчик се товари: царевица - 6416 т за Кипър и Гърция.
На дунавските пристанища не се товарят зърно или зърнени продукти.

СТАТИСТИКА

1. ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница за реколтната 2013 година за периода 01.07.2013 - 26.05.2014 г. е в размер на 3692 хил. т (2475 хил. т за ЕС и 1217 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница е била в размер на 2566 хил. т, което е с 1078 хил. т повече за настоящата година.

За периода от 19.05.2014 до 26.05.2014 г. напусналата пшеница възлиза на 45 192 т.

Остатъчните количества пшеница към 30.06.2014 г. се оценяват в размер на 272 хил. т. Пшениците, която може да бъде изтъргувана извън страната до края на реколтната 2013 година, възлиза на 122 хил. т.

2. ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2013 година за периода 01.07.2013 - 26.05.2014 г., е 369 049 т (91 836 т за ЕС и 277 213 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал в размер на 306 093 т, което е с 62 956 т по-малко спрямо настоящата.

Остатъчните количества ечемик към 30.06.2014 г. се оценяват на 18 хил. т. За разлика от пшеницата при ечемика не е нужен преходен остатък и тези количества са свободни за търгуване извън страната.

3. РАПИЦА

Общото количество рапица реколта 2013 година, напуснало страната за периода 01.07.2013 - 26.05.2014 г. е 274 617 т (257 234 т за ЕС и 17 383 т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала на 236 261 т, което е с 38 356 т. повече за настоящата.

4. БРАШНО

По оперативна информация общото количество брашно за периода 01.07.2013 - 26.05.2014 г., напуснало страната, е 41 388 т, което е със 157 т повече спрямо напусналото количество брашно към същия период на миналата година.

5. ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09.2013 - 26.05.2014 г., е 1636 хил. т (1180 хил. т за ЕС и 456 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата година напусналото количество е било 614 426 т, което е с 1022 хил. т по-малко спрямо настоящата реколтна година.

За времето от 19.05.2014 до 26.05.2014 г страната са напуснали 9245 т царевица.

Остатъчните количества от царевица към 31.08.2014 г. се оценяват на 458 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

6. ЧЕРЕН МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09.2013 - 26.05.2014 г., е 1077 хил. т (880 хил. т за ЕС и 197 хил. т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е 763 951 т, което е с 313 хил. т по-малко спрямо настоящата.

За периода от 19.05.2014 до 26.05.2014 г. напуснал черен маслодаен слънчоглед е в размер на 7422 т.

Остатъчните количества от черен маслодаен слънчоглед към 31.08.2014 г. се оценяват на 247 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ

Мелничарската пшеница 1 клас (11-12,5% протеин 220 Хагберг) на френския пазар е с минимално увеличение в цената си от 1 евро/т до 201 евро/т от края на миналата седмица. Царевицата FOB Бордо отново отчита спад в цената до 177 евро/т - промяна с 6 евро/т. Фуражният ечемик за разглеждания период е с цена от 166 евро/т FOB Руан, понижение от 7 евро/т спрямо предходната седмица.
Мелничарската пшеница ФОБ Будапеща на унгарския пазар е с нова цена, по-ниска с 6 дол./т от края на миналата седмица, или 221 дол./т. Фуражната запазва почти непроменено предходното си ниво, или 212 дол/т. Фуражният ечемик FOB Будапеща е с цена от 203 дол./т, понижение с 2 дол./т. Царевицата FOB Будапеща е с промяна надолу с 6 дол./т в цената си от миналата седмица до 226 дол./т. Маслодайният слънчоглед ФОБ Будапеща за разглеждания период бележи спад с 2 дол./т и е с изкупна цена от 421 дол./т в края на седмицата. Рапицата FOB Будапеща е с ценово равнище от 455 дол./т - спад с 4 дол./т. Маслодайната рапица CPT Хамбург е с непроменена цена от 385 евро/т.
Мелничарската пшеница на украинския пазар запазва непроменено предходното си, утвърдено вече няколко седмици ниво от 288 дол./т. Фуражната пшеница също запазва непроменена цената си от 245 дол./т и през изминалата седмица. Рапицата в Украйна за разглеждания период е с корекция нагоре с 5 дол./т в цената си до 330 дол./т.
На руския пазар пшеницата с високи хлебопекарни качества за Южен регион е в ценовия коридор от 265 - 280 дол./т, средно покачване с 5 дол./т спрямо предходната седмица. Пшеницата с ниски хлебопекарни качества е на нива от 235 - 260 дол./т или ръст с около 10 дол./т.
Непроменена остава средната цена на царевицата ФОБ Одеса на украинския пазар - 244 дол./т. С около 23 дол./т се е покачила цената на слънчогледа на руския пазар през изминалата седмица, или 360 - 420 дол./т.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ", издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ" ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

ЗК „Зора 06“ - с. Павел, обл. Велико Търново

ИЛИЯ ИЛИЕВ:

Субсидиите дават стабилност на кооперацията

В България няма реален пазар за зърното, който да осигури производителя с такава цена, която да го удовлетворява, казва председателят

Г-н Илиев, вашата кооперация е една от по-малките на територията на Свищовския регион, колко декара земя обработвате в момента?

- В момента обработваме 3400 дка. Преди ликвидацията на старата кооперация обработваемата земя беше повече, обаче тя не даде нищо на хората и те се разбягаха, отидоха при други арендатори и при нас останаха около 4000 дка земя. Сега малко е понамаляла, понеже има много желаещи да купуват, но ние нямаме средства за това. В момента цената за 1 декар се движи около 1000 лв. На общото събрание взехме решение, че можем да купуваме, но за съжаление пак казвам - нямаме финансовата възможност. Можем да вземем заем, но нали разбирате, че той трябва да се връща. И затова избягваме всякакви финансови задължения, опитът показва, че трябва да бъдем много предпазливи.

Основно какво засаждате?

- В момента засаждаме 5 основни култури: пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед и рапица. От миналата година тези култури сме ги вкарали в една програма по агроекология, така че допълнително за една част от тези ниви получаваме и субсидии по агроекологичните плащания. Те са отделно от другите, които се дават на декар за общата площ. Примерно 3400 дка, на тях се дават, грубо казано, по 30 лв., а тези, които са за агроекология, са част от тези 3400 дка. Ние сме заявили 2500 дка, за да имаме известен резерв, ако случайно намалеят малко, и за тях се дават още по 36 лв. на декар, което ни дава още една субсидия примерно около 90 хил. лв. на година. Това за нас е доста добър финансов стимул, защото помага за много други неща. Откакто сме влезли в ЕС и започнаха да дават субсидии, имаме стабилизация на кооперацията. Новата кооперация я създадохме през 2006 г. Започнахме без никакви средства - купихме си сгради, стопански двор, направихме нови сгради, цялата техника, до последната бройка - всичко е купувано, тези офиси също. Досега сме дали поне около 250 хил. лв. за техника, офиси и пр.

С каква техника работите в момента?

- Имаме две нови машини - един комбайн и трактор, останалите са старите машини. Новите машини са с джипиеси, което много ни облекчава при обработката. Това е като една програма минимум, засега сме доволни. Но искаме през новия период, който ще бъде по Програмата за развитие на селските райони, да речем т.г. се води преходна, няма никакви пари, отпуснати за машини, но се надяваме догодина да се отпуснат пари, за да си купим още малко техника. Защото голяма част от техниката, говоря за страната като цяло, която можеше да се купи по тази програма - Мярка 121, я взеха големите фирми, за малките почти нямаше нищо и аз съм един от потърпевшите. Имахме бизнес план, подадохме си всички документи, приеха ги, но поради липса на средства ми отказват и аз нищо не мога да направя. При даването на средства трябва да се включи и такава клауза, с която да се лимитират големите фирми и да им се дават определени субсидии, т.е. да става едно преразпределение, т.е.от големите се взема и на малките се дава, нали това е целта - да се помогне на средния и малкия бизнес. Същата работа е и за тези програми. Например аз с 4000 дка да имам свободни оборотни средства, да кажем, 100 хил. лв. Оказва се, че например друг голям фермер има 20 хил. дка, той ще има 2 млн. свободни средства. С 2 млн. лв. той може да купи каквото си поиска, на него не му трябва нито програма, нито нищо, защото може да си купи поне 4-5 машини, каквото си иска. Докато аз със 100 хил. лв. съм ограничен. Има и друг важен момент. Законът беше променен от лобистите. Как беше променен? Имаше ограничение, първо - колко декара да обработваш, второ - в едно населено място, по закона за конкуренцията и за дъмпинга, не може да има по-малко от трима големи арендатори, за да има конкуренция, защото кооперацията е съвсем друго нещо. И две кооперации да има, собствеността е кооперативна, обща собственост, а не един арендатор или двама, защото разликата е съвсем друга. Всичко отива в джоба на арендатора, а при нас цялата печалба си остава в кооперацията, тя е на всички и се разпределя на всички. Тези два момента не ги регулираха и сега казват, че било късно. Според мен никога не е късно, защото както в индустрията или в други браншове стават големи олигарси, същата работа е в България със земеделието, най-големите богаташи в земеделието са в България. Тук няма горна граница на нивите. Как може някои да имат 1 млн. дка? Не знам дали и в света има. Тези ниви не са негови, но той ги ползва, ползва и субсидиите за тях. Има и друг момент. Когато фирма "Октопод" или друга голяма фирма като него е в населеното място, тя почти няма работници, има 1-2-ма, зависи примерно ако има база, както тук има, има назначени 2-3 пазачи. Тя създава 2 работни места в населеното място.

А кой тогава обработва земята?

- Те идват като мароканските скакалци - минават за два дни с машините, 5-6 машини на един път, минават и заминават. Базата например е във с. Вардим или на друго място, имат районирани агрономи, примерно за Търновски окръг един, за Плевенски, за Врачански и т.н. Има си отговорник, който си движи нещата, следи си нивите кога какво трябва да направи. И така - идват 5 машини на един път, като хуни, като скакалци, минават през нивата и заминават. За 3, за 4, за 5, за 1 ден и край, няма ги. На следващото място пак е така. Те абсолютно нищо не създават за населеното място. Примерно в нашето село половината ниви са на такива арендатори, външни - "Сиконко", Иван Събев от с. Масларево и "Октопод". Като сложиш 15 хил. дка по 30 лв. субсидия, прави 450 хил. лв. на година излизат извън селото само от субсидии. Отделно печалбата, да не казвам колко, зависи от рентата, зависи от продажбите, и там, да речем 200-300 хил. лв. Примерно 700 хил. лв. от селото излизат, за 5 години това са 3,5 млн. лв. Ако тези пари са тук в селото, чудеса ще станат.

Каква рента давате на кооператорите?

- Сега в момента всички даваме еднакво - по 50 лв. на декар.

ИЛИЯ НИКОЛОВ ИЛИЕВ е роден на 20 ноември 1949 г. в с. Павел. Завършил е РУ "Ангел Кънчев" - Русе, инженер по "Механизация на селскостопански машини". Трудовият му стаж започва в земеделието. След това е бил на работа в Коми, по поддръжка на механизацията в строителството на пътища. След завръщането си е бил началник транспорт и снабдяване в Радиозавода - Велико Търново. Бил е преподавател в полувисш институт в Мароко. Връща се през 2005 г. и от 2006 г. е председател на кооперация "Зора 06". Семеен, с едно дете.

И арендаторите ли?

- Само че "Октопод" дават по 47 лв. Обаче хората, работещи за тях, всичките са обвързани с арендни договори, нотариално заверени. Проблемът обаче е друг, в пълномощното, което е дадено, няма срок, т.е. договорите са безсрочни. Като наближат 3 години от изтичането им, всеки може да отиде при техния представител с това пълномощно и пак да му бъде удължен договорът. По този казус смятам, че трябва да се сложи някакъв ред, защото така всеки може да си удължава договора. Арендаторът може да каже: "Ако ти не си удължиш договора, аз няма да ти дам рентата." Тогава трябва да го съдиш и става много сложно...

Получихте ли си парите за горивата? Нали сега започнаха да ги дават?

- Сега взехме първата част - 60% във ваучери. Трябва само с доставчиците да направим справка какви са инструкциите за ползването им... Ще ги използваме още сега, при първото вземане на гориво, казаха, че мога да ги дам всичките на един път. Примерно, ако имам 6 хил. лв. доставка, към 5 хил. лв. давам във ваучери, останалите хиляда лева ги доплащам в брой по банков път. Така че ще ги използвам веднага.

С оглед на непостоянното време какво очаквате за тази година като доходи?

- Тук нямаме природни крайности. Районът е такъв, че при нас няма град, няма пролетни дъждове, няма залято, няма завлечено, няма свлачища. Имаме малко налягало жито в пшениците и ечемика, но ние го отдаваме на друго, че е торено повече. Но големите площи не са засегнати.

А очаквате ли да са нормални изкупните цени, защото за м.г. цените паднаха и имаше загуби за кооперациите?

- Заради природните бедствия и събитията в Украйна има известни шансове цените да бъдат малко по-добри от миналогодишните. За да излезем на плюс, например ечемикът нормално трябва да се продава по 34 ст. плюс ДДС, за да можем да си покрием разходите. И оттук нагоре - на печалба, плюс субсидията. Но субсидията идва следващата година, но може и да няма. Така е и за пшеницата, за другите култури също. Трябва със собственото си производство да си вържем икономическата част на производството. Така че горе-долу трябва да продаваме на 34 ст. начална цена. Миналата година започна много по-ниско - 28-27 ст. Обаче търговците са ни стиснали за гушите, казват 31 ст., защото зърното било некачествено. Имаше валежи, това влоши качеството, няма качество и затова цената няма да бъде 35, а ще бъде 29 ст. После го продават по международни цени и печалбата остава в тях, производителят губи, търговецът печели. Няма действително реален пазар, такъв, който да осигури производителя с такава цена, която да го удовлетворява. Докато на търговеца цената е ясно определена и неговата печалба просто е гарантирана.

Страницата подготвиха Петрана СОМЛЕВА и Ива КОСТАДИНОВА

Снимки БГНЕС

Членове на неправителствената организация "Oxfam" организираха протест с музика и маски на лидерите на Г-7 в навечерието на срещата на върха на Седморката в Брюксел. Демонстрантите настояха за повече прозрачност на финансовите сделки. Вчера в белгийската столица започна срещата на лидерите на Г-7, посветена преди всичко на ситуацията в Украйна

Размина хме се с еврото

България, Чехия, Хърватия, Унгария, Полша, Румъния и Швеция още не са готови да встъпят в еврозоната, сочи доклад на ЕК

Въз основа на оценката за съответствие на законовата рамка и изпълнението на критериите за конвергентност Европейската комисия счита, че България не изпълнява условията за приемане на еврото. Според комисията България изпълнява критериите за стабилност на цените, за публични финанси, за конвергентност на основните лихвени проценти, но законодателството в страната ни не отговаря напълно на европейските директиви. България не изпълнява критериите и за валутния курс. Това се посочва в доклад на ЕК относно готовността на осем държави членки на ЕС да приемат еврото.

Припомняме, че от 28-те страни членки на ЕС в момента в еврозоната се намират 18, а Великобритания и Дания отказаха да се присъединят. От останалите осем единствено Литва премина ключово препятствия в процеса по приемане на еврото, и от следващата година ще стане 19-та държава, използваща единната европейска валута.

България, Чехия, Хърватия, Унгария, Полша, Румъния и Швеция към дадения момент не са готови да встъпят в еврозоната, се казва още в съобщението на ЕК.

Конкретно за България докладът на комисията посочва, че законодателството и най-вече законът за БНБ не съответства напълно на чл. 131 на Договора за функциониране на ЕС (TFEU). Съществуват несъответствия и несъвършенства в областта на независимостта на Централната банка (ЦБ), забраната на монетарното финансиране и интеграцията на ЦБ в европейската система на Централните банки, се казва в доклада. В същото време нашата страна изпълнява критериите за стабилност на цените. Средната годишна инфлация в страната беше над референтната стойност от последната оценка за конвергентност през 2012 г. Средната инфлация в България в 12-те месеца до април 2014 г. беше -0,8%, доста под референтната стойност от 1,7%. Прогнозите са, че тя ще остане под референтната стойност и в следващите месеци.

Годишната инфлация според Хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е намаляла спрямо върхната си точка през септември 2012 г., като стана отрицателна през втората половина на 2013 и първите месеци на 2014 г. Намаляването на инфлацията се дължи главно на намаляването на вносните цени, на цените на енергията и добрата селскостопанска реколта. През април 2014 г. годишната инфлация според ХИПЦ беше -1,3%. Очаква се инфлацията бавно да нарасне през втората половина на 2014 г. с отслабването на последиците от благоприятното развитие на цените на енергията и на храните.

В резултат на това в своите пролетни прогнози ЕК съобщи, че очаква средна годишна инфлация от - 0,8% през 2014 г. и 1,2% през 2015 г. Сравнително ниското ценово равнище в България (47% от средното в еврозоната през 2012 г.) показва значителен потенциал за бъдеща още поголяма конвергентност на ценовото равнище в дългосрочен план, отбеляза ЕК.

По отношение на публичните финанси ЕК посочва, че срещу България не е стартирала наказателна процедура срещу прекомерен дефицит. Общият държавен дефицит намаля от 2,0% от БВП през 2013 до 0,8% през 2012 г., подкрепен от по-високото съотношение на доходи спрямо БВП. През 2013 г. съотношението на дефицита към БВП беше 1,5% и според прогнозите на Комисията се очаква да нарасне с 1,9% от БВП през 2014 г. и леко да намалее до 1,8% през 2015 г., при условие че няма промяна в политиката и при запазване на възстановяването на икономиката. Съотношението между БВП и дълга остана на ниско равнище от 18,9% от БВП през 2013 г. и се очаква да нарасне до 23,1% от БВП през 2014 г. и да намалее до 22,7% от БВП през 2015 г. В същото време България не изпълнява критериите и относно валутния курс, но покрива изискванията за конвергентност на дългосрочните лихвени проценти.

ЕК отбелязва още, че търговският баланс на нашата страна леко се е влошил от 2011 до 2013 г., но беше значително компенсиран от подобряването на приходите по платежния баланс и приходите от валутна търговия. Българската икономика е добре интегрирана в икономиката на еврозоната чрез търговията и инвестициите.

кратки

Албания става кандидат-член на ЕС

Европейската комисия предлага на Албания да й бъде даден статут на кандидат-член на ЕС. Това се посочва в доклада на комисията представен от еврокомисаря по разширяването Щефан Фюле. Формално решението за даване на кандидатски статут на Албания трябва да бъде взето на срещата на Европейския съвет, който ще се състои в края на месеца.

Вебер оглави групата на ЕНП в ЕП

Германският евродепутат Манфред Вебер беше избран за председател на групата на Европейската народна партия, първата политическа сила в новия Европарламент. 41-годишният Манфред Вебер, депутат от баварския Християнсоциален съюз, беше избран за председател на групата на ЕНП със 190 гласа от общо 192-ма гласували. Той беше единственият кандидат за поста на французина Жозеф Дол.

Арестуваха кмета на Венеция

Кметът на Венеция Джорджо Орсони бе арестуван за корупция и финансови измами при реализирането на широко рекламирания многомилиарден проект MOSE, който трябва да защити "перлата на Средиземноморието" от постоянните наводнения. По информация от прокуратурата на Венеция общо са арестувани 35 души. В скандалното дело общо са замесени около сто политици и бизнесмени, които са били свързани с разпределянето и осъществяването на строителните проекти по реализирането на инфраструктурния мегапроект.

Двама души бяха леко ранени при експлозия на реактор в химически завод в Холандия. Взривът в завода на петролната компания край пристанищния град Ротердам бе последван от силен пожар. Експлозията, причините за която още не са установени, станала в момент на смяна на дежурните екипи

Шулц ще води преговорите за председател на ЕК

Групата на социалистите в Европейския парламент единодушно е решила преговорите за следващ председател на Европейската комисия да бъдат водени от Мартин Шулц, който е и кандидат за поста. Номинираният от ЕНП Жан-Клод Юнкер има право първи да опита да получи мнозинство, но дискусиите трябва да се водят не за постове и личности, а за принципи, обяви досегашният лидер на групата на социалистите Ханес Свобода. На 18 юни предстои да бъде избран негов приемник, като Мартин Шулц обяви, че ще се кандидатира за поста.

Националисти тайно се срещнали във Виена

Депутати от френския Национален фронт, австрийската Партия на свободата и българската "Атака" се срещнали във Виена с руски ултранационалисти. Основна тема на частната среща, която се провела на 31 май в двореца Лихтенщайн, била "бъдещето на основните ценности на християнската цивилизация в Европа като семейството", съобщи геополитологът Аймерик Шопрад, който беше избран за евродепутат от Националния фронт. Срещата била организирана от руския олигарх Константин Малофеев.

Според медиите сред участниците бил и лидерът на "Атака" Волен Сидеров. В. "Тагес Анцайгер", който твърди, че разполага с два независими източника, съобщава също за присъствието и на руснака Александър Дугин, привърженик на идеята за сближаване между Русия и Западна Европа, и испанския роялист Сикст-Анри де Бурбон-Парм.

Путин е готов на диалог с Обама

"Изборът на Порошенко за президент на страната е разумно решение в настоящата ситуация в Украйна", заяви американският президент Барак Обама след среща с новоизбрания украински президент във Варшава. Според Обама Украйна може да се превърне в жизнеспособна, просперираща, демократична държава, ако бъде подкрепяна от САЩ и международната общност

Руският президент отрече присъствието на руски военни в Югоизточна Украйна, Киев обмисля военно положение в Донбас

Русия е готова на диалог със САЩ, смятайки, че това е най-добрият път да се постигне взаимно разбирателство, заяви президентът Владимир Путин в интервю за френския тв канал ТФ-1 и радиостанция "Юроп-1", цитирано от ИТАР-ТАСС. "Нямам основания да вярвам, че американският президент не желае да разговаря с президента на Русия, но в края на краищата това е негов избор", посочи Путин.

"Винаги съм готов за диалог и смятам, че това е най-добрият начин да създадем мостове. Досега ние с него само си звъняхме по телефона и общувахме", допълни той.

В същото време руският президент подчерта, че Вашингтон продължава да действа на външнополитическата арена по крайно агресивен начин. "Практически няма руски войски извън нашите граници, а американските войски са навсякъде, по целия свят има американски военни бази и те навсякъде участват в решаването на съдбите на други народи, намирайки се на хиляди километри от своята собствена граница", подчерта Путин.

В Югоизточна Украйна няма никакви руски военни специалисти или армейски части, каза още руският президент. Путин отхвърли и предположенията, че Русия има намерения да анексира или да дестабилизира Югоизточна Украйна. "Сегашните украински власти трябва да започнат диалог със собственото си население, и то не с помощта на оръжие, танкове и самолети, а чрез преговори", подчерта руският президент.

Според Путин украинската криза не трябва да стане нов етап от Студената война, а да бъде разрешена чрез мирен диалог. "Първо, надявам се, че ние не навлизаме в някаква нова фаза на Студената война. Второ, и аз настоявам на това, хората, където и да живеят, да имат определени права и да имат възможност да ги отстояват", отбеляза той.

В същото време боевете в Източна Украйна не стихват. И.д. президент на Украйна Александър Турчинов е дал поръчение на секретаря на Съвета за национална сигурност и отбрана на Украйна Андрей Парубий да проучи въпроса за обявяване на военно положение в Донбас. Турчинов, който поради "сложната ситуация" се намира в източната част на страната, заяви, че украинските сили са прочистили северната част на Донецка област от "терористи". В доклад на ръководството на операцията се посочва, че украинските военни затварят границата между северната и източната част на Луганска област. По думите на Турчинов, "ликвидираните подразделения на терористите са били най-многочислените от началото на операцията, което открива възможността за освобождение на централната част на Донбас от терористи в най-близка перспектива".

300 терористи са ликвидирани, а други 500 са ранени в хода на операцията на правителствените сили в Източна Украйна във вторник. Това съобщи координаторът на групата "Информационна съпротива" Дмитрий Тимчук. По думите му, от страна на украинските сили също има загуби – двама загинали и 45 ранени.

Междувременно стана ясно, че в търсене на решение на конфликта в четвъртък в Париж ще се срещнат американският държавен секретар Джон Кери и руският му колега Сергей Лавров. Очаква се двамата да обсъдят кризите в Украйна и Сирия. "Фокусът на обсъжданията ще бъде върху Украйна с оглед на предстоящото полагане на клетва от президента в събота, а също и продължаващите усилия за премахването на оставащите химически оръжия на територията на Сирия", заявява говорителят на Държавния департамент на САЩ Джен Псаки.

ИЗХОДЪТ

Президентските избори в Украйна дават надежда, че кризата в отношенията й с Русия приключва

Леонид РАДЗИХОВСКИ

Приключиха изборите за президент на Украйна. 48-годишният милиардер Петро Порошенко е победител. За първи път след 1991 г. Украйна избра президента си още на първия тур. Това се обяснява, разбира се, не с някаква фанатична вяра в Порошенко, а с кризисната ситуация - общата умора от неопределеността, желанието "най-накрая да получат властта" и масовото разочарование от Тимошенко. Тя зае второ място, но получи едва около 13 процента. Отстрани това изглежда като финал на нейния Голям политически живот. Готова ли е обаче самата 53-годишна "пани" да заеме заслуженото място като жив експонат в историческия музей, или тя отново ще развее плитка, ще продължи битката за властта (например при първия удобен случай ще се опита да спретне поредния Майдан?). Засега тя уж признава резултатите от изборите.

Много е показателна активността на гласоподавателите - 60,29 на сто. На президентските избори през 2010-а беше 66,7 на сто. Трябва обаче да се има предвид, че в Украйна и до днес активността се смята спрямо общия брой избиратели - 35,5 милиона души. Тук са включени и 1,5 млн. избиратели в Крим и 3,3 млн. в Донецка област, и 1,7 млн. в Луганска. А като се има предвид, че Крим, разбира се, не е гласувал, в Донецка област са гласували не повече от 15%, в Луганска - 39%, то се получава, че в "останалата Украйна" резултатът е близо 68 на сто. Както и се очакваше, активността е намалявала от запад (Лвовска област - близо 78%) на изток. Но и в Днепропетровска (55%), Запорожка (51%), Харковска (47,9%), Одеска (46%) области активността е била близо 50% от броя на гласоподавателите. Това показва, че приказките за антагонистичното разделяне на страната са силно преувеличени. При всички очевидни разногласия, като минимум половината от жителите на рускоезичните региони отиват да гласуват - т.е. те не отделят себе си от Украйна, смятат тази държава за "своя".

Както е известно, в Донбас почти всички избирателни участъци бяха просто затворени, а вместо избори в Донецк имаше митинг срещу изборите (след което народът отиде "да изясняват отношенията си с Ахметов"). Така че не е лесно да се измерят настроенията на жителите на Донбас - да, изглежда, мнозинството не приема тези предсрочни избори ("ние гласувахме през 2010-а"), но много хора просто нямаше къде да гласуват (а някои може би откровено са се страхували). Невъзможно е да се определи точното съотношение на тези групи.

"Великите и ужасни" екстремисти - Тягнибок и Ярош, съдейки по резултатите, са получили в района по 1% всеки - по-малко, отколкото крайните националисти имат във всяка европейска страна. Така че телевизионните слухове за влиянието им са силно преувеличени.

Изборите минаха. Новият президент бе избран, "темата Янукович" е затворена. Какво следва?

Въпреки че Путин за разлика от много други президенти не поздрави Порошенко, Лавров вече обяви готовност за пряк диалог с ръководството на Украйна. Това е принципно нова позиция на Москва. Неопределеността в Украйна омрязна не само на местните избиратели... От безкрайната конфронтация изглежда се умориха и Москва, и страните от ЕС. Това просто икономически не е изгодно на никого. С други думи, всички страни искат "някакво помирение", но, разбира се, без да се губи лицето.

В края на краищата въпросът не е във формата на "тържествените признания": посланикът на Русия ще връчи акредитивните писма на президента на Украйна, важното е контактите между ръководствата на страните постоянно да се поддържат.

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

През всичките тези месеци Русия наричаше украинското правителство "хунта", Украйна на свой ред определяше руското ръководство като "окупанти" и "агресори". А това, което се чуваше (и се чува) от телевизионните екрани от двете страни на границата, често е неловко да се повтаря.

Въпреки това работните контакти за търговията (с газ и не само), за хуманитарни въпроси (пътувания на хора) и т.н. не са спирали нито за ден. През 2008-а Грузия скъса дипломатическите си отношения с Русия, Украйна ги запази. Може да предположим, че най-ниската точка на отношенията е премината и сега, въпреки че за възстановяването (още по-малко бързото) на предишните отношения не става въпрос, но постепенно ситуацията ще се оправи.

Порошенко може би повече от другите кандидати прилича на "шоколаден президент във всички отношения". Той е "твърд майданчик", но не е креслив, има голям държавнически опит, не е склонен към крайности, много пъти по време на изборите застъпваше позицията за "нормализиране на отношенията с Русия". Изглежда тази позиция е най-разбираема и близка за украинския избирател.

И тук стигаме до любопитен извод.

Да, Украйна и всичките й политици (в това число, разбира се, и Порошенко) тържествено провъзгласиха своя "евроизбор". Да, Русия и всичките й политици осъдиха този избор.

И?... Нито географията, нито икономиката от тези думи никъде не изчезнаха и не се промениха. Ние останахме съседи, обречени сме да търгуваме (и да се пазарим) един с друг и да пътуваме (особено, разбира се, украинците - на работа в Русия). Въпреки че Украйна повтаря "Крименаш", а Русия отговаря "ЗатоВапъкКрименаш", всъщност необратим разрив - т.е. война и кървав ров между страните - все пак няма.

Разбира се, предишните "братски разговори" вече няма да ги има. А може би това е добре. Ще приключат "братските цени" и "братските сцени", любовта и ревността... Съседска, суверенна, чуждестранна държава. Официалните отношения - вежливо-студени, търговските - изгодни, а човешките - при всички хора те са свои, лични. Украйна няма да влиза в НАТО (това Порошенко вече го каза), Русия няма да я заплашва - и всяка страна ще живее, както умее. Каквото и да е вътрешното положение в Украйна, кризата в отношенията с Русия, да се надяваме, приключва. Изборите на нов президент показват някакъв изход от задънената ситуация. И на нашите страни ще ни се наложи да излизаме заедно.

www.duma.bg

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ:

„Южен поток“ е проект на 7 страни в ЕС, не само наш

Надявам се ЕК да намери повече солидарност, тъй като едни държави са обезпечени с доставки на природен газ от Русия, а други са поставени в риск, казва енергийният министър пред БНР

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Според БСП основните виновници за лошото представяне на партията на изборите са министрите, хората от правителството. Как гледате на тази оценка?

- Все пак ние нямаме категорично изявление на ръководството на БСП, нито пък имаме материал, който да е съгласуван от Изпълнителното бюро. Това са само догадки на определени народни представители. Разбира се, всяка една загуба на избори носи и конкретни последствия. Може и правителството да е виновно, може и самата организация на изборите да е дала резултат в негативна насока. Но в крайна сметка всички проблеми на БСП трябва да се решават на „Позитано“ 20 и аз считам и като член на БСП, че ние трябва да се вслушаме в мнението на нашите членове.

А съгласен ли сте с тезата, която беше изразена от хора на БСП, че е нужна много по-активна лява политика от страна на кабинета? Защото досега – да, имало е определени мерки в тази насока, но те в никакъв случай не били достатъчни.

- Нека не забравяме, че в тази една година се случи изключително много. Правителството изпълни доста неща в социалната сфера. Имам предвид, че първо започваме с увеличаването на минималната работна заплата, увеличихме детските надбавки, увеличихме обезщетенията за отглеждане на деца с увреждания, въведе се швейцарското правило, замрази се увеличаването на стаж и възраст. Отново се върнаха така забравените коледни добавки, имаше и великденски добавки. Не бих казал, че в социалната политика в тази една година не бяха свършени поетите ангажименти от страна на БСП, имам предвид в предизборната кампания.

Да, но избирателите явно не са разбрали достатъчно добре това или не им е достатъчно. Въпросът е, ще има ли още по-активна лява политика? Затова ви питат и ваши съпартийци.

- Зависи и от това, каква е програмата на правителството, и мнението на министър-председателя, но на този етап ние наистина работим, но сме ограничени от един бюджет. Хубаво е да има лява политика, аз съм привърженик на лява политика, но преди това трябва да бъдат и създадени тези средства. Но пак казвам, за 1 година се свърши изключително много в социалната сфера. Нещо повече – хората, които работят на минимална работна заплата, де факто им се връща платеният данък, т.е. има промяна и в плоския данък. Това наистина е един огромен напредък. Но трябва да бъдем внимателни, да не залитнем пък прекалено наляво и това да не доведе до повишаване на конкурентоспособността на българската икономика.

Спокоен ли сте за мястото си на министър, защото предстоят промени в кабинета?

- Аз още от първия ден съм с оставка в моя джоб и няма проблем, ако ръководството на партията прецени, че не съм се справил за тази една година за това, което се свърши в сферата на икономиката, на енергетиката и на туризма. И ако министър-председателят не е доволен, също така, от моята работа, за мен това не е проблем. Важно е да имаме едно наистина работещо правителство и да отговаря на очакванията на хората. Защото за тази една година всички работодателски организации признават, че ние се отлепихме от дъното. Икономиката тръгна.

Има ли вариант МИЕТ да бъде разделено на министерство на икономиката и министерство на енергетиката - да са отделно?

- Това е наистина е едно мегамини-стерство. Тук освен икономика, енергетика, има и туризъм и ОП “Управление на европейски средства”, тук са и концесиите, извършват се и най-големите сделки в отбранителната индустрия, но когато човек е енергичен и не се плаши от работа, не виждам причина на този етап министерството да бъде разделено.

Президентът Плевнелиев вчера ви разкритикува остро, както и премиера, имайки предвид санкциите, които ЕК може би ще наложи върху България...Няма как да се доверя на днешния министър на икономиката, който имал цяла година да направи този проект по европейските правила, а не сега в последния момент, каза г-н Плевнелиев. Обижда ли ви тази оценка?

- Оценката на президента не ме обижда. Аз винаги съм бил в един изключително добър диалог с ЕК. Нека да не забравяме, че преди една година този проект бе сложен на трупчета, почти нищо не беше свършено по него. За една година ние наистина постигнахме много. Но нека да кажа, че ние не направихме нито една стъпка за „Южен поток“, тъй като гледахме в проекта „Набуко“. Проект, който наистина щеше да даде реална диверсификация на България относно източниците на природен газ. Проект, по който има огромна готовност от всички държави членки на ЕС, през които щеше да мине тръбата. За съжаление се случи така, че ние не бяхме пожелани като партньор. Знаете проектът „Набуко“ пропадна. Никой, дори ЕК и самият комисар Йотингер не можа точно да ми обясни каква е причината. Бе избран друг проект. Ние мигновено реагирахме, тъй като България е единствената държава, която подписа договор с консорциума за доставка на 1 млрд. куб. метра газ от Азербайджан. Започнахме работа по интерконекторната връзка с Гърция, т.е. ние работим наистина за реална диверсификация, но в крайна сметка това не е достатъчно и тогава ние предприехме нужните действия по изграждането на проекта „Южен поток“. В постоянен диалог с комисаря Йотингер, с него е съгласувана всяка една стъпка, така както и той съгласува с мен отделните предприети действия. Ето и вчера получих писмо от него как вървят преговорите между ЕК, Русия и Украйна. Знаете, че там има конфликт. Не дай си Боже, ако не се намери решение, това може реално да доведе до спиране на природния газ за България. И аз като министър на българската икономика и енергетика трябва да направя всичко възможно да осигуря сигурност на доставките на природен газ за България.

Откъде идва огромният натиск, министър Стойнев, да не се строи проектът, защото той е видим? Видно е, че много хора в ЕК със сигурност и извън Европа искат този проект да не стане?

- Но също така има много хора и държави членки в ЕК, които желаят този проект да се случи. Този проект не е на България, той е на Европейския съюз и работим в изключително тясно сътрудничество с Италия, Австрия, Унгария, Словения, Гърция, Хърватия и за тях този инфраструктурен проект е приоритетен. И се надявам наистина ЕК да намери повече солидарност в бъдещите си решения, тъй като едни конкретни държави са обезпечени с доставки на природен газ от Русия, но други наистина са поставени в риск при евентуални конфликти, както е конфликтът в момента между Украйна и Русия.

Вие можете ли абсолютно твърдо да кажете, че този проект ще бъде реализиран що се касае до България или в един момент, когато видите, че започнат да ви спират европейските програми като наказание срещу това, че упорствате за „Южен поток“, да кажете по-добре да спрем „Южен поток“, но да си върнем европейските пари, има ли такъв вариант?

- Аз наистина съм притеснен от тези твърдения, както на президента Плевнелиев, така и на опозицията, които се опитват да свържат проблемите с оперативните програми и проекта „Южен поток“. Има обективен въпрос от страна на ЕК относно процедурата по търга за избор на изпълнител. Ние в момента готвим отговори на ЕК, трябва да вървим заедно с ЕК и също така заедно да отстраним нередностите.

Що се касае до оперативните програми, да, има нередности. Аз, разбира се, не искам както предишното управление да се оправдавам с предприети действия от страна на опозицията, но истината е, че ние в момента търпим санкции по неправилно взети решения от предишните управляващи. Но желанието ни е те да бъдат изчистени, защото страда имиджът не на това правителство, не на предишното правителство, а страда имиджът на България.

България ще направи ли всичко възможно, за да стане проектът „Южен поток“?

- Този проект е изключително важен за България. Първо, той дава сигурност на доставките на природен газ. Второ, той ще премине през най-бедния регион на България, а и на Европа, именно Северозападният регион. Ще създаде десетки хиляди нови работни места. Това е един огромен инфраструктурен обект, който не се е случвал може би от края на 80-те години в България. И не виждам причина ние да не бъдем последователни в своите си действия. Но, разбира се, трябва да се спазва европейското законодателство.

Какво ще кажете на тези европейски експерти, които ще дойдат тук на 13 юни, нали така беше?

- Да, аз съм изпратил покана и така съм се разбрал с комисаря Йотингер да дойдат, за да видят законодателството, което ги притеснява относно морската част. Една първа среща вече бе направена в Брюксел. Втората нека да бъде тук в България, да се срещнат и с народните представители. Защото според мнението на народните представители и на експертите тези промени, които се предлагат в законодателството, отговарят на абсолютно всички промени, които са направени в другите държави членки и изцяло описват газопроводи, които тръгват от трета страна към държава членка на ЕС, а именно такъв е и газопроводът „Южен поток“. Разбира се, всички решения трябва да се взимат в диалог с ЕК, така че наистина да няма предположения, че нещо се прави скришом. Напротив, всичко което сме свършили, е било съгласувано с ЕК, но когато ЕК има процедури, когато има въпроси, започват и процедури. Мога да ви дам за пример – никой не знае, че когато аз встъпих в длъжност, имаше две наказателни процедури за частично нарушаване на Трети енергиен пакет. Те бяха вече влезли в съда и де факто аз успях да спра две дела срещу България, но никога това не съм го изтъквал, тъй като считам, че на мен това ми е работата да работя в името на държавния интерес.

Вие сте много добре настроен към ЕК, обаче оттам не ви отвръщат със същото – непрекъснато ви плашат със санкции, непрекъснато имат някакви претенции. Как ще си обясните тази несиметричност на отношенията?

- Не бих казал, че са зле настроени към нас. Считам, че когато има въпроси, трябва да има отговори. И такива процедури са постоянни. Ние сме в един постоянен диалог. Това, че една част от тези процедури станаха обществено достояние, не означава, че има един лош диалог между България и ЕК.

Мислите ли, че една нова ЕК, тази която ще се създаде, след като бъде избран и новият председател на ЕК, би имала по-различно, по-добро отношение към България, отколкото настоящата?

- За нас е важно да се спазват европейските правила. ЕК работи обективно, така че, ако ние сме изрядни, не би трябвало да имаме проблеми. Не смятам, че следващата комисия ще бъде по-благосклонно към нас. За мен е важно правителството да върши своята работа по европейските правила.

Назаем от “Фокус”, с малки съкращения

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Гърч на безотговорността

Трети ден поред финансовият министър Петър Чобанов надълго и нашироко привежда цифри, факти и дати, с които доказва абсолютно неоснователните твърдения на Реформаторския блок и ГЕРБ за финансовото дередже на държавата. Трети ден опозиционната истерия, че България е "пред фалит" и "гърч", че ни очаквал "гръцки сценарий" и апокалипсис, не престава да се лее от радиа и телевизии. Експертната риторика се оказва безсилна пред политическото словоблудство, чиято цел отдавна не е тайна - да сринем тотално имиджа на България, да сложим прът в колелото на задвижената икономика и "да ги съборим от власт". Обясненията, че прословутият нов дълг е планиран още с бюджета от миналата есен, че финансовите ни показатели са повече от отлични, че фискалният резерв е увеличен двойно за последната година, очевидно не струват пет пари пред лъжите, които, повторени 100 пъти, трябва да "набият канчето" на електората за "новата истина".

Безсрамието на ГЕРБ дори роди блестящата идея за пореден вот на недоверие срещу кабинета. Да се смееш ли, да плачеш ли - пожарникарят Борисов ще атакува този път финансиста Орешарски заради финансовата му политика! Че това ще ни направи свидетели на поредния цирк в парламента, е извън съмнение. Защото преди да прави "анализи", човек обикновено трябва да се огранoти. Не е достатъчно само да развяваш изборния си резултат като на селска сватба чаршафа на булката, за да ти повярват отново, че си способен управленец. Още е пресен споменът, когато фирмите бяха притискани до стената, а държавата - опоскана и превърната в един голям ЕТ. С доказана воля не да решаваш проблемите, а да ги създаваш.

В нормалните страни, които постоянно ни се дават за пример и чиито препоръки приемаме почти без да мислим, чак такова деструктивно поведение е немислимо. Там също има опозиция, но тя е не само по-цивилизована, а и е по-отговорна. Защото знае, че с първосигнални нападки и лъжи, които нямат нищо общо с истината, доверие никъде не се печели.

Докато се купува, ще се краде

СВЕТЛАНА ВЕЛЕВА

Кражба на проводник остави вчера без ток стотици столичани в жилищен квартал. Засегнатите потребители са останали без заземяване, което е довело до масово изгаряне на електроуреди и електромери. Потърпевшите отново са клиенти на ЧЕЗ. Тази компания доби печална слава с честите си аварии и жалби от клиенти.

Само за първите няколко месеца на годината компанията е получила над 13,4 хил. жалби. То не е нерегламентирано спиране на тока, то не са некоректно отчетени сметки, нисковолтов ток и каквото още се сетите, свързано с ток. Факт е, че при първите по-лоши климатични условия - буря, силен дъжд, сняг, големи горещини, десетки села в Западна България остават трайно без ток. В някои случаи лошо защитените кабели се повреждат, в други - при по-голямо натоварване на мрежата тя не издържа и гърми. А с нея гърмят и битовите електроуреди. И това се повтаря от години. А иначе от ЧЕЗ казват, че правели инвестиции от порядъка на стотици милиони за подобряване на мрежата. Може би на хартия?

Неотдавна от отчетите на ДКЕВР стана ясно, че приходите на ЕРП-тата са със стотици милиони над очакваните, а разходите за поддръжка - много по-ниски от прогнозните. И вместо да понижат цената на услугата (електроенергията), каквато е пазарната логика, те си намерили начин да пренасочат тези печалби - като мениджърски и комисионни "разходи". Голямо консултиране е паднало. А сметката я плаща потребителят - с по-висока цена на тока и изгорели уреди. Кой сега ще ги плати - те или ЧЕЗ?

За да бъдем обективни обаче, жертва в случая са и ЧЕЗ. Дори при реално подобряване и защита на мрежата, докато скраповетe изкупуват медни кабели, ще се намират и начини за краденето им. Едно от нещата, които не можем да отречем на Жан Виденов, е, че реши този проблем кардинално, като забрани изкупуването на мед със закон. Едно затягане на режима на изкупуване на скрап, изключващо изкупуването на кабели, както и по-сериозни санкции при кражба, би решило проблема.

Всезнайковци

МАРИН МИЛАШКИ

Станимир Стоилов и Димитър Димитров напуснаха "Ботев" Пд заради натиск от феновете. Доказаните футболни специалисти си тръгнаха не поради спортни причини. Бяха брутално изгонени от хора, които се предполага, че нямат ръководни функции сред "канарчетата". Така бе написана поредната срамна страница на българския футбол.

Димитров бе представен като директор на "Ботев" в понеделник. Едва ли има други причини, за които да си стегне багажа, освен феновете. Един клуб може да върви, когато привържениците не се месят в работата на шефовете. Техните задължения са да подкрепят любимците си на мачовете. Да го правят и в трудните, и в щастливите моменти. Право да уволнява и назначава има този, който дава парите. Именно собственикът може да взима такива генерални решения. Оказа се, че за да няма проблеми, Цветан Василев реши да се поддаде на натиска и да прогони Мъри и Херо. Какво друго може да е обяснението, след като само преди седмица банкерът обяви, че няма да прави чистка. А то няма и причини, защото в момента всички почиват. Няма мачове, няма и скандали.

Но в "Ботев" футболът не е това, което трябва да бъде. Там феновете явно имат тежката дума. И "канарчетата" нищо добро не ги чака. Най-много да избягат футболистите, доведени от Мъри, и в Пловдив да се бият по главите каква глупост са направили. Но каквото сам надробиш, такова ще сърбаш.

Излиза, че феновете на "Ботев" са всезнайковци. Те колят и бесят. Колкото помагат, толкова и пречат. В такъв случай да започнат да издържат клуба, за да разберат колко е трудно. И тогава да взимат решения. Ясно е, че няма да стане, а разумният им ход ще е да спрат да се месят. В противен случай и този спонсор ще хвърли бялата кърпа. И пак босът ще им е виновен. А не е така...

СВЕТОВЕН ДЕН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА. Отбелязва се от 1973 г. по решение на конференцията на ООН по проблемите на околната среда, проведена в Стокхолм (1972). На този форум е приета Декларация за околната среда - първият международен договор за принципите за екологична защита на Земята. Провежда се под егидата на Програмата на ООН за околната среда (ЮНЕП). Всяка година на този ден се присъжда основната награда на ООН в областта на околната среда и развитието - "Глобал-500", на държавни, политически и обществени дейци, допринесли с дейността си за опазването на околната среда.

1898 - РАЖДА СЕ ФЕДЕРИКО ГАРСИЯ ЛОРКА, ИСПАНСКИ ПОЕТ И ДРАМАТУРГ (УМИРА 1936 Г.). Част е от групата испански писатели, художници, музиканти, известна като "Поколение 27", включваща Салвадор Дали и Луис Бунюел. През 1928 г. излиза книгата му "Циганski балади", която носи на автора си широка известност. Със започването на Гражданската война през 1936 г. заминава за Гранада. Гарсия Лорка и зет му - кметът социалист на Гранада, са арестувани и разстреляни от фалангистката милиция.

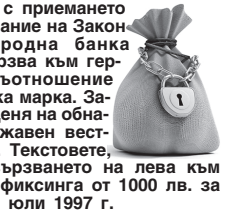
1947 - ОБЯВЕН Е ПЛАН „МАРШАЛ". В реч пред Харвардския университет държавният секретар на САЩ Джордж Маршал обявява Програма за възстановяване и развитие на Европа след Втората световна война. На 3 април 1948 г. Конгресът на САЩ приема Закон за помощта на чуждестранните държави, който регламентира изпълнението на плана. Оказването на икономическа помощ на европейските страни се осъществява въз основата на двустранни договори, с които всяка от държавите се задължава да спазва определени условия. За периода 1948-1951 г. САЩ са предоставили помощ за над 12 млрд. щ.д.

1967 - НАЧАЛО НА ШЕСТДНЕВНАТА ВОЙНА В БЛИЗКИЯ ИЗТОК. Третата арабско-израелска война се води между Израел - от една страна, и Египет, Йордания и Сирия - от друга. Конфликтът започва, след като Египет отправя искане към извънредните сили на ООН в Синай да се оттеглят от израелската граница, увеличава войските си в Синай и затваря залива Акаба за израелски кораби. На 5 юни 1967 г. Израел провежда въздушна операция под кодовото име "Фокус" над страните от арабската коалиция - Сирия, Йордания и Египет, а в следващите дни окупира Източен Ерусалим, Западния бряг на р. Йордан, ивицата Газа, Синайския полуостров и Голанските възвишения. Войната завършва на 10 юни 1967 г.

1997 - В БЪЛГАРИЯ Е ВЪВЕДЕН ВАЛУТЕН БОРД. Това става с приемането от 38-то Народно събрание на Закон за Българската народна банка (БНБ). Левът се обвързва към германската марка в съотношение 1000 лв. за 1 германска марка. Законът влиза в сила в деня на обнародването му в "Държавен вестник" - 10 юни 1997 г. Текстовете, ре-гламентиращи обвързването на лева към германската марка и фиксинга от 1000 лв. за марка, са в сила от 1 юли 1997 г.

2004 - АНТОАНЕТА СТЕФАНОВА СТАВА СВЕТОВНА ШАМПИОНКА ПО ШАХМАТ ЗА ЖЕНИ. Родена е през 1979 г. в София. От 1994 г. е гросмайстор, а през 2002 г. става международен гросмайстор при мъжете. Световна шампионка по шах за девойки до 10-годишна възраст (1989), европейска шампионка по ускорен шах за девойки до 14-годишна възраст. През 2012 г. спечели световната титла по ускорен шах.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

5 юни 2014, година 11, брой 6 (115) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Преговорите за създаване на голям трансатлантически пазар между САЩ и Европейския съюз потвърждава решимостта на либералите да преобразят света. Те искат да впрегнат съдилищата в служба на акционерите (вж. 4-5), *да издигнат тайната в ранг на прогресивна добродетел, да оставят демокрацията на грижите на лобистите* (вж. стр. 6-7)... *изобретателността им е безгранична. Многобройни етапи трябва да бъдат преодолени, преди споразумението да бъде евентуално ратифицирано* (вж. 7-8). *Търговското измерение на Големия трансатлантически пазар е съпроводено обаче от стратегически цели – да се изолира Русия и да се спре Китай в момент, когато тези две държави се сближават* (вж. по-долу).

Могъщите прекрояват света

АМЕРИКАНСКИЯТ орел на свободната търговия прекосява Атлантика, за да нападне стадо зле защитени европейски агънца. Този художествен образ нахлу в обществените дебати по време на кампанията за европейските избори. Освен че е стряскащ, той е политически опасен. От една страна, не позволява да се разбере, че и в САЩ има опасност много местни общности да станат жертва на новите либерални норми, които може да им забранят да закрилят заетостта, околната среда, здравеопазването. От друга страна, отклонява вниманието от едни съвсем европейски предприятия, като френското „Веолия“ или германското „Сименс“, които са не по-малко нетърпеливи от американските мултинационални компании да преследват съдебно държавите, проявили волността да застрашат печалбите им *(вж. статията на Беноа Бревил и Мартин Бюлар, с. 4-5)*. И накрая, този образ пренебрегва ролята на институциите и правителствата на Стария континент при създаването на зона за свободна търговия на тяхна територия.

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014.

Следователно мобилизацията срещу Големия трансатлантически пазар не трябва да е насочена към определена държава, била тя и САЩ. Залогът на борбата е по-мащабен и по-амбициозен – той се отнася до новите привилегии, които инвеститорите навсякъде искат да получат навярно като компенсация за икономическата криза, която те самите предизвикаха. Ако бъде водена ефективно, една такава планетарна битка би могла да укрепи международната демократична солидарност, която днес изостава в сравнение със съглашателството между силите на капитала.

В случая е по-добре да бъдем недоверчиви към двойките понятия, привидно свързани завинаги. Това се отнася както за протекционизма и прогресивното мислене, така и за демокрацията и отварянето на границите. Историята доказва, че на търговската политика не ѝ е присъщо политическо съдържание (1). Наполеон III обвързва авторитарната държава със свободната търговия почти в същия момент, когато в САЩ Републиканската партия претендира, че е загрижена за американските работници, а всъщност защитава каузата на тръстовете и на „крадливите барони“ от стоманодобива, които настояват за митническа закрила (2). *„Тъй като Републиканската партия е закърмена с омразата към робския труд и желанието всички хора да са наистина свободни и равноправни*, посочва платформата ѝ от 1884 г., *тя неизменно се противопоставя на идеята нашите трудещи се да бъдат поставени в условия на конкуренция с каквато и да било форма на крепостен труд, било в Америка или в чужбина.“* (3) Както изглежда, още навремето са си мислили за китайците. Ставало е обаче дума за хилядите копачи, дошли от Азия, които калифорнийските железопътни компании са наемали, за да им възлагат каторжен труд в замяна на мизерни заплати.

Век по-късно, когато международната позиция на САЩ вече е друга, демократи и републиканци се съревновават кой ще засвири по-сладникава серенада във възхвала на свободната търговия. На 26 февруари 1993 г., малко повече от месец след влизането си в Белия дом, президентът Бил Клинтън взе преднина благодарение на програмната си реч в подкрепа на Северноамериканското споразумение за свободна търговия (NAFTA – на английски, TLCAN – на испански, ALENA – на френски), което беше гласувано няколко месеца по-късно. Той призна, че *„глобалното село“* е засилило безработицата и е станало причина за ниски заплати в САЩ, но че възнамерява да ускори крачката в същата посока: *„Истината в днешно време е и трябва да бъде следната – че с отварянето и търговията нацията ни ще забогатее. Това ни насърчава да правим нововъведения. Задължава ни да се справяме с конкуренцията. Осигурява ни нови клиенти. Облагодетелства глобалния растеж. Гарантира проуъфтяване на производителите ни, които също са потребители на услуги и суровини.“*

Още по онова време различните кръгове от преговори за либерализиране на международната търговия понижиха средната стойност на митата от 45% през 1947 г. на 3,7% през 1993 г. Но това няма значение – мирът, благоденствието и демокрацията изискват да се върви неизменно все по-напред. *„Както изтъкват философите – от Тукидид до Адам Смит*, настоя Клинтън, *търговските обичаи противоречат на войната. Както съседите, които са си помагали, за да изградят оборите си, по-рядко биха мислили да ги подпалят, така и онези, които са повишили взаимно равнището си на живот, не са толкова склонни да се скарат. Ето защо, ако вярваме в демокрацията, трябва да се опитаме да засилим търговските си връзки.“* Правилото обаче не важеше за всички страни, понеже през март 1996 г. президентът демократ подписа закон, който затегна търговските санкции срещу Куба.

Десет години след Клинтън европейският комисар Паскал Лами – френски социалист, който после стана генерален директор на Световната търговска организация (СТО), продължи този анализ: *„По исторически, икономически и политически причини смятам, че освобождаването на търговския обмен е напредък за човечеството, че то е донесло по-малко нещастия и конфликти отколкото ограничаването му. Където мине търговията, оръжията замлъкват. Монтескьо го е казал по-добре от мен.“* (4) През XVIII век обаче Монтескьо не е можел да знае, че век по-късно китайските пазари ще се отворят не благодарение на убедителността на енциклопедистите, а по пътя на канонерките, опиумните войни и опустошаването на Летния дворец. Но пък Лами няма как да не е наясно с това.

По-сдържан, отколкото предшественика си демократ (при него това е въпрос на темперамент), президентът Барак Обама подхвана на свой ред мотото за свободната търговия, издигнато от мултинационалните компании – от САЩ, Европа и всъщност от целия свят, и се обяви в защита на Големия трансатлантически пазар: *„Това споразумение би могло да увеличи износа ни с десетки милиарди долари, да насърчи създаването на стотици хиляди допълнителни работни места – в САЩ и в ЕС, и да стимулира растежа от двете страни на Атлантическия океан.“* (5) Макар и едва загатнато в изявлението му, геополитическото измерение на споразумението има по-голяма тежест от хипотетичните му ползи за растежа, заетостта и благоденствието. Вашингтон, който гледа надалеч, разчита на Големия трансатлантически пазар не за да завладее Стария континент, а за да го отклони от каквато и да било перспектива за сближаване с Русия. И най-вече – за да спре Китай.

И в това отношение позициите му напълно съвпадат с мнението на европейските ръководители. *„Свидетели сме на възхода на тези бързо развиващи се страни, които представляват опасност за европейската цивилизация*, смята бившият френски министър-председател Франсоа Фийон. *Нима единственият ни отговор ще бъде нашият разкол? Това е лудост.“* (6) Европейският депутат Ален Ламасур изтъква в същия дух, че Големият трансатлантически пазар би могъл да позволи на атлантическите съюзници да *„постигнат съгласие по общи норми, които след това да наложат на китайците“* (7). Замисленото от Вашингтон транстихоокеанско партньорство, в което Пекин не е поканен да участва, има същата цел.

Не е случайно, че най-разпаленият интелектуалец – застъпник на Големия трансатлантически пазар, Ричард Роузкранс, ръководи в Харвард център за изследване на отношенията между САЩ и Китай. Пледоарията му, публикувана миналата година, натяква идеята, че едновременното отслабване на двата големи атлантически

(На стр.4)

(1) Вж. *Le Protectionnisme et ses ennemis* (Протекционизмът и враговете му), *Le Monde diplomatique* – Les Liens qui libèrent, Париж, 2012.
(2) Вж. Howard Zinn, „Au temps des „barons voleurs“ (В епохата на „крадливите барони“), *Le Monde diplomatique*, септември 2002.
(3) Цитирано от John Gerring, *Party Ideologies in America, 1828-1996* (Партийните идеологии в Америка, 1828-1996), Cambridge University Press, 2001, с. 59.
(4) *Le Nouvel Observateur*, Париж, 4 септември 2003.
(5) Съвместна конференция с Франсоа Оланд, Белия дом, Вашингтон, 12 февруари 2014.
(6) RTL, 14 май 2014.
(7) France Inter, 15 май 2014.

Щастливата глобализация,

Според френската държавна секретарка по външната търговия Фльор Пелрен дебатите по проекта за трансатлантическо споразумение биха пострадали, ако се всява „безполезна тревожност“. За какво става дума тогава? И какви са рисковете за народите?

Раул Марк Женар* и Рено Ламбер

За какво става дума? За Голям трансатлантически пазар? За Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции? За Споразумение за трансатлантическо партньорство? Или за Трансатлантическо споразумение за свободна търговия?

В обръщение са различни съкращения, с които се обозначава едно и също нещо, официално познато като Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции (ТПТИ, Transatlantic Trade and Investment Partnership – TTIP). Наличието на много названия се обяснява отчасти с тайното провеждане на преговорите, което пречи за уеднаквяване на използваните термини. Работата на мрежите от активисти, основана на изтекли нелегално документи, доведе до появата на нови съкращения – като TAFTA на английски (Trans Atlantic Free Trade Agreement – Трансатлантическо споразумение за свободна търговия), използван от някои франкофонски организации (сдружението „Stop TAFTA“) (1), или като GMT на френски (Grand marché transatlantique – Голям трансатлантически пазар) (2).

* Автор на *Le grand marché transatlantique. La menace sur les peuples d'Europe* (Големият трансатлантически пазар. Заплахата за европейските народи), Cap Bear Editions, Перпинян, 2014.

За какво става дума официално?

Големият трансатлантически пазар е споразумение за свободна търговия, по което от юли 2013 г. се водят преговори между САЩ и Европейския съюз. То има за цел да се създаде най-големият пазар в света с над 800 милиона потребители.

Едно проучване на Центъра за изследване на икономическата политика (CEPR) – организация, финансирана от големи банки, която Европейската комисия представя за *„независима“* (3), установява, че споразумението ще позволи всяка година в производството на блага да се инжектират 120 милиарда евро в Европа и 95 милиарда евро в САЩ (4).

Споразуменията за свободна търговия, чиято кръстница е Световната търговска организация (СТО), имат за цел не само да снижат митническите бариери (5), но и да ограничат т.нар. нетарифни бариери, като квоти, бюрократични формалности или санитарни, технически и социални норми. Ако се вярва на преговарящите, процесът ще доведе до общо завишаване на социалните и юридическите норми.

За какво по-вероятно става дума?

Създадената през 1995 г. СТО положи много усилия за либерализиране на световната търговия. Въпреки това преговорите са блокирани след провала на „цикъла от Доха“ (по-специално по въпросите на селското стопанство). За да продължи да се налага свободната търговия, беше създадена заобиколна стратегия. Така бяха сключени или са в процес на приемане стотици двустранни и регионални споразумения. Идеята за Голям трансатлантически пазар е крайната цел на тази стратегия. Ако това споразумение бъде подписано от двете най-големи търговски сили в света, на които се пада почти половината от световното производство на блага, правилата му ще обхванат целия свят.

Широкият обхват на европейския мандат за преговори и изразените очаквания от американска страна подсказват, че Големият трансатлантически пазар далеч надхвърля рамката на „обичайните“ споразумения за свободна търговия. По-конкретно проектът преследва три главни цели: да се премахнат и последните мита, да се ограничат нетарифните бариери чрез съгласуване на нормите (опитът от предишни договори подсказва, че съгласуването ще става, като се снижава нивото) и да се дадат на инвеститорите юридически инструменти да преодоляват всякакви разпоредби или законодателни бариери пред свободната търговия. С една дума, да бъдат наложени някои от разпоредбите, които вече бяха предвидени в Многостранното споразумение за инвестициите (6) и в Търговското споразумение за борба с фалшифицирането – АКТА (7). И двете отхвърлени под обществен натиск.

Кога трябва да бъде осъществен проектът?

Според официалния календар преговорите трябва да завършат през 2015 г. След това ще последва дълъг

(1) http://stoptafta.wordpress.com.

(2) След като известно време използва израза „Accord de partenariat transatlantique“ (Споразумение за трансатлантическо партньорство), *Le Monde diplomatique* възприе названието Голям трансатлантически пазар.

(3) „Transatlantic Trade and Investment Partnership. The economic analysis explained“. (Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции. Икономически анализ с разяснения), Commission européenne, Брюксел, септември 2013.

(4) *Пак там.*

(5) Мита, налагани на стоки, произведени в чужбина, при внасянето им на дадена територия.

(6) Вж. Christian de Brie, „Comment l'AMI fut mis en pièces“ (Как Многостранното споразумение за инвестициите беше разбито на парчета), *Le Monde diplomatique*, декември 1998.

(7) Вж. Philippe Rivière, „L'accord commercial anti-contrefaçon compte ses opposants“ (Търговското споразумение за борба с фалшифицирането брои опонентите си), La valise diplomatique, юли 2012, www.monde.diplomatique.fr.

Десет заплахи за американския народ

Лори М. Уолък*

1. Новата регулация на финансите ще бъде отменена. Представителите на Европейския съюз изискват да се преразгледат въведените от президента Барак Обама реформи за регламентиране на финансовия сектор и да се намалят ограниченията над банковите дейности. Главна мишена са: „правилото Волкър“, което ограничава възможността на търговските банки да развиват спекулативни дейности, предложените от Федералния резерв закони, които се прилагат за чуждите банки, както и държавната регулация на застрахователната дейност. Американските представители, съветвани от банкерите на „Уолстрийт“, предложиха в договора да се добавят правила в противовес на онези американски разпоредби, които целят забрана на „токсичните“ деривативни продукти, ограничаване размера на банките, смятани за „прекалено големи, за да фалират“, налагане на такса върху финансовите трансакции и връщане на принципа от закона „Глас-Стийгал“. Този закон, гласуван от Конгреса на САЩ през 1933 г., разделяше инвестиционната от търговската дейност на банките, но беше отменен през 1999 г. от администрацията на Бил Клинтън.

*Директорка на „Public Citizen's Global Trade Watch“ (гражданска организация, която наблюдава световната търговия), Вашингтон, www.citizen.org.

Книгата на френския журналист и политик Патрик Льо Ярик „ДРАКУЛА СРЕЩУ НАРОДИТЕ“, посветена на Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции (ТПТИ), излиза на български език като съвместно издание на „Дума“ и „Монд дипломатик“.

2. Ще се появи риск от „луда крава“ и от пускане на заразено мляко в търговската мрежа. През 2011 г. 28 от 29-те случая на спонгиформна енцефалопатия по говедата (ESB), установени от Световната здравна организация (СЗО), произхождаха от Европейския съюз. В отговор на това повече от петдесет страни ограничиха вноса на европейско говеждо месо. Предприятията, обединени в лобито „Бизнес Европа“, сметнаха обаче американската забрана за внос на европейско говеждо, свързана с епидемията от ESB, за търговска бариера, която трябва да се премахне. Европейските гиганти от агробизнеса също така определиха американските норми за контрол над качеството на млякото като *„препятствие“*, което трябва да се превъзмогне чрез Големия трансатлантически пазар.

3. Зависимостта от петрола ще се задълбочи. „Бизнес Европа“, която представлява петролни компании като „Бритиш Петролиум“ (BP), се бори Големият трансатлантически пазар да забрани данъчните намаления за по-малко замърсяващите горива-заместители (като горивата, произведени от водорасли) и онези, които отделят по-малко въглероден диоксид.

4. Лекарствата ще станат по-ненадеждни. Европейските фармацевтични лаборатории искат от Американската агенция за храните и лекарствата (US Food and Drug Administration) да се откаже от своите независими оценки на лекарствата, продавани на американска територия. Те предлагат американското правителство автоматично да признава медикаментите, утвърдени от европейските власти.

5. Лекарствата ще поскъпнат. Американската асоциация на фармацевтичните индустрии (могъщо лоби на американските фармацевтични компании, като „Пфайзер“) упражнява натиск чрез Големия трансатлантически пазар да се ограничи възможността американското и европейските правителства да преговарят за по-ниска цена на лечението по програмите за обществено здравеопазване. Белият дом вече прилага тази възможност, за да понижи цената на лекарствата за ветераните от въоръжените конфликти. Администрацията на Обама се ангажира също да бъдат намалени цените по програмата му „Медикеър“.

6. Ще се увеличи посегателството върху частния живот. Различни американски компании поискаха Големият трансатлантически пазар да улесни достъпа до лична информация (локализация на мобилните апарати, лични и информационни данни), за да създадат специфични профили на потребители.

7. Ще бъдат закрити работни места поради отмяна на националното предимство за обществените поръчки. Преговарящите и големите компании на Стария континент се надяват, че Големият трансатлантически пазар ще отмени американските правила, даващи предимство на националните и местните предприятия при възлагането на обществени поръчки (закона „Купувай американското“ и политиката „Купувай местното“). Сега тези разпоредби гарантират, че парите на данъкоплатците ще бъдат вложени в проекти, които създават американски работни места.

8. Ще се премахнат обозначенията върху етикетите на стоки, произведени на основата на генномодифицирани организми (ГМО). В САЩ близо половината от щатите налагат това да бъде упоменато върху етикетите на хранителните продукти, съдържащи ГМО. Големи производители на семена като „Монсанто“ упражняват натиск споразумението да отмени въпросното разпореждане.

9. На пазара ще бъдат пуснати опасни играчки. Европейските производители на играчки, представени от Асоциацията на европейските индустрии за играчки, признават, че има различия между американските и европейските санитарни правила (главно що се отнася до опасностите от запалване, химически и микробиологични рискове). Смятат обаче да убедят американските родители в безвредността на проверените в чужбина играчки.

10. Държавите ще бъдат подчинени на едно право, скроено по мярката на многонационалните компании *(вж. статията на Беноа Бревил и Мартин Бюлар).*

Le Monde diplomatique
Превод Мария Петрикова

начин на употреба

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014.

Какви последици ще има за държавите?

Големият трансатлантически пазар предвижда действащите законодателства от двете страни на Атлантическия океан да бъдат подчинени на правилата за свободна търговия. А в повечето случаи те съвпадат с предпочитанията на големите компании. По силата на споразумението държавите ще трябва да се откажат от голяма част от суверенитета си. Нарушителите на предписанията за свободна търговия са изложени на опасността от финансови санкции, които могат да достигнат десетки милиони долари.

процес на ратификация в Съвета и в Европейския парламент. После – в националните парламенти на страните, чиито конституции изискват това, както във Франция.

Кой преговаря?

От Европа – чиновници от Европейската комисия. От САЩ – колегите им от министерството на търговията. Всички те са обект на сериозен натиск от лобита, които в по-голямата си част представляват интересите на частния сектор.

Според мандата за преговори на ЕС споразумението трябва да предостави *„възможно най-високо ниво на законова защита и на сигурност за европейските инвеститори в САЩ“* (и съответно на американските в Европа). По-ясно казано, да се позволи на частните компании да атакуват законите и разпоредбите, които според тях пречат на конкуренцията, на достъпа до обществени поръчки и на инвестициите.

Член 4 от мандата уточнява: *„Задълженията, предвидени в споразумението, трябва да са обвързващи за всички управленски равнища.“* Това означава, че те ще са валидни не само за държавите, но и за всички административни единици: региони, департаменти, общини и т. н. Една общинска разпоредба ще може да бъде атакувана вече не пред френски административен съд, а пред частни международни групи за арбитраж. Ще бъде достатъчно някой инвеститор да сметне, че тя ограничава *„правото му да инвестира колкото иска, където иска, както иска, и да извлича печалбата, която иска“* (8).

И тъй като в договора ще могат да се нанасят поправки само единодушно от подписалите го страни, той ще се прилага независимо от смяната на правителствата.

Дали става дума за проект, който САЩ са наложили на Европейския съюз?

Ни най-малко. Комисията, със съгласието на двадесет и осемте страни членки на ЕС, активно рекламира Големия трансатлантически пазар, който отговаря безрезервно на идеологията ѝ за свободна търговия. Впрочем носители на идеята за проекта са големите организации на собствениците като Трансатлантическия икономически диалог. Създадена през 1995 г. по инициатива на Европейската комисия и на американското министерство на търговията, тази организация, придобила по-късно известност като Трансатлантически бизнес съвет, насърчава и развива „ползотворен диалог“ между икономическите елити на двата континента във Вашингтон и в Брюксел.

Раул Марк Женар и Рено Ламбер

(8) Определение за правата на инвеститора, дадено от главния изпълнителен директор и президент на „Американ Експрес“.

Le Monde diplomatique
Превод Методи Кръстев

... и десет заплахи за европейските народи

Волф Йеклайн*

1. Основните трудови права няма да се спазват. САЩ са ратифицирали само две от осемте основни норми на Международната организация на труда (МОТ) в защита на трудещите се. От своя страна, всички страни членки на ЕС са приели регламентите, одобрени от ООН. Историята показва, че има тенденция „съгласуването“, до което водят споразуменията за свободна търговия, да става на базата на най-малкия общ знаменател. Следователно европейските трудещи се с основание се опасяват, че ще им бъдат отнети права, които имат сега.

2. Правата за колективно представителство на работещите ще намалеят. Големият трансатлантически пазар иска да премахне „бариерите“, които възпрепятстват свободното движение на стоки между двата континента. Целта е да се разширят възможностите на предприятията да избират местата, където да установят производствените си звена в зависимост от „разходите“, по-специално социалните. Обаче правото за участие на работниците чрез информация и съгласуване в комитетите на предприятията и занапред ще бъде спирано от границите. Следователно трансатлантическото сближаване ще означава отслабване на това право, макар че то е гарантирано в Хартата за основните права на ЕС.

3. Техническите норми и стандарти ще бъдат занижени. В тази област европейският възглед за нормативите се различава много от този на САЩ. В Европа над другите принципи се налага принципът на превантивност и оценка на риска – пускането на пазара на даден продукт зависи от предварителната оценка на рисковете, които той крие. САЩ действат по обратния начин – оценката е постфактум и се съчетава с гаранция за поемане на разходите при евентуален проблем, възникнал след пускането му на пазара (възможност за завеждане на колективен иск, парично обезщетение). В Европа отчитаните рискове не се ограничават с опасностите за потребителите. Те включват и рисковете, свързани с условията на труд, здравето и професионалната сигурност, макар тези изисквания да не се спазват винаги. САЩ пък направо ги игнорират.

Съгласуването, което толкова се харесва на лобитата на собствениците, крие редица опасности: отслабване на принципа за превантивност и оценка на риска (без да се поемат щетите); възможност за поява на двойна система, при която фирмите биха могли да избират с кои нормативни разпоредби да се съобразяват; отстъпление от охраната на труда на работното място. Перспективата да се създаде трансатлантически „Съвет за нормативно сътрудничество“, който да се изплъзва от демократичния контрол и от погледа на синдикатите, е наистина тревожна *(вж. статията на Мартен Пижон)*.

4. Свободата на движение на хората ще бъде ограничена. Движението на хора се предвижда само под формата на предоставяне на услуга, наречено „режим 4“, т.е. *„чрез присъствието на физически лица от дадена страна на територията на друга“* (1). Система, наречена още „командироване на работници“, която спомага за социалния дъмпинг в Съюза (2).

При настоящите преговори мобилността и миграцията се разглеждат само под ъгъла на икономическия интерес. Свободата на движение като фундаментално право отсъства. А можехме да очакваме, че съгласуването на правото и на трудовите законодателства ще позволи и на хората да ползват същите свободи и гаранции, както стоките и капиталите...

5. Злоупотребите няма да бъдат санкционирани. Договорите за свободна търговия традиционно съдържат глава, посветена на „устойчивото развитие“. Тя обхваща разпоредби за социалното право и труда, екологията, опазването на климата, правата на животните и селото. За разлика от останалите, тези глави обикновено не предвиждат никакъв механизъм за решаване на конфликти, нито възможност за санкциониране на нарушенията. Докато членовете за икономическата и техническата област се характеризират с много прецизни юридически правила и възможности за санкции, членовете за социалното право са много общи и предвидените санкции предлагат малко възможности за даване под съд.

6. Обществените услуги постепенно ще изчезват. Преговорите се ориентират към приватизацията им чрез т.нар. техника на „негативния списък“. Тя се състои в изброяване на услугите, забранени за приватизация, като се подразбира, че всичко останало влиза в нормата. И тук опитът показва, че мъглявите определения и формулировки отварят скрити врати, които улесняват приватизациите отвъд първоначално предвидените рамки. Освен това всяка нова услуга, която отговаря на нови нужди, автоматично ще бъде причислявана към частния сектор.

7. Безработицата ще се увеличи. Вътре в ЕС неевропейските предприятия могат да получават обществени поръчки. Много по-малко получават в САЩ, където редица правила целят да гарантират определен минимум от местни предприятия. В резултат пазарите, достъпни за американските фирми, ще се увеличат, но това няма да важи за европейските фирми. Последствията за заетостта в Съюза ще бъдат пагубни.

8. Личните данни няма да са поверителни. Европейските народи по традиция държат на защитата на личните си данни. Американските норми показват, че отвъд Океана се държи по-малко на това ... В условията на либерализация на услугите гарантирането на тази защита става хипотетично – как да се определи мястото на съхранение и приложимото право, когато данните са в т.нар. „облак“?

9. Народите ще бъдат подчинени на защитата на интелектуалната собственост. С Големия трансатлантически пазар има опасност на масата да се върне онова, което чрез съгласуваните усилия на профсъюзите и на европейските политически организации и асоциации бе избегнато по време на разискванията за Търговското споразумение за борба с фалшифицирането (АКТА). Разпоредбите за защита на интелектуалната и индустриалната собственост отново са предмет на преговори и биха могли да застрашат свободата в интернет, да лишат авторите от свободен избор при разпространението на произведенията им или да ограничат достъпа до генеричните лекарства.

10. И, разбира се, държавите ще бъдат подчинени на едно право, скроено по мярката на многонационалните компании *(вж. статията на Беноа Бревил и Мартин Бюлар)*.

* Завеждащ международната дейност на Общата конфедерация на труда.

(1) Интернет сайт на Генерална дирекция „Търговия“, www.europarl-europa.eu.

(2) Вж. Жил Балбастър, „Командировани работници = работници в окови“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 1 май 2014.

Le Monde diplomatique
Превод Мария Петрикова

Повече от двадесет години подготовка

22 септември 1990 г. Трансатлантическата декларация учредява годишни срещи на върха Европейски съюз – САЩ, които да насърчават свободната търговията.

1992 г. Основава се мозъчният тръст Трансатлантическа политическа мрежа с участието на европейски депутати, членове на американския Конгрес и представители на големите компании, който да поощрява търговията между САЩ и Европа чрез премахване на митническите бариери.

1995 г. Под егидата на Европейската комисия и на американското министерство на търговията се създава Трансатлантическият бизнес диалог, за да защитава интересите на многонационалните компании от двете страни на Атлантическия океан.

Декември 1995 г. На трансатлантическата среща на върха в Мадрид се приема „Новата трансатлантическа програма“, с което се ражда и проектът за Голям трансатлантически пазар.

18 май 1998 г. Обща декларация на ЕС и САЩ за трансатлантическото икономическо партньорство. Тя набелязва различни пътища за развитие на търговията и на двустранния обмен.

29 юни 2005 г. Инициативата за развитие на растежа и трансатлантическата икономическа интеграция дава тласък на проекта за Голям трансатлантически пазар.

1 юни 2006 г. Европейският парламент набляга на *„крайната необходимост до 2015 г. да се завърши окончателно, без спънки, трансатлантическият пазар“.*

9 ноември 2006 г. Според „Европа прес“ САЩ са били домакин на втората неофициална среща на министрите на ЕС и САЩ, на която се обсъжда трансатлантическата икономическа интеграция.

30 април 2007 г. На срещата на върха САЩ – ЕС във Вашингтон председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу, германската канцлерка Ангела Меркел (по онова време председателка на Европейския съвет) и американският президент Джордж Буш сключват новото трансатлантическо икономическо партньорство, което цели да премахне *„пречките“* пред търговията във всички отрасли на индустрията. Те създават Трансатлантическия икономически съвет, натоварен да съгласува американското и европейското законодателство.

8 май 2008 г. Една резолюция на Европейския парламент гласи, че *„идеята за трансатлантически пазар би могла да играе важна роля в поддържането на динамиката, която съдейства за световната икономическа интеграция“.*

4 ноември 2009 г. Създава се Съветът по енергетика (който включва европейски комисари и американски министри), за да се насърчи сближаването в енергийната област.

20 ноември 2010 г. На среща на върха САЩ – ЕС в Лисабон е създадена Работна група по киберсигурност и киберпрестъпност.

28 ноември 2011 г. На среща на върха САЩ – ЕС във Вашингтон е създадена Работна група на високо равнище по заетостта и икономическия растеж, която е натоварена със задачата да намали традиционните *„пречки“* пред търговията със стоки (мита, тарифни квоти и др.)

Юни 2012 г. Междинен доклад на Работната група на високо равнище за заетостта и икономическия растеж (написан само на английски) препоръчва постепенно да отпаднат всички *„конвенционални бариери“* пред търговията.

13 февруари 2013 г. Президентът Барак Обама, председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу и председателят на Европейския съвет Херман ван Ромпой обявяват, че откриват процедури за започване на преговори за Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции.

12 март 2013 г. Европейската комисия прави своите *„препоръки“* за бъдещите преговори.

29 май 2013 г. Националното събрание на Франция поставя изискването „от мандата за преговори да бъде изключен специфичният механизъм за решаване на спорове между инвеститори и държави, за да се запази суверенното право на държавите“, и по този начин не признава арбитражните съдилища.

14 юни 2013 г. Страните членки одобряват препоръките на Комисията, на която дават официален мандат да преговаря с Вашингтон. Той включва *„механизъм за уреждане на спорове“.*

19-23 май 2014 г. Пети кръг от преговори в Арлингтън, Вирджиния.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мария Петрикова

Съдилища за ограбване на държавите

Многонационални компании, които съдят държави, за да наложат собствения си закон и да претендират за „правата“ си – това не е някаква измислица, по света вече има повече от 500 такива случая.

БЕНОА БРЕВИЛ И МАРТИН БЮЛАР

За едва 31 евро френската компания „Веолия“ обяви война срещу една от малкото победи на египтяните след „ арабската пролет“ от 2011 г. – увеличението на минималната заплата от 400 на 700 лири месечно (от 41 на 72 евро). Мултинационалната компания сметна тази сума за неприемлива и на 25 юни 2012 г. подаде жалба срещу Египет пред Международния център за уреждане на инвестиционни спорове (служба на Световната банка). С какъв мотив? „Новият закон за труда“ бил в нарушение на ангажиментите, поети с „публично-частното партньорство“ за преработка на отпадъците, подписано с град Александрия (1). Големият трансатлантически пазар, за който в момента се водят преговори, може да включи процедура, позволяваща на предприятията да съдят държави. Такова поне е желанието на САЩ и на организациите на собствениците. Така всички държави, страни по договора, ще бъдат изложени на същата опасност като Египет.

Доходоносната жилка „уреждане на спорове между инвеститори и държави“ позволи на голям брой частни дружества да спечелят добри пари. През 2004 г. например американската компания „Каргил“ получи 90,7 млн. долара от мексиканската държава, призната за виновна, че е въвела нов данък върху газираните напитки. През 2010 г. „Тампа електрик“ получи 25 млн. долара от Гватемала след жалба срещу закон, определящ таван за цената на електричеството. През 2012 г. Шри Ланка беше осъдена да плати 60 млн. долара на „Дойче банк“ заради промяна в един договор за петрол (2).

Жалбата на „Веолия“, която все още се разглежда, беше подадена въз основа на инвестиционния договор, подписан между Франция и Египет. По света съществуват повече от три хиляди междудържавни споразумения или споразумения за свободна търговия от този тип. Те защитават чуждестранните предприятия срещу всяко държавно решение (закон, правилник, норма), което би могло да навреди на инвестициите им. Националните органи за регулация и местните съдилища вече нямат право на мнение, а властта е прехвърлена на наднационален съд, който черпи сила… от отстъплението на държавите.

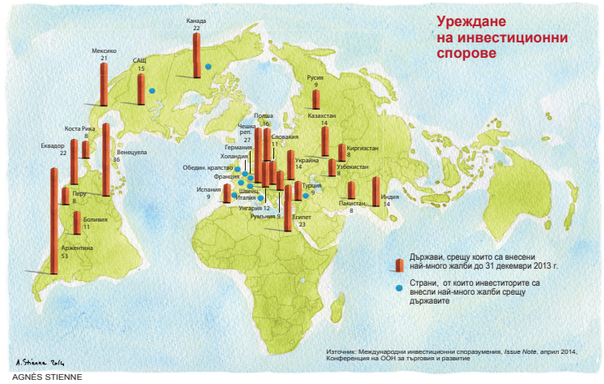
В името на закрилата на инвестициите, на правителствата се заповядва да гарантират три големи принципа: равноправно третиране на чуждестранните дружества и местните компании (затова е невъзможно да се подкрепят местните предприятия, които например защитават заетостта); сигурност на инвестициите (държавната власт не може да промяна условията на експлоатация, да отчуждава без компенсация или да предприема „косвено отчуждаване“); свобода за предприятието да прехвърля своя капитал (една компания може да се изнесе от страната заедно с имуществото си, но държавата не може да я изгони!).

Жалбите си мултинационалните компании отнасят до една от специализираните инстанции: Международния център за уреждане на инвестиционни спорове, който разглежда най-много жалби, Комисията на ООН по международно търговско право, Постоянния арбитражен съд в Хага, някои търговски камари и др. Решенията им най-често не могат да се обжалват. За разлика от обичайното правосъдие арбитражният съд не е длъжен да предлага такава възможност. Повечето страни са избрали да не включат правото за обжалване в своите договори. Ако трансатлантическото споразумение между ЕС и САЩ предвиди процедура за уреждане на спорове между инвеститори и държави, тези съдилища ще бъдат отгрупани с дела. Съществуват 24 000 филиала на европейски дружества в САЩ и 50 800 клонове на американски компании на Стария континент. Всички те биха могли да оспорят мерките, които смятат, че накърняват интересите им.

Рай за адвокатите по търговски дела

От близо шестдесет години частните компании могат да съдят държавите. Преди процедурата се използваше рядко. От около 550-те дела, регистрирани от 50-те години насам, 80% са от периода 2003-2012 г. (3). Повечето жалби са на компании от Севера – три четвърти от делата, разглеждани от Международния център за уреждане на инвестиционни спорове, произлизат от САЩ и ЕС и са насочени срещу държави от Юга (в 57% от случаите). Правителствата, които искат да скъсат с икономическата ортодоксалност, като Аржентина или Венецуела, редовно са обект на атаки *(вж. картата).*

Мерките, предприети от Буенос Айрес за справяне с кризата от 2001 г. (контрол върху цените, ограничения за износ на капитали и др.), системно бяха обжалвани пред арбитражни съдилища. При това президентите Едуардо Дуалде, а след него и Нестор Киршнер, поели властта след кръвопролитните сблъсъци, нямаха никакви революционни намерения, а се стремяха да отговорят на най-неотложни нужди. Но германският „Сименс“, заподозрян в подкуп на безскрупулни политици, отправи претенции

AGNÈS STIENNE

за 200 млн. долара към новата власт, след като тя оспори договори, подписани от предишното правителство. Дружеството „Сор“ пък, филиал на „Буиг“, протестира срещу замразяването на цената на водата, защото това *„подривало стойността на инвестицията“.*

След финансовата криза от 1998-2002 г. срещу Буенос Айрес бяха отправени 40 иска. Десетина от тях – на обща стойност 430 млн. долара – бяха успешни за фирмите. До февруари 2011 г. срещу Аржентина бяха отправени още 22 жалби, 15 от които са свързани с кризата (4). От три години насам и Египет е мишена на инвеститорите. Според едно специализирано списание (5), за 2013 г. страната дори е на първо място по искове, отправени от многонационални компании.

В съпротивата си срещу тази система някои държави като Венецуела, Еквадор и Боливия анулираха свои междудържавни договори. Южна Африка се готви да ги последва, след като се опари от продължителната съдебна разпра с Пиеро Форести, Лаура Де Карли и др. по повод на закон, който дава на чернокожите привилегирован достъп до собствеността на мини и поземлени имоти. Според италианците той противоречи на *„равнопоставеността на чуждестранните и националните предприятия“* (6). Странна е тази „равнопоставеност“, за която претендират европейски собственици, при положение че южноафриканските чернокожи, представляващи 80% от населението, притежават едва 18% от земята, а 45% живеят под прага на бедността. Такъв е законът за инвестициите. Процедурата бе прекратена, след като през 2010 г. Претория се съгласи да даде концесии на апенинските ищци.

В такива дела мултинационалните компании или получават солидни компенсации, или принуждават държавите да занижат нормите си в рамките на компромис, за да избегнат процеса. Германия съвсем наскоро изпита това на собствения си гръб.

През 2009 г. шведската държавна компания „Ватенфал“ отправи иск за 1,4 милиарда евро срещу Берлин, с мотив че новите екологични изисквания на Хамбург правят *„антиикономичен“* проекта й за топлоелектрическа централа на въглища. Международният център за уреждане на инвестиционни спорове прецени, че искът е допустим и след люти битки през 2011 г. бе подписано *„съдебно споразумение“*, последвано от *„облекчаване на нормите“*. В момента „Ватенфал“ атакува решението на Ангела Меркел да прекрати производството на ядрена енергия до 2022 г. В годишния си доклад за 2012 г. компанията изчислява загубите си вследствие на германското решение на 1,18 милиарда евро.

Случва се, разбира се, исканията на мултинационалните компании да бъдат отхвърлени – от разгледаните до края на 2012 г. 244 случая 42% са приключили с победа на държавите, 31% – с победа на инвеститорите, 27% – със споразумение (7). Страните по делата губят милиони за съдебни разноски. Затова пък *„печелившите от несправедливостта“* (8), както е озаглавен един доклад на асоциацията „Обсерватория на корпоративна Европа“, прибират парите. В тази система арбитрите от международните инстанции и адвокатските кантори се обогатяват независимо от изхода на процеса.

При всеки спор двете страни прибягват до адвокатски екипи, подбирани сред най-големите юридически фирми, чиито хонорари варират от 350 до 700 евро на час. След това делата се разглеждат от трима „арбитри“: единият се посочва от правителството ответник, вторият – от мултинационалната компания ищец, а третият (председател) – общо от двете страни. За арбитража в подобни случаи не е нужна квалификация, нито правоспособен и опитен съдия. Веднъж избран, арбитърът получава между 275 и 510 евро на час (понякога много повече) за дела, които често превишават петстотин часа. Очевидно си струва да се посветиш на такава работа.

Арбитрите (96% мъже) произхождат основно от големи европейски и северноамерикански адвокатски кантори, но рядко дейността им е изцяло посветена на правораздаването. С тридесет дела зад гърба си чилиецът Франциско Орего Викуня е сред петнадесетте най-търсени арбитри. Преди да се отдаде на търговското правосъдие, той е заемал високи правителствени постове по времето на диктатурата на Аугусто Пиночет. Сред петнадесетте е и юристът Марк Лалонд, бивш канадски министър, преминал през управителните съвети на „Ситибанк Канада“ и „Ер Франс“. Сънародникът му Л. Ив Фортие е гастролирал в председателството на Съвета за сигурност на ООН, в кантората „Ожилви Рено“ и в управителните съвети на „Нова Кемикълс Корпорейшън“, „Алкан“ и „Рио Тинто“. *„Членството в управителния съвет на котирано на борсата дружество – а аз съм бил в съветите на много от тях – ми помогна в практиката ми на международен арбитър*, споделя той в интервю (9). *То ми даде поглед върху света, какъвто нямаше да имам като обикновен адвокат“.* Какво доказателство за независимост!

Голяма част от адвокатите и арбитрите за уреждането на спорове между инвеститори и държави идват от двадесетина кантори, повечето американски. Заинтересовани от множено на този род дела, те дебнат и най-малката възможност за завеждане на иск срещу държави. По време на либийската гражданска война британската фирма „Фрешфилдс Брукхаус Деринджър“ например препоръча на клиентите си да съдят Триполи, с мотив че нестабилността на държавата води до несигурност на инвестициите.

Всяко дело осигурява приход от средно 6 милиона евро за експертите, арбитрите и адвокатите от съдебната машина. Въвлечени в продължителен процес срещу германския летищен оператор „Фрапорт“, Филипините трябваше дори да похарчат за защитата си рекордната сума от 58 милиона долара, което се равнява на годишната заплата на дванадесет хиляди и петстотин учители (10). Това обяснява защо някои държави с по-ограничени възможности търсят компромис на всяка цена, дори чрез отказ от някои социални или екологични намерения. Системата е не просто в полза на най-богатите. Решаването на споровете по взаимно съгласие води до еволюция на съдебната практика и следователно на международната съдебна система, в разрез с всякакъв демократичен контрол, води към свят, управляван от „индустрията на несправедливостта“.

(1) Fanny Rey, „Veolia assigne l'Egypte en justice“ („Веолия“ съди Египет), *Jeune Afrique*, Париж, 11 юли 2012.

(2) „Table of foreign investor-state cases and claims under NAFTA and other U.S. „trade“ deals“ (Списък на случаите за уреждане на спорове между чуждестранни инвеститори и държави и на жалбите по силата на NAFTA или други американски „търговски“ споразумения), Public Citizens, Вашингтон, февруари 2014; „Recent developments in investor-state dispute settlement (ISDS)“ (Неотдавнашно развитие в областта на уреждането на спорове между инвеститори и държави), Конференция на ООН за търговия и развитие, Ню Йорк, май 2013.

(3) Shawn Donan, „EU and US pressed to drop dispute-settlement rule from trade deal“ (ЕС и САЩ са под натиск да изключат от търговското споразумение правилото за уреждане на спорове), *Financial Times*, 20 март 2014.

(4) Luke Erik Peterson, „Argentina by the number: Where things stands with investment treaty claims arising out of the Argentina Financial crisis“ (Аржентина в числа: какво е положението с жалбите във връзка с инвестиционни договори след аржентинската финансова криза), Investment Arbitration Reporter, Ню Йорк, 1 февруари 2011.

(5) Richard Woolley, „ICSID sees drop in cases in 2013“ (Международният център за уреждане на инвестиционни спорове констатира намаление на случаите през 2013 г.), *Global Arbitration Revue (GAR)*, Лондон, 4 февруари 2014.

(6) Andrew Friedman, „Flexible arbitration for the developping countries: Piero Foresti and the future of bilateral investment treaties in global South“ (Гъвкав арбитраж за развиващите се страни: Пиеро Форести и бъдещето на двустранните инвестиционни споразумения със страните от Юга), *Brigham Young University International Law and Management Review*, Провоу (Юта), vol. 7, № 37, май 2011.

(7) „Recent developments in investor-state dispute settlement (ISDS)“, *цит. съч.*

(8) „Profiting from injustice“ (Да печелиш от несправедливостта), Corporate Europe Observatory – Transnational Institute, Брюксел, ноември 2012. Данните в този доклад се основават на дела, разглеждани от Международния център за уреждане на инвестиционни спорове.

(9) *Global arbitration review*, Лондон, 19 февруари 2010.

(10) „Fraport v Philippines“ („Фрапорт“ срещу Филипините), International Investment Arbitration, www.iiapp.org.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Станимир Делчев

Могъщите прекрояват света

(От стр. 1)

блока трябва да ги подтикне да стегнат редиците предвид подема на бързо развиващите се азиатски държави. *„Ако тези две половини на Запада*, пише той, *не се обединят в една общност в областта на изследователската дейност, развитието, потреблението и финансите, и двете ще загубят позиции. Тогава държавите от Изтока, водени от Китай и Индия, ще задминат Запада в растежа, нововъведенията и доходите – и накрая, в способността им да бъдат мощна военна сила.“* (8)

Общите приказки на Роузкранс напомнят за известния анализ на икономиста Уолт Уитман Ростоу за етапите на растежа – след като една страна отбележи икономически подем, ритъмът ѝ на развитие се забавя, защото вече е постигнала най-бързото нарастване на производителността (равнище на образование, урбанизация и т.н.). В конкретния случай растежът на западните икономики, достигнали своята зрялост от няколко десетилетия насам, няма да догони нивата на Китай и Индия. Ето защо един по-тесен съюз между САЩ и Европа би бил най-силната карта, която им остава. Тя би трябвало да им позволи да продължат да налагат своята игра на новодошлите, които действително са стремглави, но са трайно разделени. След Втората световна война се изтъкваше външна заплаха – тогава тя беше политическа и идеологическа и идваше от Съветския съюз, а днес е икономическа и търговска и идва от капиталистическа Азия. Това позволява на добрия (американски) овчар да събере овцете, уплашени, че основният камък на новия световен ред скоро вече няма да е във Вашингтон, а в Пекин.

Според Роузкранс тези опасения са още по-основателни поради факта, че *„в историята преходът от една хегемонна държава към друга обикновено е свързан със сериозен конфликт“.* Но имало начин, по който можело да се избегне *„войната между Китай и Запада“* при *„прехвърлянето на лидерството от САЩ към нова хегемонна държава“.* Вместо да се таят надежди двете основни азиатски страни да се обединят с атлантическите партньори, които са в упадък, трябвало да се извлече полза от съществуващото съперничество между тях, за да бъдат удържани в региона им благодарение на подкрепата на Япония. Страна, която поради страха си от Китай се е присъединила към западния лагер, до такава степен, че се е превърнала в *„последната му гара на Изток“.*

Макар този голям геополитически замисъл да величае културата, напредъка и демокрацията, изборът на някои метафори понякога издава едно не толкова възвишено вдъхновение: *„Производителят, който изпитва затруднения да продаде дадена стока*, обяснява Роузкранс, *често ще бъде принуден да слее предприятието си с чуждестранно дружество, за да разшири предлагането си и да увеличи пазарния си дял, както направи „Проктър и Гембъл“, когато купи „Жилет“. Държавите са принудени да действат по същия начин.“*

Борбата срещу Големия трансатлантически пазар едва сега започва. Защото без съмнение никой народ не смята все още нацията и територията си за стоки за общо потребление.

СЕРЖ АЛИМИ

(8) Richard Rosecrance, *The Resurgence of the West: How a Transatlantic Union Can Prevent War and Restore the United States and Europe* (Възраждането на Запада: как един трансатлантически съюз може да предотврати войната и да възстанови САЩ и Европа), Yale University Press, Ню Хевън, 2013. Отнася се и за следващите цитати.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Павлина Колева

Чай, сладки и блестящи идеи в хотел „Шангри-Ла“

За какво си говорят лобистите, собствениците на големи компании и политическите ръководители, когато се срещат в луксозни хотели?

РЕНО ЛАМБЕР

„Несъмнено трябва да се радваме, че тук няма много публика, тъй като такива дискусии създават безпокойство у противниците на Големия трансатлантически пазар. Дори биха ги побили тръпки от някои изказвания, които чух тази сутрин.“ С тези думи евродепутатката Мариче Схаке вади присъстващите от унеса, в който ги е потопила жужащата размяна на мнения под огромния кристален полилей в една от частните конферентни зали на хотел „Шангри-Ла“.

На 10 април 2014 г. този петзвезден парижки хотел, където най-евтината стая струва 850 евро, бе домакин на конференция, организирана от *Вашингтон пост* (отскоро собственост на шефа на „Амазон“ Джеф Безос) и от британския седмичник *Гласът на Европа* (1). Мероприятието имаше за цел да се обсъди „Бъдещето на трансатлантическата търговия“. Бъдеще, което всички тук желаят да е поне толкова розово, колкото мрамора в тоалетните на свръхлуксозния хотел.

„Срещите ни в изискани салони само изострят опасенията“, продължава Схаке. *„ За много хора трансатлантическият пазар е отровен коктейл, чиито съставки са САЩ, Европа и частният сектор.“* Всички присъстващи американски чиновници, европейски бюрократи и представители на предприемаческия сектор вдигат глави.

Мариче Схаке изобщо не е алтерглобалистка. Като член на групата „Съюз на демократите и либералите за Европа“ тази дама от Холандия винаги е вярвала в добродетелите на свободната търговия. Тя обаче сякаш се съмнява, че тази среща е уместна: *„Ако ние искаме Големият трансатлантически пазар да бъде одобрен, трябва да осъзнаем, че се налага да променим стратегията си.“*

(На стр.6)

(1) Основан от *Икономист*, *European Voice* беше купен от „Селектком“ през 2013 г. Вж. Александър Зевин, „Икономист“ – най-влиятелното списание в света“, *Монд дипломатик в Дума*, 4 октомври 2012.

Чай, сладки и блестящи идеи в хотел „Шангри-Ла“

(От стр. 5)

В същия момент около сто и петдесет души са се събрали пред хотела на протест срещу конференцията. Впрочем не точно пред хотела, където за спокойствието на гостите бдят осем фургона на националната полиция, а малко по-надолу, по престижния булевард „Йена“. Протестиращите също желаят смяна в стратегията, но в друг смисъл: *„Трябва да манифестираме, за да бъдат спрени преговорите за трансатлантическо споразумение“*, пише в позив на групата „Стоп на TAFTA“ (2). По плакатите се чете решителният отказ на европейските граждани да допуснат на трапезата си ястия като пиле с хлор или говеждо с хормони и да живеят подчинени на своеволията на мултинационалните компании.

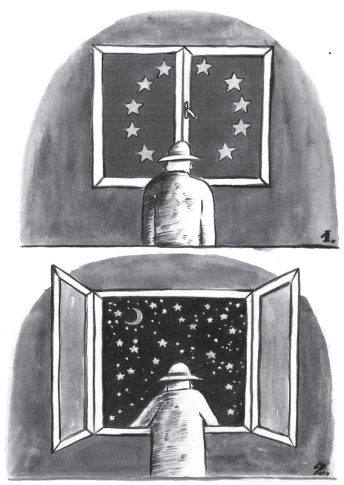
А от вътрешната страна на остъклените веранди на „Шангри-Ла“, където сервитьори в ливреи предлагат кафе, чай, прясно изцеден портокалов сок и дребни сладки, охотно се съгласяват, че *„в зле осведомените медии има безпокойство“*. Безпокойство тук, безпокойство там... Шехеразад Семсар де Боасезон, генерална директорка на *Гласът на Европа* уточнява: *„Вижте, ние не сме се събрали, за да кажем, че Големият трансатлантически пазар е нещо добро или лошо. Просто искаме да започнем разискванията“*. Няколко часа по-рано журналистката Мери Джордан от *Вашингтон пост* беше заявила: *„С най-голямо удоволствие представяме тук всички гледни точки.“*

Но трибуната не се превръща в арена. Редуват се изказванията на американски и на европейски делегати, всички в полза на споразумението. На укорите на предприемачите срещу *„абсурдните норми, които струват прекалено скъпо, обременяват инвестициите и пречат на заетостта“*, сякаш пригласят изказванията на синдикалисти с неособено високи претенции – поканени са само двама представители на Европейската профсъюзна конфедерация и на Френската демократична конфедерация на труда (3). Несъмнено в старанието си да не остане незасегнат някой спорен проблем Джордан и другите водещи организират дебатите основно около два дълбокомислени въпроса: „Какви ползи могат да се очакват от споразумението?“ и „Каква е опасността при провал на преговорите?“.

Шампанско в Париж или водка в Москва

Португалецът Жоао Вале де Алмейда е един от първите, които взимат думата. Той е посланик на ЕС в САЩ и обича да се представя като здравомислещ човек: *„За мен нещата са много прости – трансатлантическото споразумение е добра идея. А когато една идея е добра, трябва да се направи всичко възможно, за да бъде осъществена.“* Всички тук са убедени, че споразумението ще създаде заетост. Милиони работни места.

„Всеки милиард евро в търговията на стоки и услуги подсигурява петнадесет хиляди работни места в ЕС“, се твърди в документ на ЕК от септември 2013 г. Той се позовава на проучване на Центъра за изследване на икономическата политика (CEPR) – лондонски мозъчен тръст, финансиран от „Дойче банк“, „БНП Париба“, „Ситигруп“, „Барклис“, „Джей Пи Морган“ и др. CEPR счита, че споразумението ще стимулира европейския износ с 28%, или със 187 милиарда евро. Съответното заключение на Комисията (която признава, че става дума за *„най-оптимистичния възможен сценарий“*) е, че Големият трансатлантически пазар би могъл *„да увеличи с няколко милиона броя на работните места, свързани с експорта в ЕС“* (4). Този аргумент се повтаря като лайтмотив в изказванията. Почетният гост за деня, еврокомисарят по търговията Карел де Гухт, е наблюдател на преговорите от страна на ЕС. Голяма част от встъпителното си слово той посвещава на тази тема.

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014.

„Де Гухт говори какво ли не!“, възмущава се евродепутатът на Зелените Яник Жадо, когато навън, пред камиона с високоговорители, му предават думите на комисаря. *„Предвижданията му са лишени от сериозни основания. Скоро ще даде заден ход, както по въпроса за ползата от споразумението за домакинствата.“* Действително, в изказването си от 14 юни 2013 г. по повод одобрението на държавите членки за начало на преговорите между Брюксел и Вашингтон, Де Гухт беше заявил, че *„по последни данни, едно търговско споразумение със САЩ би донесло средно на година близо 545 евро допълнително на всяко европейско домакинство“*(5). Това число беше старателно разпространено лично от него и от ЕК (6).

На 31 март 2014 г. обаче доклад, поръчан от Конфедеративната група на Обединената европейска левица – Северна зелена левица, опровергава илюзорните картини, рисувани от Де Гухт (7). И когато на следващия ден Яник Жадо му постави въпрос по този повод, еврокомисарят изведнъж стана предпазлив. На каква сума може да разчита едно домакинство ли? *„Не може да се изчисли с точност. Аз не го правя“*. А сумите, които беше обявил до този момент? *„Вижте, има проучване, в което се твърди, че всяко домакинство ще получи 545 евро на година. Лично аз не зная как са сметнати тези числа. (...) Затова ги споменавам много рядко.“*

Преди още Джордан да го е подканила, посланик Вале де Алмейда продължава своето изказване: *„Трябва добре да се преценят преимуществата на споразумението. Но също така е необходимо да проумеем какво би струвал един евентуален провал на преговорите.“* Като се позовава на украинската криза, той вещо добавя: *„Бих предпочел да отбележим подписването на споразумението с шампанско или порто, отколкото провала му – с водка.“* Съседът му отляво Даниел Хамилтън тутакси подхваща аргумента на Алмейда. Като директор на Центъра за трансатлантически отношения, американски мозъчен тръст, Хамилтън смята, че геополитическите съображения са сред най-важните мотиви в полза на проекта: *„Става дума за най-важното стратегическо споразумение между двата бряга на Атлантическия океан досега. То е значително по-важно от споразумението за създаването на НАТО“ (вж. статията на Серж Алими)*. Преди украинската криза, пояснява Хамилтън, енергийната тема не беше първостепенна грижа за преговарящите страни. *„Но вече е!“*, заявява той и напомня, че Русия изнася 70% от своя газ към Европа.

Кратки почивки за кафе и създаване на мрежа от контакти

Марсело Одебрехт, един от най-крупните собственици в Бразилия (8), е прелетял океана, за да вземе участие в срещата и да отговори на един въпрос: как ще се отрази Големият трансатлантически пазар върху бързо развиващите се страни? Той потвърждава хипотезата за верижна реакция: *„Всяко регламентиране, по което се споразумеят САЩ и Европейският съюз, несъмнено ще окаже влияние върху останалата част от света.“* А това представлява ли проблем според него? *„Всъщност, не особено. Ако днес ние приложим американските трудови норми, бразилският закон ще ги сметне за заробващи.“* Изявлението прозвучава толкова озадачаващо, че Джордан моли Одебрехт да повтори. Той изпълнява молбата, след което заключава, че да се приспособят бразилските норми към установените от Големия трансатлантически пазар изисквания *„не би следвало да представлява особена трудност“*. Очевидно, въпреки обещанията за съгласуване „по най-високите стандарти“, тук никой дори за миг не допуска, че в социалната сфера съгласуването би могло да бъде в полза на трудещите се...

Когато идва ред на нейното изказване, Бернадет Сегол – генерален секретар на Европейската профсъюзна конфедерация, много умерено въвежда забележките, които се готви да изложи: *„По правило синдикалистите непрестанно предявяват нови и нови искания...“* Публиката, която едва ли би се развеселила, ако този коментар беше по адрес на акционерите, се смее от сърце. Но какво най-вече безпокои г-жа Сегол? Липсата на прозрачност при преговорите. Пред донякъде слисаната Джордан профсъюзната деятелка напомня как *Вашингтон пост* бе разобличил скандала „Уотъргейт“ (който доведе до оставката на президента Ричард Никсън) и добавя: *„Ето това трябва да направи отново!“*

Действително, от няколко месеца насам редица организации критикуват затъмнението, което заобикаля преговорите между Вашингтон и Брюксел *(вж. статията на Мартен Пижон)*. Въпросите на Европейската профсъюзна конфедерация например се отнасят до губещите от Големия трансатлантически пазар. *„Понеже губещи ще има, да не се заблуждаваме“*. Тогава, трябва ли да се откажем от споразумението? Не, *„нашата позиция не е такава“*. Но е важно *„ясно да се каже“* в кои отрасли на икономиката трябва да се очаква загуба на работни места. С други думи, да се защити правото на трудещите се... да подготвят собственото си уволнение. Искането на синдикалната представителка не смущава особено Вале де Алмейда: *„Много добре – гласът на профсъюзите трябва да бъде чут. При това, много се радвам, че думите на г-жа Сегол са толкова конструктивни.“*

И в същия дух до 17 часа… С оредяването на присъстващите по-добре се открояват баджовете по реверите на сака и костюми: HSBC, „Дженерал Електрик“, „Даймлер“, „Уолт дисни кампани“, „Семейна взаимоспомагателна каса“, „Дау Франс“, „Тотал“… В края на деня се налага следният въпрос: наистина ли участниците са платили по 1500 евро такса на човек, за да изслушат въпросните изложения?

„Искахме да поканим свързани с тези преговори хора от Брюксел и Вашингтон, за да могат всички да им зададат въпроси. Знаете ли, няма много възможности тези хора да се срещат“, отговаря ни Семсар де Боасезон.

Сред спонсорите на мероприятието са дружествата за лобиране Business Software Alliance (BSA) и APCO Worldwide. На една табелка се чете следното: *„Благодарение на задълбочените си познания по въпросите на двустранната търговия работните групи на APCO успяха да наложат интересите на своите клиенти в различни споразумения за свободна търговия (...) В многогодишната си дейност APCO е изградила солидни професионални взаимоотношения с експерти по търговската политика от европейските институции, от правителствата на отделни държави и във Вашингтон. Благодарение на това ние знаем как да формулираме послания, които успешно да достигнат до тази публика.“* След всяка кръгла маса програмата предвижда почивки за кафе и разговори за създаване на мрежа от контакти. Предвиден е и обяд, на който пресата не е поканена.

Докато навън демонстрантите призовават ЕС да престане да изоставя гражданите в ръцете на лобитата, в залата на „Шангри-Ла“ генералният директор на „Дженерал Електрик – Европа“ Фердинандо Бекали-Фалко се оплаква от корпоративизми, които могат да забавят сключването на споразумението: *„Нека не допускаме интересите на неколцина да попречат на общия интерес.“*

Рено Ламбер

---

(2) По едно от названията на споразумението на английски: Transatlantic Free Trade Agreement (TAFTA) – Трансатлантическо споразумение за свободна търговия.

(3) Този синдикат, познат на французите като CFDT, винаги е бил приближен до правителството. Той обикновено приема предложенията на синдиката на собствениците MEDEF и често внася разкол в профсъюзното движение *(Бел. на българската редакция)*.

(4) „Transatlantic Trade and Investment Partnership. The economic analysis explained“ (Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции. Икономически анализ с разяснения), Европейска комисия, Брюксел, септември 2013.

(5) Комюнике на ЕК, 14 юни 2013.

(6) Комюникета на ЕК от 12 март, 4 ноември и 20 декември 2013; комюнике на председателя на Комисията Жозе Мануел Барозу от 14 юни 2013; интервю на Карел Де Гухт пред фондация „Робер Шуман“ от 9 септември 2013; реч на Де Гухт от 28 януари 2014.

(7)Werner Raza, Jan Grumiller, Lance Taylor, Bernhard Tröster u Rudi von Arnim, „Assess TTIP: Assessing the claimed benefits of the Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP). Final report“ (Оценка на TTIP: оценка на обявените ползи от Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции (TTIP). Заключителен доклад), Österreichische Forschungsstiftung für Internationale Entwicklung (ÖFSE), Виена, 31 март 2014.

(8) Вж. Ан Виня, „И бразилците си имат индустриални гиганти“, *Монд дипломатик в Дума*, 17 октомври 2013.

Le Monde diplomatique
Превод Христина Костова

Тихо! Преговаряме за вас!

Дискусиите около проекта дълго бяха пазени в най-дълбока тайна и породиха основателни тревоги. Изтеклата по-късно информация потвърди подозренията...

Мартен Пижон*

НЕПРОЗРАЧНОСТ е несъмнено думата, която най-добре характеризира преговорите около Големия трансатлантически пазар. Макар европейският комисар по търговията Карел де Гухт да твърди, че *„няма нищо тайно в тези търговски преговори“*(1), главният представител на ЕС Игнасио Гарсия Берсеро обеща точно обратното на своя американски колега Даниел Мълейни в писмо от 5 юли 2013 г.: *„Всички документи относно развитието на трансатлантическия пазар, включително текстовете на преговорите, направените от двете страни предложения, приложеният обяснителен материал, разменената електронна поща и другите обменени информации (...) ще останат поверителни.“* (2) Комисията публикува някои от становищата си по тези преговори през юли 2013 г. и май 2014 г., но много откъслечно (всичко на всичко 11 документа). Освен това документите от юли 2013 г. бяха публикувани едва след като изтече информация за тях. И не може да се разбере дали текстовете от май 2014 г., които са много обобщаващи, наистина отразяват съдържанието на документите.

Стратегията да се пази в тайна буди изненада – та нали именно тя провали някои международни преговори. Подобно на вампирите, скритите пазарлъци не издържат на светлината. Това явление, наречено „ефект на Дракула“, има своя роля в краха на Многостранното споразумение за инвестициите през 1998 г., а след това и в отхвърлянето от Европейския парламент (ЕП) на Търговското споразумение за борба с фалшифицирането (АКТА) през 2012 г. Но какво значение има това! За Генералната дирекция „Търговия“ масата на преговорите е покрита със зелено сукно: *„За да са успешни търговските преговори*, пише на нейната интернет страница, *трябва да се спазва определена степен на поверителност. В противен случай е все едно да откриеш играта си на противника по време на партия карти.“* (3)

ЕП има само ограничен достъп до подробностите от разговорите между Вашингтон и Брюксел. Преговарящите изпращат информации само на по един евродепутат от всяка политическа група в Комисията за международна търговия в Парламента. Тези депутати пък нямат право да ги предават на колегите си извън тази комисия или на външни експерти.

Държавите членки не получават повече информация от евродепутатите. В контекста на Всеобхватното икономическо и търговско споразумение с Канада, което е на път да бъде сключено, държавите се оплакват, че не са получили главните текстове, обсъждани повече от година. Комисията предава предимно резюмета, а не оригинални текстове.

Тя преговаря по Големия трансатлантически пазар в рамки, одобрени от правителствата. Но след като мандатът на Комисията е определен, по време на преговорите за държавите е трудно да го коригират и дори да дискутират по този въпрос! Това предполага да се търсят съюзници в лицето на други столици. А Комисията не се колебае да използва всякакви хитрини, за да заобиколи възраженията им, когато те все пак успеят да формулират такива.

Документите, предоставени от Генерална дирекция „Търговия“ за Големия трансатлантически пазар, се отнасят само до предложенията на Съюза. САЩ забраняват техните „становища“ да се разглеждат от другите държави или от Европейския парламент. Теоретично те са съгласни само на преглед на документите на хартия в специална читалня, без никаква възможност за копиране или водене на бележки. Освен това на разположение са само чернови на вече напреднали споразумения, а не предварителните документи, които са важни, за да се разберат залозите. Тези условия бяха достатъчни да откажат държавите от каквото и да било искане до ден-днешен.

Разговор проформа за едните, разговор при закрити врати за другите

Според Комисията тайната позволява да *„се защитят интересите на Съюза“* и *„да се гарантира атмосферата на доверие“*, така че преговарящите да могат *„да работят заедно, за да постигнат възможно най-доброто споразумение“*(4). Дори СТО, която не се слави особено със своята прозрачност, предвижда публикуване на внесените от държавите предложения и текстовете от преговорите.

Нима е немислимо обсъждането на толкова важни проблеми да става публично между избраните народни представители, а не тайно между анонимни технократи? Не би ли могла Комисията да изиска пълна и взаимна прозрачност на преговорите, за да „уравновеси“ съотношението на силите по време на дискусиите? Разкритията за мащабите на подслушванията, извършвани от Агенцията за национална сигурност, потвърдиха мощта на американската информационна шпионска система, способна да засече всички или почти всички комуникации, включително и на европейските държавни глави. На други преговори, като тези за Всеобхватното икономическо и търговско споразумение с Канада, изтеклата информация показа, че Генерална дирекция „Търговия“ може да допусне сериозни грешки в преценките си. Единствено критичното разглеждане на тези текстове от външни наблюдатели, главно компетентни университетски преподаватели, позволи те да бъдат коригирани.

Има една категория действащи лица, която съвсем не се оплаква от непрозрачността на преговорите. Това са лобитата на многонационалните компании. Те са огромното мнозинство от вносителите на предложения по време на публичните консултации за Големия трансатлантически пазар, организирани от Комисията. И към тях отношението е специално – докато един добре информиран профсъюзен деятел получава само формална благодарност за приноса си, лобито на производителите на автомобилно оборудване, например, беше поканено на заседание, за да се обсъди в подробности позицията му. Лобито от сектора за производство на пестициди получи напомняния преди крайната дата, за да даде предложение и бе приканено да внесе общ текст със своя американски аналог. Отвъд Океана лобитата също разполагат с достъп до преговорите. И той в никакъв случай не може да се сравни с този, който администрацията на Обама предоставя на обществеността и медиите. (5).

Предпочитанията, които Комисията проявява, проличаха още в подготвителните фази на проекта. Един вътрешен документ показва, че от 130 заседания, организирани от Генерална дирекция „Търговия“ за подготовка на преговорите (6), 119 са били с цел да се събере информация за предпочитанията на големите компании и представителите им. Законодателството за достъпа до административните документи на Съюза даде възможност тази информация, както и водените бележки за няколко десетки заседания, да станат публично достояние. Но те бяха значително, а понякога и изцяло цензурирани. Комисията не приема прозрачността, като изтъква, че някои от пасажите се отнасят до позициите на Съюза. Тя крие от обществеността деликатни елементи, които обаче съобщава на различни компании.

Преговорите по Големия трансатлантически пазар целят по-специално „сближаване“ между съществуващите и преди всичко бъдещите нормативи. Този принцип, който би позволил да не се включват в споразумението най-деликатните точки, за да бъдат по-добре обсъдени в бъдеще, беше обект на натиск много отрано от страна на индустрията. Това показва един вътрешен документ (7) на Генерална дирекция „Търговия“, изпратен по погрешка на *Ню Йорк Таймс* (8). В него асоциацията „Бизнес Европа“, която представлява европейските собственици на предприятия, и Американската търговска камара, настояват за *„нови инструменти и друг управленски процес, за да се насочва нормативното сътрудничество както напречно, така и отраслово. Това ще помогне да се обсъдят различията между настоящите нормативи и бъдещите нормативни мерки“*. Не е нужно да се уточнява, че ръководителите на предприятия смятат да бъдат част от този *„процес“*.

Друг документ на Съюза, публикуван през декември 2013 г., показва, че тези предложения са били приети (9), тъй като фигурират в програмата за преговорите. Карел де Гухт препоръча през октомври 2013 г. Големият трансатлантически пазар да предвиди създаване на „Съвет за нормативно сътрудничество“ (10), с цел да се насърчава *„нормативната съвместимост“* въз основа на *„експертна оценка чрез подходящи предложения от страна на заинтересованите страни“*. Подразбирайте... главно компаниите.

(1) *The Guardian*, Лондон, 18 декември 2013.
(2) Сайт на Генерална дирекция „Търговия“, http://ec.europa.eu/trade.
(3) Отговор на „честите въпроси“ за Големия трансатлантически пазар, сайт на Генерална дирекция „Търговия“.
(4) *Пак там.*
(5) „This time, get global trade right“ (Нека този път да подходим към световната търговия по правилния начин), уводна статия на *Ню Йорк Таймс*, 19 април 2014.
(6) Списък, публикуван от сайта www.asktheeu.org.
(7) „TTIP documents released by the European Commission“ (Текстове по Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции, публикувани от Европейската комисия), Corporate Europe Observatory, 9 октомври 2013, http://corporateeurope.org.
(8) Danny Hakim, „European officials consulted business leaders on trade pact“ (Европейски служители са се консултирали с ръководители на компании по търговското споразумение), *Ню Йорк Таймс*, 8 октомври 2013
(9) „Regulation – none of our business?“ (Нима регулацията не е наша работа?), Corporate Europe Observatory, 16 декември 2013.
(10) Реч в Прага на 10 октомври 2013 г.

Le Monde diplomatique
Превод Мария Петрикова

* Изследовател от „Обсерватория на корпоративна Европа“, със седалище в Брюксел, която изучава групите за натиск и влиянието им върху европейската политика.

Отпор в три действия

Народните избранници във всяка страна, евродепутатите и правителствата разполагат с различни варианти, за да предотвратят проекта за трансатлантическо споразумение. Стига да проявят воля или европейските народи да ги принудят...

Раул Марк Женар*

До подписването на споразумението предстоят няколко етапа, всеки от които може да бъде използван като своеобразна бойница.

Мандат за преговори. Европейската комисия е монополист при внасянето на предложения. Само тя дава препоръките за регламентиране на преговорите по всички търговски споразумения и спогодби за свободна търговия (1). На съвещание на Съвета на Европейския съюз държавите членки разискват, преди да разрешат преговорите. Началните препоръки на Комисията, рядко променяни от Съвета (2), определят мандата за преговори. Мандатът за преговори за Големия трансатлантически пазар беше даден на 14 юни 2013 г.

(На стр.8)

(1) Член 207 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) описва процедурата за договаряне и приемане на споразумения в областта на общата търговска политика, що се отнася до ролята на Комисията и Съвета.
(2) Сравнението на препоръките на Комисията с приетия мандат позволява да се твърди, че държавите членки рядко и много слабо променят предложенията на ЕК.

*Автор на *Le grand marché transatlantique. La menace sur les peuples d'Europe* (Големият трансатлантически пазар. Заплахата за европейските народи), Cap Bear Editions, Перпинян, 2014.

LE MONDE diplomatique
българско издание

Отпор в три действия

(От стр. 7)

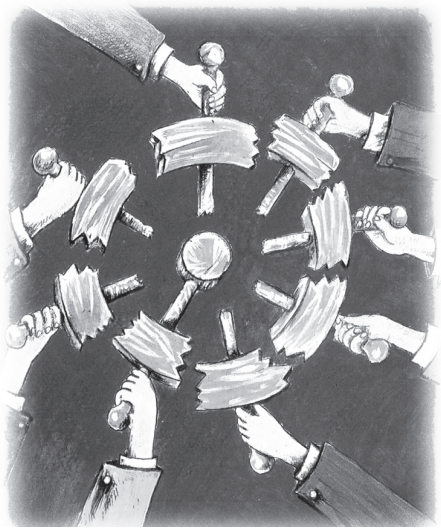
Преговори. Те се водят от Комисията, подпомагана от специален комитет с представители на 28-те правителства. Така че последните не могат да се оправдават с неосведоменост по преговорите. Еврокомисарят по търговията Карел де Гухт представя европейската страна. Според Лисабонския договор Европейската комисия трябва да *„докладва редовно на Европейския парламент относно хода на преговорите“* (3) – една нова обязаност, която тя изпълнява доста неохотно. Условията, при които Комисията за международна търговия на Европейския парламент получава информация, говорят за едно особено ограничено понятие за прозрачност *(вж. статията на Мартен Пижон)*. Трансатлантическото търговско споразумение все още се намира именно в тази фаза.

I действие – одобрение от държавите членки. След приключване на разискванията Комисията представя резултатите на Съвета. Той взема решение с квалифицирано мнозинство (най-малко 55% от държавите, представляващи 65% от населението [4]). С едно важно ограничение – ако представеният текст съдържа разпоредби за търговията с услуги, търговските аспекти на интелектуалната собственост или преките чуждестранни инвестиции, Съветът го одобрява само с единодушие. Същото условие се налага и при сключване на споразумения *„в областта на търговията с културни и аудиовизуални услуги, когато съществува риск тези споразумения да засегнат културното и езиково многообразие на Съюза; в областта на търговията със социални, образователни и здравни услуги, когато съществува риск тези споразумения сериозно да нарушат организацията на тези услуги на национално равнище и да засегнат отговорността на държавите членки по предоставянето на тези услуги“*. Следователно правителствата разполагат с голяма свобода за преценка на крайния резултат от разискванията и могат да се възползват от задължението за единодушно решение, за да блокират проекта.

Преди да се произнесе, Съветът трябва да представи текста на Европейския парламент (5).

II действие – одобрение от Европейския парламент. От 2007 г. Парламентът има по-големи ратификационни правомощия. Той може да приеме или отхвърли договорено от Комисията споразумение по силата на т. нар. процедура по одобрението. Така на 4 юли 2012 г. той отхвърли Търговското споразумение за борба с фалшифицирането (АКТА), договаряно в най-строга тайна от над 40 страни в периода 2006-2010 г. Европейският парламент, както и която и да е отделна държава, може също така да поиска становището на Съда на Европейския съюз относно съвместимостта на договаряното споразумение с договорите на ЕС (6). Към тази фаза може да се пристъпи, след като Съветът на министрите предаде в Парламента резултата от преговорите.

III действие – ратифициране от националните парламенти. Ако трансатлантическото партньорство бъде одобрено от Парламента и от Съвета, остава да се разреши още един въпрос: може ли споразумение, спазило всички постановки в 46-те члена на мандата за преговори, да избегне обсъждане в националните парламенти? *„Да!“* – отговаря комисарят Де Гухт, който се позовава на предстоящата ратификация на споразумението за свободна търговия между Европейския съюз и Канада със следните думи: *„Колегията от двадесет и осем европейски комисари трябва да даде зелена светлина на окончателния текст, който аз ще ѝ представя, преди той да мине за одобрение от Съвета на министрите и Европейския парламент.“*(7) По този начин той отхвърля възможността за ратификация от националните парламенти. Без съмнение Де Гухт счита, че описаната процедура трябва да се приложи и при трансатлантическото партньорство, по смисъла на Лисабонския договор, според който споразуменията за свободна търговия са изцяло от компетенцията на Съюза. За разлика от смесените споразумения (зависещи и от Европейския парламент, и от националните парламенти), където залягат решения от компетенцията както на ЕС, така и на държавите членки. В Съвета на министрите обаче няколко правителства, сред които тези на Германия и Белгия, не споделят гледището на Де Гухт. Поради

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014.

това той оповести, че ще сезира Съда на Европейския съюз, за да реши спора (8).

Въпросът за смесения характер на споразуменията за свободна търговия е бил предмет на спор и в миналото. През 2011 г. германски, ирландски и британски парламентаристи поискаха споразуменията за свободна търговия с Колумбия и Перу да бъдат обявени за смесени и така да подлежат на ратифициране от националните парламенти. На 14 декември 2013 г. френският парламент ратифицира договореното от Комисията споразумение за свободна търговия между Европейския съюз и Южна Корея. А сега му предстои да ратифицира и споразуменията между Европейския съюз, Колумбия и Перу.

Подготвяното споразумение със САЩ надхвърля рамките на обикновената свободна търговия и засяга прерогативите на държавите. Това става, когато се засягат социални, здравни, екологични и технически норми или пък когато различията между частни предприятия и държавни власти се решават от частни арбитражни структури. Изключителната компетенция на Съюза не се простира върху области, които все още, поне отчасти, са в обсега на суверенитета на отделните държави.

Френският казус. В прословутото си решение от 1964 г. Съдът на Европейските общности постанови абсолютното върховенство на договорите на Общността над националното право на държавите членки (9). Във Франция обаче тези договори имат по-нисък ранг от Конституцията, от което следва, че те трябва да бъдат съобразени с нея. За да избегнат всякаква несъвместимост, френските правителства практикуват изменения в конституцията при приемането на всеки нов европейски договор.

Именно това се случи при приемането на Лисабонския договор през 2008 г. (10). При това последно преразглеждане обаче на събраните във Версай делегати на Конгреса не бе предложено да изменят член 53 от Конституцията, който разпорежда: *„Договорите за мир или за търговия, договорите, които уреждат организацията на международните отношения, които засягат финансите на държавата, които променят разпоредби от законодателен характер, договорите, които са свързани със състоянието на гражданите или се отнасят до отстъпване, размяна или присъединяване на територии, могат да бъдат ратифицирани или приети единствено със закон. Те влизат в сила едва след като бъдат ратифицирани или приети. (...)“*

Следователно, като търговски договор трансатлантическото споразумение за партньорство подлежи на ратифициране от френския парламент. Министърът на външните работи е този, който трябва да проучи дали член 53 от Конституцията се отнася до текста на споразумението. Нищо чудно тогава, че правителството на Манюел Валс реши да прехвърли външната търговия от финансовото министерство към Министерство на външните работи. Лоран Фабиюс, със своята вкоренена привързаност към атлантизма, дава по-сигурни гаранции от Арно Монтбур. А изборът на г-жа Фльор Пелрен за държавен секретар по външната търговия се оказа напълно приемлив за Движението на френските предприятия (MEDEF) (11).

Ако се потвърди необходимостта френският парламент да ратифицира споразумението, правителството би могло да се опита да прибегне до съкратена процедура, при която се отива към директно гласуване на споразумението, без разисквания (12). Но такова решение може да се вземе само от Конференцията на председателите и Комисията по външните работи на Националното събрание. Да не забравяме освен това, че шестдесет депутати или шестдесет сенатори също могат да се обърнат към Конституционния съвет с искане да определи дали съдържанието на трансатлантическото партньорство е съобразено с Конституцията.

Логиката диктува гражданите да не разчитат прекалено на правителствата, които са одобрили препоръките на Европейската комисия от 14 юни 2013 г. Въпреки това колебанията, които те проявиха през пролетта на 2014 г., подсказват, че растящият успех на съпротивата срещу Големия трансатлантически пазар вече тежи.

А това е добър стимул борбата да продължи.

(3) Член 207, параграф 3, от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
(4) Според новото определение на квалифицирано мнозинство, което ще влезе в сила на 1 ноември 2014 г.
(5) Член 218, параграф 6а, на ДФЕС.
(6) Член 218, параграф 11, на ДФЕС.
(7) *Libération*, Париж, 28 октомври 2013.
(8) Изявление на комисаря Де Гухт на съвещание на Комисията за международна търговия на Европейския парламент на 1 април 2014 г.
(9) Съд на Европейските общности, решение Коста срещу ЕНЕЛ, дело 6/64, 15 юли 1964.
(10) Закон № 2008-103 от 4 февруари 2008 г. променя дял XV от Конституцията. Нека припомним, че благодарение на 174 парламентаристи социалисти и трима депутати от Зелените, които гласуваха „за“ или се въздържаха, промяната бе приета и Лисабонският договор (толкова сходен с отхвърления чрез референдум през 2005 г. Европейски конституционен договор) влезе в сила във френското право.
(11) Вж. отговора на г-жа Пелрен на „Въпроси към правителството“, 16 април 2014, http://videos.assemblee-nationale.fr.
(12) По тази процедура, без разисквания и за броени минути, на 14 декември 2013 г. бе ратифицирано Споразумението за свободна търговия между ЕС и Южна Корея (около 1800 страници), въпреки последствията за френската автомобилна индустрия.

Раул Марк Женар

Le Monde diplomatique
Превод Христина Костова

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова,
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI

Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY

Предишни директори:
François HONTI (1954–1972),
Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:
София –1000, ул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“ (*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447; +359 2 9705 209, e-mail: lmdbg@press.bg;
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

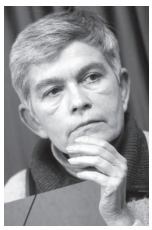
Очаквайте следващия брой на 19 юни 2014 г.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 5 ЮНИ 2014

Снимка с Manneken Pis

Велислава ДЪРЕВА

ДВУОСТРАТА КАМА НА ПРЕФЕРЕНЦИИТЕ. НЕУДЪРЖИМИЯТ ВЪЗХОД НА 15/15. И ДРУГИ ПРЕЛЕСТИ

Едно читаво нещо имаше на тези избори и то мълниеносно беше окепазено и злоупотребено.

Преференциалният вот дава чудесна възможност на хората да гласуват за човек, когото харесват, а не за някакви посредственяци, дежурни любимци и угодници, досадници и нагаждачи, за разни натрапници, парашутисти, десантчици, политически бродници и хамелеони. Дава възможност на хората да променят волята, да оборкат сметките, да провалят договорките на партийните върхушки, лобита, кланове и задкулисия. Обезсмисля принципите на антиподбора, който превръща политиката в сборище от овластени, скудоумни негодници. Изважда "партийните маси" от тяхното безмълвие, безличие и привидно равнодушие. Озвучава глухия ропот и тътен на стаени несъгласия (стаени поради вечното нагаждане и разстилане по диплите на конюнктурата) не само за това кой и как реди някакви листи, но и за това кой и как взима решенията, определя политиката, назначава тук и там, облагодетелства тоя и оня, раздава или отнема някакви благини. (Този тътен бучи вътре във всяка една партия.) Лишава от спокоен сън всички, които си купуват избираемото място в партийната листа - днес в една, утре в друга.

Изобщо - преференциалното гласуване е страховита заплаха за партийните бонзи и мандарини, за онези невидими персони, които дърпат конеца на една партия и които експлоатират безмилостно идеалите, въжделенията и почтеността на изтерзания до смърт избирател.

Обаче!

В същото време преференциалният вот е поредната мажоритарна имитация (като оня пискюл през 2009 г., натрапен от Първанов) и затваря свободната воля до 1 (едно) предпочитание. Той е коварно оръжие за организиране на вътрешни студени войни и братоубийствени битки, за партийни (коалиционни) превратии, за изкривяване и подмяна на волята, за разчистване на сметки и територии, за мръсни игри и подлости, за елиминиране и унижение, за допълнителен контрол на контролирания вот, за покупко-продажба на гласове и съвести. Това вече не е оръжие на демокрацията, още по-малко - на честта, а на интригата, на амбицията, инструмент за манипулация и злоупотреба в ръцете на същите лобита, кланове и задкулисия, които уж трябваше да обезоръжи и обезсили, и които превърна преференциалния вот в неговия антипод.

Първата жертва на тази светкавична злоупотреба е Меглена Кунева. Политическият дебют на РБ беше увенчан с преврат по височайша Командирска заповед.

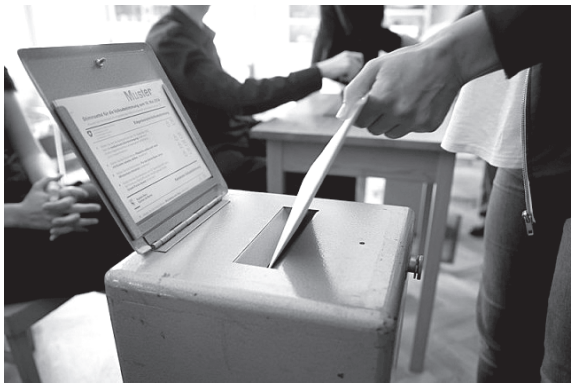
Превратът разклати и без друго паянтовата конструкция на Реформаторската Барака, която я оцелее до следващите парламентарни избори, я не.

Един технически гаф (ако е гаф) произведе "феномена" 15/15, изстреля го в самолета за Брюксел, превърна го в герой, любимец, звезда и сензация. Някои привидяха пръста на съдбата, други на бърза ръка назначиха 15/15 за "символ на промяната", "водач на бунта" и лидер на БСП и на ПЕС (по съвместителство). Така се изкарва шестица от тотото - като пуснеш фиш само с едно число.

Самият "феномен" повтаря заучени фрази: "Има късмет, но няма случайност", "Аз ще влея млада кръв в Европарламента", "Хората искат нови лица"; понякога леко се колебае - "Може би наистина да съм някакъв знак!", обаче преодолява колебанието, защото "Това е и въпрос на усилена работа!", понеже "Два месеца съм обикалял!"; той е скромен и самокритичен - "Аз съм образован, но на мен ми трябват едни 6 месеца, за да натрупам абсолютна компетентност" (едни мижави 6 месеца и ето ти натрупана абсолютна компетентност); изживява се като "олицетворение на демокрацията в БСП" и "посланик/говорител на младите" (ако това е говорителят на младите, горките млади). Изобщо - отвътре му иде тая пущина политиката...

И колкото повече "феноменът" говори по телевизорите, толкова по-неудържимо блика едно отчайващо сиво поточе, което расте и се разлива в пълноводна река.

Животът в телевизора е опасен. Журналистите (ах, тези хиени!) имат безпогрешен нюх, надушват амбициозната посредственост от сто километра, разпознават лесната плячка, и, както обявиха 15/15 за любимец, тъй го пускат по пързалката и го разкостват.

Според говорители на 15/15, неговият "избор" бил предизвикал небивала енергия в Младежкото обединение на БСП. Не знам каква енергия е отприщил този "избор", но със сигурност върху БСП избликна кален гейзер.

"Феноменът" не е феномен, "сензацията" не е сензация. "Феноменът" шества из всички партийни листи с номера от 1 до 17 и ЦИК го обясни около 350 пъти (да бяха обяснявали овреме!). Обаче всичката ирония и сарказъм се леят върху БСП с една мракобесна наслада, която издевателства над левите избиратели, обявява ги за тъпи цървули, прости селяндури и изкукали дъртофелници.

15/15 извика див възторг и сладострастно злорадство сред "умните и красивите". Те намериха сгода отново да демонстрират своята божественост и великолепие, и най-вече - получиха нечакан и несънуван реванш над Достена Лаверн - единствения човек, който разобличи и разнищи цялата продажна, иждивенческа същност на българските "тинктанкове", "непеошници" и "експерти на прехода". Какво сладко отмъщение! (Достена е единственият човек в листата на КБ, срещу когото имаше една настръхнала антикампания - и отвътре, и отвън. И тази антикампания продължава.)

Благодарение на 15/15 Борисов изду "интелектуално превъзходство" във вид на затлъстял бицепс, и в тържествуващия разгул на своето LIBIDO DOMINANDI (страстно, похотливо, сластно влечение към властта) нарече хората от БСП "болни прасета".

15/15 не е феномен, а грешка, гаф. И "феноменът" го знае много добре, колкото и да го навиват и нахъсват с ехидното "кьорав карти не играе". Политиката не е партия бридж, грешката не е критерий, гафът не е качество. Когато грешката е критерий, критерият е погрешен. В същото време никой не се съмнява в близо 5-те хиляди преференции за Сашо Симов, примерно (Сашо е единственият в листата на КБ, за когото имаше индивидуална, публична, почти президентска кампания. В резултат - 7 пъти по-малко преференции от 15/15, но истински.) Ако пък проф. Пантев беше получил 50 000 преференции, никой нямаше да пита "Как така?" и "К'во стана?".

Какво следва?

Ако 15/15 замине за Брюксел, утре всеки може да "стане" всякакъв благодарение на технически гаф, случайност или недоглеждане. Но! От утре всеки "гаф" може да бъде планиран, режисиран и, естествено - платен. Привидният "гаф" ще "еволюира" в схема, във вътрешновидова битка за надмощие и разчистване на сметки. Ако вече не е "еволюирал".

Искрено се надявам гафът да е гаф, а не схема, не вътрешна (или външна) партийна, лобистка злоупотреба с един демократичен инструмент. Искрено се надявам, ако има схема, 15/15 да не е в нея и да не е подозирал за нея. Но той вече е превърнат в инструмент. Негово е знаковото послание - "Аз нямам никакъв проблем да бъда използван, стига да не бъда правен на глупак". Дори да поиска да се откаже, няма да му позволят. Той вече е вкаран в схемата. Върху 15/15 винаги ще тегне като гърбица обвинението в непочтеност, но това си е негов морален проблем. Твърде висока цена за една снимка с Manneken Pis (Пикаещото момченце).

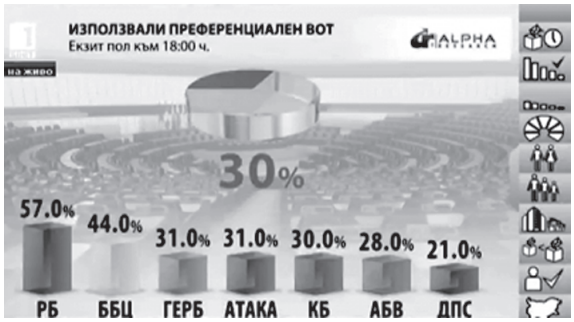
Ако 15/15 се откаже (както повелява доблестта), отсега знам каква "енергия" ще се отприщи. Тутакси всички "умни и красиви" ще ревнат: "Притисняха го! Извиха му ръцете! Купиха го! Изпълзяха мрачните сталинистки призраци! Удушиха невинното младо момче! Смазаха крехкото стъбълце на промяната в Столетницата!"...

И понеже политиката е коварно занимание, а аз съм скептик, предупреждавам за още една опасност. Утре всеки, който получи истински, действителни преференции, може да бъде пожертван и посечен заради нечий интерес (партиен, коалиционен, личен, корпоративен, лобистки и всякакъв).

Това е положението.

Преференциалният вот е двуострата кама. Инструмент на демокрацията и средство за злоупотреба с демокрацията. Едновременно. Той може да обезсмисли - едновременно! - почтените и непочтените, талантливите и посредствените, можещите и неможещите. Нищо не е еднозначно. Зависи кой, как и за какво използва този инструмент.

И си мисля, че листата на всяка една партия за евроизбори (особено) трябва да е като номинациите за "Оскар", като оценка и признание, там трябва да бъде елитният корпус, без значение кой на кое място е поставен. И - задължително! - без излюбления "баланс на интереси", без квоти и финтифлюшки, без пълнеж и плява (аман от хора, които и за селски пъдари не стават, ръсят нафталинени фразички на диалект, давят ни в своята сивота и безличие, обаче се скинват от

претенции).

За целта всяка партия трябва да има национална листа, но върхушките не ги обичат тия работи, щото може и да не попаднат там.

Каква наивна идея, нали! Адски интелигентска...

• • •

Послепис 1: Предлагам вместо преференции, да казваме предпочитания.

Послепис 2: Ако този текст ви изглежда щадящ по отношение на 15/15, то е поради моята милозливост. И докато не защити името си, ще го наричам 15/15.

Защо санкционират само нас?

Нима „Южен поток" не минава през Унгария, Словения, Италия, а ще влезе и в Австрия, те не са ли членки на Европейския съюз

Ние вече много години сме "черната овца" на Европейския съюз. С какво им пречим? Затова, че все още повечето от нас обичаме родината си, нейната история и съдба. Затова, че не позволяваме да ни отнемат кървавия спомен за Батак ли? Затова, че с помощта на Съветския съюз след Втората световна война станахме държава с икономика, наука, култура, образование и медицина на световно равнище ли? Защото обичаме и сме близо със сърце и душа с руския народ и православието ли? Затова ли ни принудиха да затворим четирите си ядрени реактора в Козлодуй, попречиха и пречат да построим централата в Белене, да осъществим "Южен поток"?

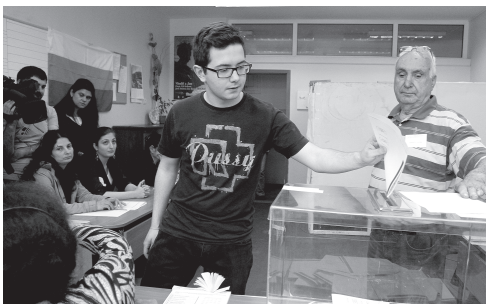
Те, водени от САЩ, не искат повече Русия да е велика сила, в каквато я превърна президентът Путин. Не искат България да процъфтява в съюз с братята руси. Били сме европейци. Да, европейци сме. Нима Германия не е в Европа, че има "Северен поток", а на нас не се разрешава през територията ни да мине Южният. Защо санкции само за нашето Отечество? Нима потокът не преминава през Унгария, Словения, Италия, а ще влезе и в Австрия? А те не са ли членки на Европейския съюз? Те наказват най-бедната си членка в Съюза и нейния оскудел от икономически репресии, потискан от свои и чужди народ. Предатели и дупедавци с български имена в името на какво се борят срещу родината си? За зелените пари на САЩ и евра, които получават от господарите си. Те всекидневно са на екран и пред микрофоните на радиата, собственост на чужди компании и лица. На страниците на вестници, обслужващи чужди интереси.

За жалост изостената до крайност психологическа и икономическа война против Русия и в подкрепа на режима в Украйна с фашизоидна характеристика, установен не без политическата и икономическа подкрепа на ретроградни сили в САЩ и Европа, е повод за размисли за състоянието на нещата в света и на Стария континент. Не е случайност успехът на най-десните сили и фашизоиди да се вместят в Европейския парламент. Европа и светът видимо отиват към пропаст, в която сме въвлечени и ние. Защо стоим още в ЕС и НАТО? За да ни ликвидират като държава и народ ли?

Иван Ст. ИВАНОВ

Следизборно

НУЖНИ СА ЗАДРУЖНИ УСИЛИЯ

Снимка Маргита ТОМОВА

Вече знаем резултатите от изборите за Европарламента. Знаем колко депутати вкара АБВ. Знаем и на кого беше то в услуга. Питам се, кое примами президента Първанов, за да вземе това решение с отделната листа на АБВ и доброволно да се откаже от БСП. Та той не е случаен човек. Повече от една петилетка беше председател на БСП, десет години беше президент на България, избран с гласовете на БСП. С моя глас и с участието ми активно и в двете му предизборни кампании и в тази на Ивайло Калфин.

Следях предизборните речи. Възмущавах се от скверните думи към БСП, към нейното ръководство и политиката, която води. Президентът Първанов се изказа и срещу правителството на Орешарски, дошло на власт с мандата на БСП. Защо не оцени, че това правителство без парламентарно мнозинство работи цяла година при ежедневни протести, организирани от тези, които загубиха изборите - старата десница и ГЕРБ.

Алтернатива за българско възраждане! Коя е тя, кои са нейните идеи, къде е нейната програма, написана от АБВ до Я? За да повярват хората и предимно младите, умните и безработните, че ще ги поведе по верен път, обусловен от идеите за социална справедливост, и наложи с икономика извън законите на капитализма.

Днес на лява България, на трудовите хора са необходими сплотяване и задружни усилия. Нужна е монолитна партия, способна на диалог за разрешаване на вътрешните си противоречия. Тази партия е преживяла повече от сто години. Най-силна е била, когато диалогът се е водел вътре в нея. Президентът Първанов реши да го води извън нея и против нея. Всеки, който е напуснал партията си, независимо от причините, знаете какъв е.

Различията в партията са обективни явления. Те трябва да се преодоляват с диалог вътре, творчески и търпеливо. Първанов предпочете разделението и охулването. Хората са смутени от тези факти и не излязоха да гласуват. Лява България не се яви на тези избори. Хората искат единна, силна и сплотена лява партия. Така го разбирам аз, един средностатистически българин с дълбока убеденост в социалистическите идеи и строго критичен към водената от БСП политика.

Стефан Д. СТОЕВ

Мнение

Европейското лицемерие на Европейската комисия

Вече 7 години сме в Евросъюза. И през тези години слушам едно и също оттам - съдебната система била нереформирана, корупцията процъфтявала, реформите не вървели, образованието тъпчело на едно място и т.н.

Сега Комисията се е активирала срещу "Южен поток". Най-малкото, което е, този проект ще ни гарантира доставките на газ, които преди години бяха спрени именно заради решение на украинското правителство. Дори и само заради това да е, диверсифицирането в случая е полезно за България. Но не, щяло да има санкции. Значи заради газа може да има санкции, а заради корумпираното съдопроизводство няма да има санкции. Странно чувство за справедливост и законност имат от Комисията. И след това Барозу се чуди защо гражданите на ЕС нямали в достатъчна степен доверие на европейските институции. Че откъде да се вземе това доверие, след като аршинът е различен?

Дремаха години наред и допуснаха Гърция и Кипър да фалират, а държави като Италия, Великобритания, Франция и Испания да натрупат дългове, които превишават БВП. Отвориха си достатъчно бюрократична работа и после се чудим защо азиатските тигри не спират да растат. Ами защото работят и нямат нашата бюрократия. Затова са успешни.

Да не говоря за простотиите, които творят нашите европейски политици в областта на общата политика. Катрин Аштън, Жозе Мануел Барозу и сие така омазаха работата в Украйна, както никой друг досега. И вместо да укротят превъзбудените украински власти и да ги накарат да спрат да водят военни действия срещу руския народ в Източна Украйна, те си трайкат, все едно нищо не се случва там. Раздаваха вафли на Майдана и поощряваха крайните елементи да хвърлят коктейли "Молотов" срещу "Беркут", а сега си мълчат, когато БТР-ите, самолетите и вертолетите на украинската армия извършват "антитерористична" операция на изток.

Путин се страхува открито да се намеси в конфликта, а на европейските лидери изобщо не им пука за демокрацията, след като става дума за руснаци. Значи е законно да изпратиш самолети, хеликоптери и БТР-и срещу сепаратистите? Нашите европейски ръководители не виждат ли, че оттук нататък руснаци и украинци не могат да живеят заедно, и то заради глупавите намеси във вътрешните работи на Украйна от страна на евробюрократите и на нашите плиткоумни съюзници зад океана. Докато някой американец или европеец не си пореже малкия пръст в защита на украинския или на който и да е народ от Източна Европа, включително и за нашия народ, няма да повярвам, че сме съюзници.

Добри КОЛЕВ, София

Откровено

СЛЕДИЗБОРНА РАВНОСМЕТКА

Някои неща не се променят. Не се променя това особено чувство, когато усетиш неприятната умора, като погледнеш резултатите, когато разбираш за безполезната борба, за хилядите празни обороти, за бурята в чаша вода, която няколко десетки човека наричаме кампания на БСП в Пловдив. Но най-неприятното е, когато почувстваш, че все едно не си част от онова цяло, наречено Българска социалистическа партия. Все едно си тичал за друг отбор, в друга писта и по друго време. Няколко рефрена почнаха да се въртят сега. "Не можахме да стигнем до хората", "Време е за оставки", "Не е време за оставки", "АБВ и комунистите ни взеха гласовете", "Не можахме да обясним на хората как да гласуват", "ГЕРБ купуват гласове и цели комисии", "Структурите ни не работят". Простата истината е, че "туйто" от прословутия ни клип беше за всички нас, и сърцето наистина е вляво, но нашето е едно уморено сърце, уморено да вярва в неща, които не водят до някакъв по-добър, по-справедлив живот, като например "социална Европа" или "ляв завой". Живеем в материален, комерсиален и потребителски свят, свят, в който не достигат хуманността, вярата, морала. В който битки като изборните често се решават с пари и само с пари. Пропуснахме да поведем битка на територията на идеите, оставайки на една плоскост с всички останали. Останахме да играем в полумрачното българско политическо казино, вместо да излезем на светло при хората.

Илия ГАТЕВ - Председател на БСП - район "Северен", Пловдив

Съвремие

ЛЕВИТЕ ДА СЕ ОБЕДИНЯТ

Съединението прави силата - девиз, който българската левица от всички нейни разцветки упорито пренебрегва. Това й носи доста неволи и неприятности, включително и от последните избори. Нима не проумяхте, че 25 години в обществеността и медийното пространство вие сте най-желаната и удобна мишена за обстрелване, независимо че идеите ви са най-човечни, най-социални? Сега поредна жертва ще стане Сергей Станишев, поразен и предаден от свои и чужди. Ехидничането започна вече по ТВ каналите и вестниците. А негласувалите леви избиратели на 1 юни по ТВ7 небезизвестният Карбовски в беседа с Росен Петров ги нарече "електорат от малоумници". Това е "положителното" отношение на медиите към лявата идея. За мен единственото решение сега е обединен фронт на всички леви сили без изключение! Това го налага времето, в което живеем, а то е изпълнено с напрежение, омраза и политическо настъпление на десницата.

Христо НИКОЛОВ, София

Може да има система, която да не убива

Ако не доживея, дайте събраните пари на друг...

Проф. Чавдар НИКОЛОВ

Не е нещо срамно, грешно или порочно. Затова особено не съм го държал в тайна и във факултета, и в университета. Въпреки че често ми се е налагало да изслушвам въпроси от сорта на как успявам така, че минимално да ми пролича в преподаването, писането, в така наречения всекидневен живот. И отговорът ми е, че нещата в края на краищата опират до сой, мая, характер. Убеждение, че мрънкането и вайкането най-малко помагат.

Вече пета година ми се налага да ходя на хемодиализа. И както още хиляда здравноосигурени българи съм безнадеждно нареден на опашката за трансплантации.

Колкото и грижи да полага за пациентите медицинският персонал в хемодиализите, включително на чисто приятелска основа, на което теку-що съм свидетел, есенциално въпросната процедура е предназначена за едно "голо" поддържане на живота. Това обаче е за сметка на неумолимо постъпателната тенденция към влошаване на качеството на самия живот и към неговото последващо приключване. Някои не съвсем без основание наричат хемодиализните центрове у нас "моргите с удължен срок на пребиваване".

Един ден хемодиализа седмично означава самочувствие на труп от поне един ден седмично. Два дена хемодиализа е съответно трупясване за минимум два дена. Резултатите от три дена седмична хемодиализа не са никак сложни за екстраполиране. През последните години последователно преминах от един на два пъти през седмицата. Три пъти ми изглеждат почти неотменими за най-близко бъдеще

На всичкото отгоре, освен постъпателно увреждаща, хемодиализата се явява финансово твърде скъпа процедура. Неслучайно французите така са организирали нещата, че до две години на страдащия от бъбречна недостатъчност се осигурява донорски орган, а който откаже трансплантация, бива заставен оттам нататък с лични средства да си заплаща за хемодиализното третиране.

Перспективата в България засега е прословутият "пълен мрак", състоящ се конкретно от едва 15-ината трансплантации на бъбреци годишно при нормална потребност от повече от сто. По тази причина нашенските трансплантации аз ги наричам PR трансплантации. Пред очите ми, за моя вече многогодишен хемодиализен стаж починаха трима колеги по съдба, а само един дочака да му бъде присаден бъбрек. Да е жив и здрав и полезен! Другите бяха мъже, които още много можеха да дадат и загубата им по тази начин засяга не само околните.

Тукашната система следователно, както ясно се вижда, много повече убива, отколкото спасява и помага. Така нагласена, тя естествено осигурява завиден личен комфорт на медицинското чиновничество, вижте примерно колите, паркирани край елитните болници. Там явно не се реализират доходи като на протестиращите от "Бърза помощ".

Горецитираното за практиката във Франция е не само пример за правилно икономическо мислене и

рационална употреба на публични средства, каквито тук напълно липсват. Защото е световно доказано, че поддържащото лечение в посттрансплантационния период коства на здравните каси значително повече от хемодиализните процедури. А най-главното все пак е хуманизмът. Сиреч, Европа не допуска хората да мрат "като мухите наесен". Несъвместимо е с базовите й ценности.

Може ли и в България удовлетворително да се разреши проблемът? Определено би могло с няколко години "ударно трансплантиране" чакането да бъде съществено съкратено и клетниците от хемодиализите да започнат да виждат някаква светлина в тунела. За целта обаче любимите на цял народ депутати трябва най-после да пренапишат закона по европейски, така че да не могат да се отнемат органи от лица в мозъчна смърт, единствено ако последните изрично са декларирали несъгласието си да даряват. За всички останали по презумпция, законно, следва да се счита, че не са против да станат донори. Сегашното кандардисване на близки и роднини е нагледен пример за бюрократична безсмислена безизходица.

Изглежда не чак толкова сложно, стига на обществото да му пука. И отново Франция справедливо е за завиждане. Един филм, "Двама мъже в града" с неповторимите Жан Габен и Ален Делон, обърна навремето общественото мнение в страната. Отменено бе не какво да е, а смъртната присъда, с което се сложи край на една вековна "ешафодна" традиция. Дай Боже и у нас един ден да се сепнем и да обърнем подобаващо на европейското ни членство внимание на хората, сега обречени на безбъдещност в хемодиализите.

И последно, приятелите ми, тъй като са приятели, започнаха да събират пари, за да мога евентуално да се трансплантирам в чужбина. Колкото и солиден професор да изглеждам отстрани, аз съм български професор и суми от 50-100 хиляди евро не са ми по джоба. Както и на огромното мнозинство български граждани.

Честно, не съм уверен, че ще доживея трасплантация, и така няма да съм първият последователно ликвидиран от тукашното здравеопазване. Печална е традицията "какво тук значи някаква си личност?" Затова предварително съм се разпоредил в случай на много вероятната "респективна случка" набраните средства да послужат на някой нуждаещ се събрат. Нещата у нас, за голямо съжаление, много напомнят за действителността в "родната социалистическа казарма". Постоянна остава задачата да съумееш да запазиш човешки облик в наложените нечовешки условия. А такава задача, повярвайте ми, никак не е лесна във всяка нейна частност за решаване.

Хубаво е хората да си помагат, но това определено не стига, трябва да може да се разчита и на държавата. Нали държавата си е наша, по линия на "обществения договор" и т.н.

Мисия Брюксел

Възможен ли е български Тито?

Георги ГОТЕВ

Йосип Броз Тито извличаше големи ползи за страната си от нейната близост както с големия славянски брат Русия, така и със Запада, от който се възхищаваше. Тази политика осигури десетки милиарди долари и преводни рубли за бюджета на Югославия, която наистина тогава изглеждаше много богата и привлекателна в очите на българите.

Днешна България е близка с Русия по исторически и енергийни причини, а в ЕС и НАТО даже членуваме, но все сме между шамарите. Вместо да извличаме ползи от близостта си с големите, и от двете страни ни гледат с подозрение и по правило контрата остава у нас.

Свеж пример е „Южен поток". Ножът е опрял до кокала. Ако започнем да го строим, ще има санкции и спиране на фондове от Брюксел, защото не сме спазили европейското право. Ако не започнем строителство, „Газпром" ще ни даде под съд и ще плащаме грамадни неустойки. Същото е с „Белене". Напук на бедността ни, нашите управляващи не вкарват парите на големите сили в бюджета, както правеше Тито.

Освен това имиджът на България се влошава. За Запада сме ненадежден млад партньор, а за Русия сме невярна бивша съпруга.

Възможна ли е друга политика? Възможно ли е да си извоюваме правото Западът да се отнася с уважение към историческа ни близост с Русия, а Москва да се съобрази със суверенитета ни и да не се хваща за приказките на някои десни, че сме неин Троянски кон в тила на врага.

Има няколко проблема. Единият е, че Западът няма никакво доверие на нашите политици. Виктор Орбан развива приятелски отношения с

Путин, строи нови руски реактори за унгарската АЕЦ, и никой на Запад не го критикува. Една от причините е, че унгарците не се възприемат от Запада като „пета колона" на Русия. Щом Орбан другарува с Путин, става въпрос за унгарски национален интерес. Но ако в България отварят вратите за руски енергийни проекти, в очите на новите ни съюзници това е вероломно предателство.

Другата причина е презумпцията за виновност, която тежи над нашата политическа класа. Ако в Унгария са решили да строят руски реактори, това е тяхно суверенно решение. Ако в България ще строят АЕЦ с руска технология, това е голяма корупционна схема. Но на чужденците ли да се сърдим, че политическата ни класа е вечният заподозрян?

Трети проблем е, че в България нямаме личност, подобна на Орбан или на Тито. Навремето Иван Костов може би е имал този исторически шанс, но го пропиля, защото уреждаше себе си, вместо да мисли за страната си. И Орбан, и Тито са авторитарни лидери, такъв беше и Костов. В голямата геополитическа игра лидерите, изповядващи демокрацията, не са особено конкурентоспособни. Бойко Борисов има авторитарни заложби, но за такава политика не става, той говори сутрин едно, вечер обратното. За политика като Титовата трябва гръбнак.

Тодор Живков тайно се възхищаваше на Тито, но знаеше, че подобна политика не му е позволена. Иначе от първа ръка ми е известно, че Живков не вярваше на идеологически догми и му се щеше да имаме по-голяма близост със Запада.

Български Тито вероятно е бил невъзможен преди, не е възможен и сега. Но една по-разумна външна политика, която да не ни носи негативи, е повече от необходима. Две условия ми се струват обаче задължителни - едното е за прозрачност около големите енергийни проекти, защото в противен случай винаги ще има обвинения в корупция, в незачитане на националния интерес и в неспазване на европейското право.

Също така, за да ни уважават в чужбина, няма да е зле българските лидери, каквито сме си ги избрали и издигнали, да започнат да се придържат към едни и същи национални позиции. Защото Плевнелиев и Вигенин често говорят различни неща, даже противоположни. А ако прибавим и други ключови политици, какофонията става пълна. Не обсъждам кой е прав и кой крив. Навсякъде в нормалния свят основните институции се придържат към едни и същи позиции по големите въпроси.

Тито наричаше себе си комунист, но начинът му на живот беше като на мултимилиардера Аристотел Онасис. Югославският лидер очароваше западните лидери с яхтите си и белите си адмиралски униформи. Не казвам, че мечтая за авторитарен лидер с бяла униформа с лампази, че ще вземе Бареков да ми се появи с такава в Брюксел. Казвам само, че не вярвам в шанса за български Тито при сегашната ни политическа гарнитура. Тито заслужи мястото си в историята от партизанската борба, Орбан беше младежки антикомунистически лидер. Каква биография би предложил кандидатът за български Тито?

Стани да седна

Петра ТАШЕВА

Двадесет и пет години в България само се руши. Сринаха се икономика и селско стопанство. Разпадна се старата система в здравеопазването и то сега е почти здравеубиване. Образованието ни и то е в криза, защото не може в сбъркана държава да има отрасъл, който да върви добре.

За този четвърт век колко правителства, колко министри се смениха, дори направо се провалиха! Колко неволи преживяхме! И няма наказани, няма виновни за хала ни! Напротив - провалени управници отново се готвят за властта! "Стани да седна" стана традиция за много от нашите властници. Но народът не иска управници "втора употреба"! Не му ли стига, че го облякоха с дрехи втора употреба, че го накараха да се вози в коли също втора употреба? Да не говорим, че и храната на българите отдавна е с неизвестен произход и със съмнително качество! Българският народ се поболя, погрозня от бедността и от безверието си.

И при тази мизерия, при тази безизходица, която накара много хора да изгубят здравия си разсъдък, да се самоубият, пак упорито се говори за нови избори, за нови правителства. Докога ще се харчат народни пари, за да се яхва отново безжалостно жалкият "електорат"? Какво ново ще направи онзи, който вече се е доказал, че е некадърен? Ама не, те са вдигнали глави, отворили усти и искат отново да властват.

Какви са и тези българи, които се надяват на управленците "втора употреба"? И ги слушат, и ходят на протести, за да ги върнат отново във властта, гласуват за тях, а после се каят, жалят и отново протестират. Нямам думи!

www.duma.bg

ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 5 ЮНИ 2014

ГРАД ПОД ГРАДА

Мащабна програма за модернизиране на музеите изпълнява държавата в Полша в последните 4 години

Велиана ХРИСТОВА

Дъждовните дни във Варшава през месец май си имат добрата страна - човек може да обиколи изобилстващите тук музеи и да потъне във векове и светове, които го карат да забрави пронизващия вятър навън. Навсякъде има много посетители, но най прави впечатление огромното количество деца - във всеки музей едни след други се нижат класове и групи, от най-малки до гимназисти, с учителите си, с екскурзовод, с диплянки и каталози в ръце. В тези дни тук текат матурите. В Полша задължителните зрелостни изпити са три - по полски език и литература, по математика и по чужд език. Но докато училищата се затварят заради изпитите на най-големите, останалите деца не са разпуснати просто в неучебен ден, както е в България, а тръгват из музеите на града. Затова дори в Националния музей - националната картинна галерия, навсякъде из залите деца са наобиколили гидовете, които оглавяват специално пригодени за учениците музейни програми. Дори в залите с "най-тежките" творби учители показват на малчуганите, насядали по пода около тях, какво внушават багрите, какво е фон на картината, какво е преден план и дори им помагат да направят своите първи рисунки направо там - на пода насред "голямото изкуство". Малко встрани пред известната огромна картина "Битката при Грюнвалд" на Ян Матейко по-големи ученици слушат лекция по история.

Националният музей има 300 души на щат, 40 гида и 50 доброволци, които водят най-различни програми, пригодени за групи, за семейства, за жени в майчинство, дори за най-малки деца на възраст от 2-2,5 години - общо 200 000 посетители на година. За сравнение - един голям музей като Регионалния исторически в Русе например, има общо 36 души на щат за всичките си 8 експозиции и 50 000 посетители годишно.

Всички музеи във Варшава имат програми за ученици. Екскурзоводите са млади, говорят добър английски. За да работиш в отделите на централните музеи тук, трябва да си завършил археология, управление на културата, културология или друга сродна специалност. Няма музей, който да не е оборудван с пултове за електронни справки, с монитори, на които текат филмови презентации, със стендове, на които със слушалки можеш да чуеш подробности за експонатите и пр. Понеже всичко в един модерен музей иска много пари, директорите и уредниците измислят всякакви хитрини, за които трябват само ентусиазъм и фантазия. В Музея на полската войска например, където в първите зали са изложени рицари в оригинални доспехи и макети на кралете от XIV-XV в. - когато започва държавната история на Полша, гидовете водят занимания с ученици, които могат да облекат средновековни доспехи, да въртят меч или да станат хусари. Естествено, за децата оттук излизане няма. В макетите на самолети пък на имитационен пулт те могат да се пробват в управлението на полета. Организират се и уроци за 5-годишните на тема "Кой си ти - полските национални символи". Билетът в музея е 10 злоти (около 5 лв.), за ученически групи - по 4 злоти (2 лв.). Най-скъпият вход е в Кралския замък в Старе място - центъра на Варшава, и в научния център за деца "Коперник" - 20 злоти (10 лв.). Това - при средна заплата 3900 злоти (1950 лв.).

Урок по рисуване в Националния музей

Яцек Милер

Според Яцек Милер, директор на департамента за културно наследство в Министерството на културата на Полша, държавните музеи в страната са 32. Регистрирани към държавата са още 121, а общо музеите в Полша са около 1000. След 1989 г. музеите са отделени от паметниците на културата в два различни специални закона. Отделно има закони за библиотеките и за архивите. Всеки, който притежава паметник на културата, трябва да го регистрира в областната управа или в музей. При всеки износ зад граница на културен паметник с произход до 1945 г. разрешение трябва да даде лично министърът. Това - по повод на мрънкането у нас, че Законът за културното наследство въведе регистрация на културните ценности и режим за износ. В Полша няма реституционни закони, поради което всяка претенция за собственост над културен паметник се решава отделно и конкретно.

За 2013 г. Министерството на културата е имало бюджет 2,07 млрд. злоти (1,03 млрд. лв.), макар че е последно сред останалите с под 1% от БВП. Отделно по т.нар. Норвежка програма, която действа и в България, то е получило 530 млн. евро. За превръщането на стари архитектурни сгради в културни обекти по европрограми МК е усвоило 2 млрд. евро. 200 млн. евро се очакват за дигитализация на музеи. Политика за истински културен туризъм и възпитаване на националната памет. Дори малкият още Музей на съвременното изкуство, създаден след 1990 г. с държавен статут, е получил 3 млн. злоти за откупки на картини, но пък трябва да докара 20% от бюджета си от собствени приходи. В 32-та държавни музея от миналата година учениците до 16 г. заплащат 1 злота (50 ст.). Знаменитият замък Вавел в Краков обаче отказал да въведе правилото, понеже и без това е претоварен с посетители, обясни Милер. Всички музеи задължително имат безплатен ден в седмицата. Някои се правят и с частни дарения - например еврейската общност в Полша събрала 15-20 млн. евро за експонатите за новия Музей на историята на полските евреи, който официално ще бъде открит през ноември т.г.

Старе място във Варшава - тук всичко е възстановено по рисунки и скици след разрушенията през 1944 г.

В музеите навсякъде има книжарници с албуми, сувенири, реплики от експонати. Всъщност обемен луксозен албум с картини от някой музей може да се намери по централния бул. "Нови швет" и за около 60 злоти (30 лв.). Доскоро ДДС върху книгите тук е бил 7%, но сега и за тях е наложена общата ставка - 23%. В полунощ обаче, когато по същата централна улица продължава да е оживено, често може да се видят и пияни и дрогирани младежи, които явно не се интересуват от книгите зад витрините...

Един от най-атрактивните е Музеят на Варшавското въстание. Самата Варшава през 1944 г. е била срината със земята от хитлеровата авиация, градът е унищожен на 85%, а след похода на Съветската армия и победата над фашизма е построен практически отново. Немците са избивали цели семейства, особено еврейските. От влизането в музея, който е открит през 2004 г., посетителят е оглушен от звука на сирени, пикиращи самолети и бомбардировки. Експозицията е създадена от историци, сценографи, компютърни специалисти, звукооператори. През всички зали върви озвучаване - заповеди на немски, стон на ранени, шепот на въстаниците, крещи се из вонящите канали под Варшава... Тук показват и "жив" макет на каналите. Музеят организира специални уроци за гимназисти срещу 100 злоти (50 лв.) за един клас. Предвидено е 6-минутно 3D филмче за погрома над Варшава. Тук обаче ще ви кажат и това, че Сталин не превзел цяла Варшава, а оставил немците да унищожат въстаниците, понеже те били противници на полските комунисти...

И градът Краков, освен знаменития Вавел, където в катедралата са погребани полските крале, си има своята голяма атракция - музея "Подземията". Намира се буквално под централния площад. Замислят го през 2004 г., когато започва смяна на настилката на площада, през 2010 г. приключва археологическото проучване, през есента на 2010 г. е открит музеят. Построяването му гълта близо 40 млн. злоти (20 млн. лв.). Досега има над 1 млн. посетители. Слизате под земята и минавате през входа - завеса от дим, върху която се прожектират кадри от живота тук преди векове. Бюджетът на Историческия музей в Краков общо е 24 млн. злоти (12 млн. лв.), но той има 15 филиала. В "Подземията" - 4000 кв. м, вървите по пътеки от камъни, каквито е имало в Средновековието. В различни зали и ниши се натъквате на руини от първите къщи тук (XIII век), изгорени от татарите, няколко тезгяха на старите занаяти, скелет под стъкло - както е бил открит от археолозите, нощувките край огнището (със звук от горящите съчки), погребални ритуали, гравюри на крале и знатни особи, кожени дрехи и известните краковски обувки с изтеглен нос - признак за богатство на собственика. Вместо надписи - тъчскрийн на няколко езика и светещи екрани. За малките има специално помещение с 3D игри. А над главите ви през стъклото се вижда фонтанът, който е до големия базар в центъра.

Как да не се сети човек за уникалните антично-римски останки в центъра на София, разкрити прекрасно и оставени безхаберно да се рушат вече две години на открито! Стъклен похлупак, малко мултимедия и звук, малко светлинни ефекти - би станал страхотен музей в София, която уж претендира за статута "Европейска столица". Уви...

Метален макет на замъка Вавел (Краков)

Вашето
ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

ВРЕМЕТО

Днес времето ще е неустойчиво, предимно със значителна облачност, отново с краткотрайни превалявания, след пладне до полунощ и с гръмотевици. По-значителни разкъсвания на облачността ще има преди обяд над Югозападна България. Вятърът в по-голямата част от страната ще е слаб, в източните райони умерен от северозапад. Максимални температури между 19 и 24 градуса. По Черноморието ще духа умерен, на моменти и силен северен вятър. Ще е облачно, ще има и превалявания, по-значителни по южното крайбрежие. Максимални температури 20-23 градуса. Вълнението ще е до умерено 3-4 бала, а температурата на морската вода е 19-20 градуса. Над планините ще е облачно, по билата и северните склонове мъгливо. Ще има превалявания, след пладне и гръмотевици. Дневна температура на 1200 м около 14 градуса, на 2000 м около 8 градуса. Вятърът по високите части ще е силен - от север.

Изгледи за

6 максимални 22°/27°

7 максимални 25°/31°

В петък ще бъде слънчево или с незначителна облачност преди обяд. В следобедните часове ще се развива купеста облачност. Дневните температури ще бъдат от 22 до 27 градуса. В събота ще бъде топло, преди и около обяд ще бъде слънчево, а в следобедните часове ще се развива купеста облачност и на места ще превали и прегърми. Дневните температури ще са от 25 до 30, по поречието на река Дунав до около 31 градуса.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател Стефан Продев
Издател „ДУМА 2008” ЕООД Николай Малинов

Русия и България — Монд дипломатик — СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Марета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.00 Денят започва сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура сутрешен блок
10.00 По света и у нас
10.15 Отблизо с Мария Магазинно предаване
11.00 По света и у нас
11.10 Отблизо с Мария
11.45 Малки истории
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
13.00 Църква за вълци тв филм
14.15 Приказки за физиката
15.05 Саладин анимационен филм
15.50 Частен случай
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.25 Любов за Лидия тв филм /8 епизод/
17.20 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
17.30 Дързост и красота тв филм /3368 епизод/
17.55 Зелена светлина
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня с Димитър Цонев
19.15 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
20.55 Шерлок Холмс - златните години: Инцидент край водопада Виктория двусериен игрален филм /копродукция, 1991г./, 1 част, режисьор Бил Коркоран, в ролите: Кристофър Лий, Патрик Макний, Джени Сийгроув и др.
22.30 По света и у нас
22.55 Зелена светлина
23.00 Момчетата от „Медисън авеню“ 2 тв филм /13, последен епизод/
23.50 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
00.00 Мотоспорт екстра
00.30 Отблизо с Мария /п/
01.45 Денят започва с Култура
02.40 Любов за Лидия тв филм

bTV

06.30 „Тази сутрин“- информационно предаване с водещи Антон Хекимян и Биляна Газазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Деси и Сашо
11.30 „Бон Апети“ - кулинарно предаване с водещи Лора и Стоян
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Опасни улици“ - сериал
15.00 „Цветовете на любовта“ - сериал
16.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Времето лети“ - сериал
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Север Юг“ - сериал
21.30 „Една любовна история“ - сериал, еп. 5
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Никита: Отмъщението“ - сериал, с. 2, еп. 12
01.00 „Безсрамници“ - сериал, с. 2, еп. 1
02.00 „Преди обед“ /п./
03.40 „Комиците“ /п./- комедийно предаване
04.30 „Цветовете на любовта“/п./ - сериал

NOVA

06.20 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „До последен дъх“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Малката булка“ - сериен филм
15.00 „Мелодията на сърцето“ - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.20 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
17.30 „Господари на ефира“ - забавно предаване /п/
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Денсинг старс“ - тв шоу, финал
22.00 „Съдби на кръстопът“ - предаване на НТВ
23.00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
23.30 Новините на Нова
00.00 „Д-р Хаус“ - сериен филм, 5 сезон
01.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
02.00 „На кафе“ - предаване на НТВ /п/
04.20 „Долината на слънцето“ - сериен филм

1

08.00 Новини
08.15 Телеканал „Добро утро“
09.05 „Контролна покупка“
09.35 „Живей здравословно“
10.35 „Истината е някъде там“
11.00 Новини
11.15 „Модна присъда“
12.10 „В нашето време“
13.00 Още новини
13.20 „Време за обяд!“
14.00 Новини
14.15 „Да разбереш. Да простиш“
14.45 „Ваша работа...“
15.20 „Те и ние“
16.10 „Насаме с всички“
17.00 Вечерни новини
17.40 „Истината е някъде там“
18.05 „Хайде да се оженим“
19.00 „Нека говорят“
20.00 Време
20.30 Сериал: „Балабол“
22.25 „Вечерният Ургант“
22.55 „Късно нощем“
23.45 Нощни новини
23.55 „Нека говорят“
00.50 „Насаме с всички“
01.40 „Хайде да се оженим“
03.05 Сериал: „Балабол“
04.00 Новини
04.05 Сериал: „Балабол“

ОВЕН

Делови успехи ви очакват. Но колкото и да се стараете да угодите на своя любим човек, едва ли ще можете да го направите.

21 март - 20 април

РАК

Каквото и да сте решили да си планирате, знайте, че умственото занимания в семейството ще донесат голяма полза на всички.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Предстои ви приятен ден и още по-приятна вечер. Не позволявайте на никого да развали плановете и програмата ви.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Началото на деня обещава големи успехи в повечето лични инициативи. Значителна част посветете на експерименти и оригинални идеи.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Сложно ще бъде днес за вашата половинка да направи избор между хубаво и важно, между интересно и нужно.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Каквото и да става, запазете спокойствие. Ще ви бъде изключително необходимо. Не всичко днес ще върви по вашите планове.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Ако се захванете за работа и си разработите някакъв организационен план, непременно ще успеете. Гонят ви крайни срокове.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Прекалена упоритост, или ако трябва да сме точни - инат, днес съвсем не са уместни. През този ден е полезно да сте по-отстъпчиви.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

За този ден не си правете големи планове, защото е твърде вероятно да не могат да се осъществят, и да останете разочаровани.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Към решаването на всякакви финансови въпроси е желателно да подходите сериозно. Откажете се от безстопанствеността.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Денят е подходящ за общи семейни начинания и проекти, в които да вземат участие ваши роднини. Може да разчитате на разбиране.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Не се страхувайте да се уедините в дома си. Ще можете също на воля да пообщувате със своите деца или да си поговорите.

20 февруари - 20 март

Очаквайте

БАЛЕТЪТ НА РУСЕНСКАТА ОПЕРА ГОСТУВА В СОФИЯ С ДВЕ ПОСТАНОВКИ

Световна премиера на Александър Галин у нас

Руският драматург долита от Ню Йорк, за да види най-новата си пиеса на сцена „Сълза и смях"

Най-поставяният съвременен руски автор избра България за световната премиера на последната си творба - остросюжетна лирична комедия, посветена на оцеляването на човешката душа в съвременна Русия на олигарси, клошари, мутри, алкохолизирани интелигенти и просперираци бизнесмени, сменящи социалния си статус, но винаги подчинени на новия всевластен Бог - парите. В този свръхактуален пейзаж един човек сменя идентичността си - приема ново име, документи и дори лице... Забавно-горчиво-романтичната социална мелодрама напомня за любими класики в този толкова руски жанр - тоналността е като тази на незабравимите "Москва не вярва на сълзи", "Пет вечери", "Гара за двама", но в днешната епоха.

Снимка ДТ "СТЕФАН КИРОВ"

Пиесата "Лице" е на Драматичен театър "Стефан Киров" - Сливен, постановка Васил Василев, превод Василка Бумбарова, сценография Николай Нинов. Спектакълът ще бъде показан на сцена "Сълза и смях" на 7 юни от 19 ч. в присъствието на автора Александър Галин, който за първи път гостува у нас. Той пристига в София на 6 юни, научи ДУМА от Асен Константинов.

За първата постановка на "Лице" Галин отново залага на проверения творчески екип, който преди две години осъществи друга негова хитова пиеса - "Особености на руската любов" ("Сирена и Виктория", 1997 г.), пожънала огромен зрителски успех с вече над 70 представления из цялата страна. Новото попълнение в актьорското съзвездие в "Лице" е Христо Бонин. Той се включва в артистичното начинание като тайнствения румънец Арнолд, по когото се увлича Олга (Мариана Миланова). Мария Сапунджиева е свръхуспешният козметичен хирург Елена Соловьова, която някога е връщала лицата на руските войници, обезобразени в Афганистан, а сега оперира любовниците на властимащите в трите си клиники в Русия, Черна гора и Кипър. Тя е единствената в Москва, която знае кой е Арнолд. Бавно го разбира и приятелят й, вечно пияният психиатър и автор на философски книги Шура Дранков в изпълнението на Георги Кадурин.

Пиесите на Галин са поставяни в повече от 200 театъра в Русия и страните от постсъветското пространство, а също така и в много от прочутите театри на Европа, Америка, Азия. Днес Галин разделя времето си между Москва и Ню Йорк, където живее със съпругата си. Правителството на САЩ го награждава с ордена "Посланик на изкуството", а неговата пиеса "Звезди на утринното небе" е включена в задължителната театрална образователна програма в САЩ.

Васко Василев празнува Деня на детето цял месец

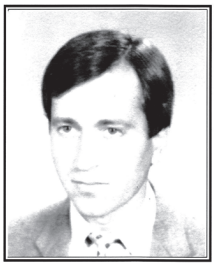
С със специален жест към всички деца реши да отбележи Деня на детето цигуларят Васко Василев. В рамките на целия юни от екипа му обявиха специална отстъпка за всички билети за концертите от лятното му турне на половин цена, независимо от ценовата категория, за всяко дете до 14 години включително.

"Винаги съм имал желание да направим нещо специално за децата. Концертите с филмовата музика са вероятно най-атрактивният и приятен репертоар за тях и затова с екипа ми решихме да направим малък подарък към всички деца и да дадем възможност на родителите им да имат по-облекчен достъп до концертите", разказа световноизвестният цигулар. Детският билет вече се продава в мрежата на Ивентим. Концертите от "Cinema Concertos Summer Tour" са планирани в последната седмица на август, като началото е на 25-и от летния театър в Сандански, следва Античният театър в Пловдив на 27-и, след това са летните театри на Бургас (28), Варна (29), Велико Търново (30) и Русе (31 август).

Тъжен помен

На 5 юни 2014 г. се навършват
Четири години
от смъртта на

Драгомир Николов Николчев
на 55 г.

Живеем с болката, че те няма
и с обичта и признателността,
че те имаше!

От семейството

ДАНКА ПЕРГЕЛОВА ПРЕДСТАВЯ „МАГИЯТА НА ХИМАЛАИТЕ" В СТОЛИЧНАТА БИБЛИОТЕКА

"Хималаите! Около тях винаги е витаела мистика. Далечни и непознати, изкусителни и отблясващи, те са величието и крушението на дръзналите да осъществяват мечтите си, да навлязат в "зоната на смъртта" и да оповестят триумфа на човешкия дух." Това са първите думи от увода на книгата "Магията на Хималаите" на Данка Пергелова, която ДУМА представи наскоро. На първата корица на книгата е страховитият Еверест от страната на Тибет, а на последната е авторката пред базовия лагер на Еверест - оттук тя може да оповести, че преследвайки мечтите си, човек осмисля живота си. Разбира се, Хималаите не са лъжица за всяка уста. Пътешествията са голямата страст на Данка Пергелова, тя е участвала в експедиция до ледения континент Антарктида, изкачването на Ухуру, най-високия връх на Килиманджаро, Африка, и кората около свещената планина Кайлаш в Тибет, са сред най-екстремните й преживявания. Премиерата на книгата е днес от 18 ч. в мраморното фоайе на Столичната библиотека (пл. "Славейков" 4).

Данка Пергелова разказва за своето пътешествие до Непал, Мустанг, Бутан, Дарджилинг и Сиким, не само описва видяното и чутото през паметните 31 дни, но е запечатала неповторимите си мигове с фотокамерата. Макар че авторката изтъква, че няма претенции за научна задълбоченост и интерпретация на фактите, и може бе личните преживявания през тези дни, обогатени с впечатления от предишни пребивавания, придават необикновен колорит на книгата и я отличават от туристическите гидове и научните трудове. Резултатът е една чудесна, четивна, полезна и интригуваща книга. Издава я "Интелконсулт" АД.

кратки

Филм за Борис Христов с премиера в Дома на киното

Снимка БНТ

Премиера на филма "Гласът, който моли Бога за България" - посветен на 100-годишнината от рождението на Борис Христов, ще се състои на 10 юни от 19 ч. в Дома на киното, научи ДУМА от Йоана Панкова. Режисьор на филма е Росен Елезов, сценаристи Невена Коралова и Петя Тетевенска, оператор Пламен Герасимов, монтаж Цветослав Юруков, звук Пламен Кацарски. Продуцент на 70-минутния документален филм е БНТ.

Нана Джорджадзе ръководи журито на „Любовта е лудост"

Грузинската режисьорка Нана Джорджадзе ще бъде председателка на журито на 22-рото издание на международния кинофестивал "Любовта е лудост" от 22 до 28 юни във Варна, съобщи артистичният директор на проявата проф. Александър Грозев. Филмите ще оценяват още четирима творци от Румъния, Италия, Русия и България. Фестивалът ще бъде открит официално с "Българска рапсодия" на Иван Ничев. Грозев уточни, че премиерата на родната лента е извън конкурсната програма. В рамките на фестивала през тази година зрителите ще имат възможност да видят над 70 заглавия, съобщава БТА. Тъй като програмата е изключително наситена, част от филмите ще бъдат прожектирани в сградата на общината, а не във Фестивалния и конгресен център. Обособени са различни панорами, посветени на китайското, руското кино, както и на големи български творци, които вече не са между нас. По традиция конкурсната програма включва 12 филма. Грозев уточни, че около 90 на сто от режисьорите на лентите, които ще се състезават, ще бъдат гости на фестивала и ще се срещнат с публиката.

Концертът на Асаф Авидан се отменя

Концертът на израелския изпълнител Асаф Авидан, планиран за 1 юли в зала 3 на НДК, се отменя поради слаб интерес от страна на аудиторията, съобщиха организаторите от "Коко ейджънси". На всички, купили билети за концерта, се предлагат няколко варианта. Освен възстановяване на пълната сума, билетът може да бъде заменен за други два по личен избор на притежателя за други събития на същия организатор. Това са "Обичам 90-те" на 7 юни в зала "Фестивална" или "Фестивал на цветовете" на 21 юни на стадион "Академик". Желаещите могат да направят това в централния офис на "Eventim". Всеки може да върне своя билет и да получи обратно неговата стойност в периода 4 юни - 4 юли, научи ДУМА от организаторите.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 5 ЮНИ 2014

ГРАФИКИТЕ НА ЖОАН МИРО ОЧАРОВАТ РАЗЛИЧНА ПУБЛИКА

ИЗЛОЖБАТА НА КАТАЛУНСКИЯ МАЙСТОР ПРОДЪЛЖАВА ДО 15 ЮНИ В НХГ

Пътуващата изложба "Графичните ателиета на Жоан Миро" продължава до 15 юни в Националния музей на българското изобразително изкуство, по-известен като НХГ, след което ще отпътува за галерия "Форум" в Загреб. Публиката ще види избрани произведения, създадени в ателиетата за графични творби на Миро в Палма де Майорка. Елвира Камара - кураторка на изложбата и директорка на фондация "Пилар и Жоан Миро", с чието съдействие се организира проявата заедно с посолството на Кралство Испания в София, и Фернандо Жилет, зам.-кмет на община Палма и президент на фондацията - разказаха подробности пред ДУМА относно събитието и културния живот на острова.

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

ЕЛВИРА КАМАРА:

Ателиетата на художника са по-живи отвсякога

□ *Защо решихте да покажете точно графиките на Миро, а не някои от другите му произведения?*

- Идеята тръгна от Международното биенале на графичното изкуство в Любляна през декември миналата година, където представихме колекцията. Изведнъж се появи много голям интерес от различни страни и институции и така решихме да организираме тази пътуваща изложба, специално посветена на графиките.

□ *Как се организира такава мащабна пътуваща изложба? Колко време ви отне?*

- Действително е сложно да се организират такива изложби, защото трябва да посетят много страни. Това означава, че навсякъде колекцията трябва да бъде опакована и после разопакована. Обикновено участват много екипи - от една страна, целият състав на фондацията, на различните институти и на съответните посолства. Друго, което е много важно, подготвянето на цялата документация, на всички разрешителни, с които изложбата да може да пътува безпрепятствено. Въпреки че тя не е толкова голяма, изисква усилията на много хора, които трябва да й се посветят, за да има успешен тур.

□ *Експозицията е гостувала в Любляна, Виена, Братислава и Прага. На какво се дължи успехът ѝ?*

- Преди всичко на огромната работа, която извършват институциите и ние от фондация "Пилар и Жоан Миро". Дължи се и на новаторския характер на изложбата. Чрез нея искаме да покажем какво е отражението, каква е съвременната проекция на ателиетата на Жоан Миро. Отначало те са били създадени, за да ги ползва самият Миро, но след това той ги дарява на Палма с желанието съвременни творци да изработват графики там. Искам да ви уверя, че днес тези ателиета са по-живи отвсякога.

□ *Каква дейност се извършва в момента в тях? Как се използват?*

- Има ателиета, в които се работи с дигитална техника, литография, правят се щампи, гравюри, фотография, керамика. Но освен това те се използват от всички онези, които представят проекти. Ежегодно обявяваме конкурси с награди и отпускаме стипендии. Има художници, които представят своите проекти с готовност да изнесат и летни курсове.

□ *Платени ли са?*

- Не става въпрос за това. Ателиетата предоставят място за изява на художници, които са в доста напреднал етап от своята работа и творческо развитие. Те представят и изработват свои проекти. Независимо от възрастта, може да бъдат млади или утвърдени имена. Имали сме случаи фотографи, които идват и предлагат да работят съвместно и помагат на други свои по-млади колеги, да продължат развитието си, тръгвайки от основата, на която са стъпили.

□ *По какви критерии избрахте проектите за тази изложба? Кое беше водещото?*

- Проектите са пет на брой и са дело на различни художници. Представяме първия проект, който въобще е правен в ателиетата, когато те отново отварят врати. То е на Волф Фостел. Избрахме и проект, който е изработен от Антонио Миралда. Той е много тясно свързан с естетическите виждания на Миро, което бе и един от критериите. Другият проект, на който се спряхме, бе на младия творчески тандем Пабло Еспаня и Иван Лопес, нарича се "Демокрасия". Те снимат различни надгробни плочи. Следващият, който също е в колекцията, е свързан с географското обкръжение - представата за Палма като остров и град. Това е работата на Уейн Кротърс, който е австралиец. И проектът на две млади валенсиански художнички, обвързан с едно място, което е забравено и вече не съществува - затвора в Палма.

□ *Какви хора посещават изложбата - колекционери, почитатели на абстрактното сюрреалистично изкуство или просто любители?*

- Публиката е много разнообразна. Преди всичко, хората, които идват, се интересуват от самото изкуство и по-специално от графиката. Срещат се и художници, които проявяват интерес към традиционните, но и към новите техники за развитието на този вид изкуство. И всички други, разбира се, които обичат красивите неща.

ФЕРНАНДО ЖИЛЕТ:

Палма е място, където се пресичат различни култури

Интервютата взе Надежда УШЕВА

□ *Какво е значението на изложбата в международен план?*

- Фондацията "Пилар и Жоан Миро" е създадена, за да представя изкуството в международен план. Срещата с такава изложба е нещо, което е много интересно за публиката и благодарение на щедростта на фондацията и на самия Миро вече нашият град представлява и културна дестинация.

□ *Как се грижите за културата в Палма? Как я опазвате и разпространявате?*

- Общината се стреми да опазва и да разпространява нашето наследство - културно, артистично, архитектурно. Това е основна цел, защото тук има много музеи, много изложбени пространства... Заслужава си да се види историческо-културното наследство, защото Палма представлява място, където са се пресекли пътищата на различни култури - на романската, мюсюлманската, еврейската, християнската, поради което има цяла съвкупност от красиви, атрактивни неща, които може да бъдат открити особено в историческия център. Мнозина от туристите идват в Палма, привлечени от нейния климат и се изненадват, когато посетят историческия град.

□ *Местните интересуват ли се от култура? Отделят ли време и пари за изкуство?*

- Разбира се, имаме резултат от всички тези наши усилия, насочени към опазване на културното наследство. Виждаме, че гражданите отговарят по много добър начин на това, което им се предлага, тоест има по-голямо потребление на култура. Забелязваме, че то се увеличава ежегодно. Това отговаря и на нашия стремеж Палма да има нова позиция на картата на Средиземноморието - културата също да бъде определена референция. Не бихме се радвали на тези резултати без участието на съгражданите ни, които все повече посещават музеи, театри, концерти. Има и абсолютен консенсус между всички политически сили, които са представени в общината. Разбира се, още много неща трябва да се направят, самият аз като отговорен за културата си давам сметка за това, но откритото мога да заявя, че наистина през последните години нещата напредват в положителна насока, благодарение на приемствеността и положителния отговор от страна на гражданите.

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

ДИДЖЕЙ ТИЕСТО ПРАВИ ШОУ В ПАРКА ДО ТЕРМИНАЛ 2

Звезди откриха нов цирк в София

Деца и възрастни имат възможност да видят дресура на повече от 25 вида животни и птици

Куп звезди дойдоха на откриването на възродения Национален цирк "София". Фолк-певиците Нелина и Еми Стамболова, рокаджийката Милена Славова, тв водещата Ива Екимова, бащата на "Като лъвовете" - режисьорът Ники Априлов, и много легендарни циркови артисти уважиха премиерата на спектакъла "Завръщането на една легенда".

Под купола на шапитото, разпънато на бул. "Скобелев" до мол "София", се събраха дъщерята на Лазар Добрич със семейството си, съпругата на Тошко Козаров, фамилия Ковачеви, Тереза Панова, Иван Владимиров - първият българин, изпълнил "Колелото на смъртта", братя Кондови, Цветан Дуков, Даринка Юлиева, Пенка Генчева, Емилия Иванова - акробатка от първата трупа Кехайови, която е в книгата за рекордите на Гинес, и др.

Деца и възрастни видяха дресура на повече от 25 вида животни и птици - зебри, двугърби и едногърби камили, тибетски якове и африканско

ватуси, огромни алигатори, арабски коне, лами, понита. Един от алигаторите се излегна върху тялото на доброволка от публиката, а после отвори паст, за да може неговият австрийски треньор да постави вътре главата си. Освен от Австрия, в цирка гостуват артисти от Румъния и Русия. След дълго отсъствие на манежа се завръща известният клоун Фери Янакиев, чийто баща е дългогодишен артистичен партньор на легендарния Тошко Козаров.

Кметицата на София Йорданка Фандъкова не можа да дойде лично да пререже лентата за откриването на цирка. Затова вместо нея го направи Малина Едрева - председателка на Комисията по култура, образование и вероизповедание към Столичната община. С ножица в ръце бяха и ветеранът на цирковото изкуство у нас Кръстьо Първанов - единственият роден носител на голямата награда "Златният клоун" от фестивала в Монте Карло и бивш директор на прочутия в миналото цирк, както и настоящият директор на цирка Силвестър Лолов.

Спектакли в "София" има всеки ден - от сряда до неделя, от 18.30 ч. А в събота и неделя и с допълнителни представления от 16 ч. Програмата е в подкрепа на кандидатурата на София и Югозападен регион за Европейска столица на културата 2019.

Над 60 изложби в Месеца на фотографията

Петото юбилейно издание на Месеца на фотографията представя над 60 изложби на повече от 30 места през юни. Екипът, който организира събитието, работи изцяло на доброволни начала, заради любовта към фотографията. Води ни вярата, че показването на нейното многообразие ще подобри фотографското разбиране и диалог, ще допринесе за повишаване на цялостното равнище на фотографията в България и ще даде на много хора свободата и вдъхновението самите те да се превърнат във фототворци, посочват организаторите. Месецът на фотографията е и мост, който изгражда отношенията между български и чужди фотографи, мост, който дава все повече възможности на участващите автори да бъдат забелязани от фестивали в чужбина и да намерят своята международна публика. Всички средства отиват в подбора на качествено съдържание и доброто му представяне.

Международното жури на втория фест "Златната липа" бе единодушно в оценките си за конкурсните филми

Петър Попзлатев взе награда от „Златната липа"

Петър ГЕОРГИЕВ

Новият игрален филм "Аз съм Ти" по незавършения роман на писателя Димитър Димов и дъщеря му Теодора Димова донесе награда за режисура на Петър Попзлатев, обяви председателят на журито на международния филмфест "Златната липа" в Стара Загора Людмила Дякова. Голямата награда, статуетката на скулптора Спас Киричев, отиде в ръцете на естонеца Илмар Раг за лентата му "Керту", а призът за най-добра женска роля взе изпълнителката на главната роля в същата творба Урсула Ратасеп. Общо 9 ленти се завъртяха в 4-дневната конкурсна програма, за най-добър изпълнител на мъжка роля бе оповестен Давид Огродник от полския "Искам да живея". За пръв път бе дадена и специална грамота от Съюза на филмовите дейци, тя замина за Белгия, откъдето е режисьорът на "Ям Дам" Вивиан Гоффет. Фестивалът се провежда за втори път в Града на липите, негов артдиректор е Магдалена Ралчева.

„Люлин 4" посреща „Веселият Патиланец"

Първото издание на театралния фестивал "Веселият Патиланец" се провежда до 6 юни на откритата сцена в жк "Люлин 4" (ул. "Никола Белоевждов" и бул. "Захари Стоянов", до 96-о училище). Организаторите от фондация "Театър Абсурд" предлагат интересна селекция от представления на трупи с множество награди в България и чужбина.

Мисията, която вече пета година следва организацията, е децентрализация на местата за културни събития и обединяване на независимите творци, работещи за деца. Фестивалът "Веселият Патиланец" си поставя за цел да обогати културния календар на столицата, да спомогне за развитието на събития в периферията на града, да популяризира творчеството на независимите трупи и артисти и да създаде условия за общуване и творчески контакти.

В първото издание на фестивала участват "Театър Абсурд", "Рисувани приказки с Бате Ицо" на Образователен театър - Варна, театър "Шило" с "Красавицата и звяра", Симона Нанова и Томас Имов с музикалната куклена пиеса "Привет, магьосници и сбогом", "Ариел театър" с "Трите прасенца", театър "Искра" с "Фолклорни ритми", "Клоунски приказки" на театър "Хенд", "Мечо Пух" на театър "Усмивки", "Приказки от прежда" на "Илкова театър", "Анима алегра" на "Жар театър" и "Кокошка с брошка" на Центъра за изкуства "За Родопите". Фестивалът се организира с подкрепата на Министерството на културата и Съюза на артистите в България.

Вицове

- Ама аз не бях пиян!
- Човек, ти беше прегърнал душа и го молеше да спре да плаче!

БОРИСЛАВ ЧУЧКОВ, продуцент, сценарист
ЕВГЕНИЯ МАРЧЕВА, журналистка, тв водеща
МИХАИЛ ЕКИМДЖИЕВ, адвокат
КАЛИНА ТАСЕВА, художничка
МАКСИМ МИНЧЕВ, генерален директор на БТА
НИКОЛАЙ ДОЙНОВ, журналист, тв водещ
ПЕТЯ АЛЕКСАНДРОВА, кинокритичка
Проф. д-р ПЕТЪР СЛАВЕЙКОВ, университетски преподавател

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

5

Св. свещеномъченик Доротей, епископ Тирски († ок. 361). Преподобни Петър Корицки (III)

Св. Доротей управлявал църквата в продължение на 50 години. След като прекарал в необитаеми места във време на Диоклетиановото гонение против християните, той се върнал в катедрата си в царуването на Константин Велики и обърнал към Христа мнозина езичници. При Юлиан Отстъпник св. Доротей приел мъченическа смърт в 361 г. в "Удския град в Долна Мизия - Одесос (сегашна Варна), подчинен на митрополита Маркианопол". На него се приписват разказите за пророците, апостолите и 70-те Христови ученици. Особено известна е неговата гръцколатинска Синтагма - сборник от църковни и граждански закони.

С гръм и мълнии започна сезонът на Bedroom Beach

Въпреки поройния дъжд, хиляди се стекоха на откриването на Bedroom Beach. Гръмотевичните бури не уплашиха гостите, а напротив - увеличиха ефекта на зарята и нажежиха мистичната извънземна атмосфера, създадена от мегаспектакъла Future Heroes, с който започна двудневният парти маратон.

Пришълци от други светове се телепортираха на сцената под звуците на музиката на специалния гост на вечерта - холандския диджей Franky Rizardo. За втори път в България, той призна, че Bedroom Beach е сред десетте най-добри клубове по света. Заедно с чужденеца зад пулта застанаха диджей Mascota и диджей Dimo BG. Сред поканените, които не се стреснаха от екстремната метеорологична обстановка, бяха джаз певицата Белослава и нейният сценичен партньор Живко Петров, топмоделите Ирен Онтева, Виктория Джумпарова и Гери Дончева, рапърите Устата и Румънеца и бившата скандална тв водеща Албена Вулева. Среднощният им парти тур тръгна от Bedroom Beach, премина през Сасао Beach, чието официално откриване предстои на 14 юни, и завърши в Меката на поп фолка на морето The One.

ИГРОСЛОВИЦА

Попълнете липсващите букви в дадените думи. Напишете буквите в съответните квадратчета на диаграмата и ще получите: Държавници, общественици

1	2	3	4	5	6	7	8

1. - ЕРЛА
2. П - ТОП
3. ПО - ША
4. Л - РИК
5. - ИТАН
6. - ЗБОР
7. ВЪЛ - И
8. - ДИОТ

ВИЗИТКИ

Чрез разместване на буквите открийте търсените термини в имената на лицата:

1. РАЛИ ЯС. ВЪРБАНОВ - роден град, любим спорт и до коя балканска държава ще пътува наскоро ?

.....

2. СТОИЛ ПЕЕВ СИЛАЕВ - свободна професия и място-рождение в Габровска област ?

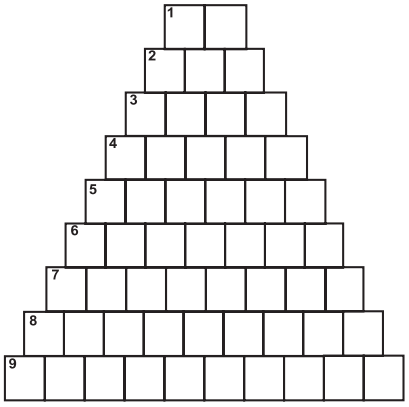
.....

СКАНДИ

АНГЛИЙСКИ ФУТБОЛЕН ОТБОР
ЖИТЕЛКА НА С. КАРДАМ, ДОБРИЧКО
РАЗКАЗ ОТ ИВ. ВАЗОВ
ГРАД В САУДИТСКА АРАБИЯ
ДРЕВНО ИРАНСКО ПЛЕМЕ
СЕСТРА НА МОЙСЕЙ И ААРОН /БИБЛ./
ЛИЦА, НЕРАЗЛИЧАВАЩИ ЦВЕТОВЕТЕ
НЕМСКИ ПСИХИАТЪР
ПАРИЧНА ЕДИНИЦА НА ЮАР
ОПЕРА ОТ ДЖ.ПУЧИНИ
СТОЛИЦАТА НА ТУРЦИЯ
ИТАЛИАНСКА ВОЕННА БАЗА
ИМЕНАТА НА НАШ ФУТБОЛИСТ, ИГРАЕЩ В "МОНАКО"
СУМИ ЗА НЕЩО НАЕТО
ПРОДАВАЧ НА ОЧИЛА
ЖИТЕЛКИ НА ГР. ЛВОВ В УКРАЙНА /РАЗГ./
ИНДОНЕЗИЙСКА МЕДИЦИНСКА КЛИНИКА
ЖЕРТВЕНИЦИ
ЖИВОТ, ВОДЕН ОТ НОМАДСКИ ПЛЕМЕНА
ВЛАДЕТЕЛИ НА ЕМИРСТВА
ЖИЛЕЩО НАСЕКОМО
ИНФОРМАЦИЯ
ФРЕНСКА КИНОАРТИСТКА
ФРЕНСКИ ФИЛМ
СРЕДНОВЕКОВНО ИМЕ НА ВИДИН
ГЕРОЙ В ПИЕСАТА "НОВИЯТ СВЕТОВЕН РЕД" ОТ Х.ПИНТЪР
ПРОМЕЖДУТЪЦИ
РАЗКАЗ ОТ ИВ. СЪБЧЕВ
БЕЛЕЖИТ ФРЕНСКИ ФУТБОЛИСТ
ОТРИЦАНИЕ
ВРЪХ В ТУНИС
ВИД АФРИКАНСКА АНТИЛОПА
НЕУТРАЛНО РЕЛЕ
ВСЕОБЩА ИСТИНА В ЯПОНСКАТА ФИЛОСОФИЯ
ЛИЦЕ С РЕНЕГАТСКИ ПОСТЪПКИ
ЖИТЕЛИ НА НАШ ГРАД
АД /ГРЪЦ.МИТ./
ВЕКОВНА ГОРА
ИЗЯВЕН ФРЕНСКИ ПИЛОТ ОТ "ФОРМУЛА 1"
ГОЛЯМА ПАЛАТКА
ЧАСТ ОТ ОБУВКА
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
СТАРА ТУРСКА МОНЕТА
БЪЛГАРСКО ИЗДАТЕЛСТВО
ЕДИНИЦА МЯРКА ЗА ЯРКОСТ
ПАМУЧНО ПЛАТНО
МЯРКА ЗА ПОВЪРХНИНА
ЖИТЕЛКА НА US ЩАТ
ОРГАН НА ЗРЕНИЕТО
НАША НАРОДНА ПЕВИЦА
ЕДИН ОТ АЛЕУТСКИТЕ ОСТРОВИ В САЩ
КУБИНСКИ КИНОРЕЖИСЬОР
БОЕН ВЪЗГЛАС
ПРИВЪРЖЕНИК НА КОМУНИЗМА
БЪЛГАРСКИ СКУЛПТОР
ГРАД В ТУРЦИЯ
НАРОДНОСТ В ЛАОС
ПРИСПОСОБЛЕНИЯ ЗА ЗАКРЕПВАНЕ НА ПЕРДЕТА
ЛЕГЕНДАРЕН ФУТБОЛИСТ НА "МИЛАН"
НЕМСКИ ПСИХОЛОГ
ГРАД В МЕКСИКО
ГИМНАСТИЧЕСКИ УРЕД
СМЕС ОТ ЛЮТИ ИНДИЙСКИ ПОДПРАВКИ
ГРАД В СИЛИСТРЕНСКА ОБЛАСТ
ПРОЗВИЩЕ НА ШОТЛАНДСКИЯ ФУТБ. ТИМ "МЪДЪРУЕЛ"
НОВОГОДИШНИ УКРАСЕНИ ДЪРВЕТА
ГРАД В ГАБОН
АМЕРИКАНСКИ СЕРИАЛ
НЕМСКИ КИНОРЕЖИСЬОР
ГРАД В БЕЛГИЯ
СИЛЕН ВИК
ОЧЕРК
ОСОБЕНОСТИ НА ВРЕМЕТО В ДАДЕНА ОБЛАСТ
ПОМЕЩЕНИЯ
ГРАД В ШВЕЙЦАРИЯ
ИРЛАНДСКА ФЕЯ НА ВОЙНАТА /МИТ./

РЕЧНИК: "Авиано", Араро, Аролт, Атка, Бъдин, "Вилиси", Ереб, Кре, Немаин.

ПИРАМИДА

1. Модификация на лека кола "Форд".
2. Полско цвете.
3. Двуостър нож.
4. Таксов знак.
5. Купчини.
6. Именничка, празнуваща на 17 юли.
7. Град в Македония.
8. Сорт круши.
9. Млад наш тенисист.

РЕЧНИК: Карамани.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3х3:

		1	2				9	8
8		9	6					
	7		5					
					9		3	
2		3				1		5
	4		3					
					6		2	
					3	6		1
6	3				5	4		

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ДОБРИН - ЗЛОБАР - ПРИСТАВИ - ИТЕВА - АТЕВА - ЛОР - ОРЛИН - ОГИН - ОРХАНИЕ -УРОЦИ - ИАА - СТОБ - ВАНИН - АРНО - ДВЕ - СИРЕНИ - МЕД - ПРОТЕСТИ - АЛКИЛИ - АКНЕ - ТЕЛ - ЦЕХОВЕ - ОТЛИКА - ЖИЛАВИНА - ОВ - АТС - ЙОДИД - ВОС - РИ - АСАЛ - АЙЛТОН - ОВОД - НЕ - КНА - ВИ - ДАРВИНИСТ - ИЛИЕВ - РА - МАСАИ - ЧОНДИ - МЕЛИОРАТОР - МЕИР.

ОТВЕСНО: КОПТОР - ВЪЛЦИ - СОАРЕ - БРЕГОВЕ - КЕЛ - АВРАЛ - КРИВИЦА - МИХАЙЛОВ - ИСАНИН - ЕЛОВО - ДИМО - АНТ - ИНДИВИДИ - НАР - АЛОИН - ЕНИ - НИСА - ИЗВОРИ - СПА - АДРЕСАТ - ИРХА - ИРКО - ТИО - КЗ - ФРОНТОВАК - ЛИОН - ЕТЕЛ ВОЙНИЧ - ПОТРИСАНЕ - СЛАЛОМ - БЕЛЕТРИСТКА - ИНЕ - ТАВИ - ОН - ТЕАТРОВЕДИ - РАН - БОДИЛ - СИНИ ВИР.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

Реал М искал Наско Сираков

Симеон ПЕТРОВ

Президентът на Реал М Рамон Мендоса е искал да привлече Наско Сираков, разкрива "Единакът" - биографичен роман за голмайстор №1 в историята на Левски. Произведението с автор Павел Колев вече е по книжарниците с цена 16 лв. "По времето на БКП футболистите нямаха право на трансфер в чужбина до навършване на 28 г., а Наско отиде в Сарагоса на 26 срещу $1 млн. Следен е от Реал М, чийто президент е в приятелски отношения с този на Сарагоса. "След година ще го купя. Независимо каква цена му сложиш, ще го купя" е казал шефът на Реал на колегата му от арагонския клуб. Контузия на коляното обаче вади Наско за 1,5 г. от футбола и той никога не се чувства по същия начин, както преди", разказва Павел Колев. Авторът, който е пресаташе на БФС, е написал книгата по идея на съпругата на Наско Сираков Илиана Раева. "Единакът" трябвало да бъде подарък за 50-годишния юбилей на бившия футболист, честван на 26 април 2012 г., но само започването отнело година. Проведени са около 130 разговора с роднини, приятели и колеги на "синята" легенда. Романът обхваща периода от детството на Наско Сираков до преминаването му от Сарагоса в Еспаньол. До няколко месеца пък ще излезе и 2-ра част, в която ще бъдат разказани спомени от Американското лято, както и интересни моменти от кариерата на Сираков като футболен ръководител.

Снимка БГНЕС

Авторът на биографичната книга за Наско Сираков, Павел Колев, представи вчера първия том на "Единакът"

Мъри и Херо напуснаха Ботев

Дуото си тръгна заради феновете

Треньорът Станимир Стоилов и спортният директор Димитър Димитров-Херо напуснаха Ботев Пд. Двамата си тръгнаха, след като феновете на "канарчетата" не ги желаят. Мъри за 2-ри път хвърли оставка, която през зимата обаче не бе приета. Сега пловдивчани набързо се разделиха с него. Само преди седмица собственикът Цветан Василев обяви, че е оставил Стоилов начело на клуба, за да избегне нов период на изграждане на отбора. Оставката на Херо е доста изненадваща, след като бившият наставник на Черноморец бе представен като спортен директор на Ботев в понеделник. Той дори обяви, че е акостирал в Ботев, за да може клубът да започне да печели купи. Освен това пристигането му в Ботев беше прието положително от привържениците.

"Моята визия за футбола е такава, че няма как да съжителстват заедно един тъжен от случващото се треньор, поставени под напрежение футболисти и вечно недоволни фенове. Ясно е кой е излишният. За доброто на всички слагам край на агонията. Тръгвам си от Ботев по мое изрично желание. Пътищата ни се разделят, но съм убеден, че с този собственик големите успехи са неизбежни. Казах, че не искам да видя още един проект, съсипан и дано моето оттегляне допринесе в положителна посока за развитието на клуба. В Ботев наистина се прави нещо голямо. Ще помня само хубавите моменти, европейския рейд с 6 мача без нито една загуба. Пълният стадион и усмихнатите лица. Не се срамувам от представянето в първенството. Ботев се върна в елита, научи се да печели важните мачове и се превърна във фактор, с който всички се съобразяват", обяви Стоилов.

Вальо Михов щял да обедини 2 млн. „армейци"

Мони ГЕОРГИЕВ

Бившият президент на ЦСКА Валентин Михов смята, че идеологът на "червените" Александър Томов не е намерил начин да обедини феновете и това е причината първата емисия с акции да не бъде успешна. "Положих едни основи в ЦСКА, това се случи може би в най-трудния период. Аз създадох емблемата с лъвчетата, идеята ми бе ЦСКА да е наследник на АС-23. Трябва обединение. Това бе причината Томов да не успее с акциите, нужна е обединителна фигура. Не казвам да съм аз, но мислите ли, че има само 5000 ЦСКА-ри? Ако тръгна от София до Варна, ще събера 2 милиона. Спокойно мога да донеса на клуба 2-3 млн. лв. Част съм от сдружението "ЦСКА Завинаги", заяви президентът на "червените" в периода 1991-1993 г. Михов, който след това бе начело и на БФС, признава, че президентът Жельо Желев не е приел оставката му, подадена 3 дни преди отпътуването на националите ни за Световното първенство в САЩ. "На 2 юни 1994 г. шефът на НСО ген. Владимиров ме закара в парламента, където бяха Димитър Пенев, президентът Желев, финансовият министър Стоян Александров и представители на всички политически сили. Тогава Желев ми каза, че това е цялата държава и не ми приема оставката".

Вальо Михов призна, че е имал оферти от родни клубове, но ги е отклонил. "Ако Лъчо Танев приеме едно мое предложение, може да се завърна в българския футбол", завърши бившият шеф на ПФЛ.

ПЕТЕВ ЗА 2 Г. В АЗЕРБАЙДЖАН

Ивайло Петев подписа договор за 2 години за поста старши треньор на азербайджанския Габала. Последните седмици специалистът бе първи избор за треньор на Левски, но явно шампионът с Лудогорец от последните 2 сезона е избрал офертата на азерите. През изминалото първенство Габала завърши на 3-то място в местното първенство и ще играе в квалификационните кръгове на Лига Европа. Там азерите ще са непоставени и могат да срещнат Литекс или Ботев Пд още в първия предварителен кръг. Ако го преодолеят, в следващия етап те ще са един от евентуалните съперници на ЦСКА. Петев нашумя, след като миналата есен пое кипърския АЕЛ, с който можеше да стане шампион, но в последния кръг в пряк двубой за титлата загуби от Апоел Лимасол.

ЛИТЕКС ВЗЕ ТАЛАНТ

Литекс си осигури един от най-големите таланти в родния футбол. Нападателят Милчо Ангелов подписа с клуба от Ловеч за 3 години. Той е роден на 2 януари 1995 г. и е юноша на Ямбол, а след това играе в Страланджа. През лятото на 2009 г. е привлечен в Черноморец. През последния сезон талантът бе основен футболист на "акулите", които обаче изпаднаха и така той се превърна в свободен агент. Милчо Ангелов имаше няколко оферти от наши и чужди отбори. Той дори искара проби в два втородивизионни италиански тима - Ла Специя и Виртус, но избра да подсили Литекс.

Звездата на Босна и Херцеговина Един Джеко (вляво) е финтирал мексиканеца Карлос Салсидо, в контролата в Чикаго, която балканците спечелиха с 1:0. Гола вкара Сеяд Халилович (41). За Босна това бе последна проверка преди световното, а Мексико играе с Португалия в събота

гледайте

ФУТБОЛ ПО РИНГ
18.00 Италия, Серия А (обзор)
ПО РИНГ
20.50 Шампионска лига (обзор)

кратки

ЦСКА се похвали с лиценза

ЦСКА се похвали с лиценза за новия сезон. От "Армията" показаха писмото, с което Лицензионната комисия към БФС им е пратила. "Въпреки изказванията на редица "доброжелатели", които смятаха, че ЦСКА няма да вземе лиценз или имаха съмнения към това, ръководството на футболния клуб спази своето обещание към при-върженициите", съобщиха "армейците".

Сашо Станков съди Локо Пд

Сашо Станков ще съди Локо Пд. Вече бившият треньор на тима ще търси неполучените заплати по съдебен ред, защото е наясно, че няма друг вариант. Станков и помощникът му Жикица Тасевски търсят общо 31 000 лв. От "Лаута" си тръгнаха още Ангел Грънчов и Асен Георгиев.

Марек ще заяви втори стадион

Марек ще заяви 2-ри стадион, освен "Бончук", за домакинските си мачове в "А" група. В БФС ще бъде записан един от 3-те стадиона в Благоевград, Кюстендил или Перник, ако дупничани не завършат собствения си до 19 юли. Така може да се наложи Марек да домакинства извън Дупница за известен период, но пък ще бъде изпълнено едно от условията по лицензиране на БФС. Същевременно от клуба заявиха, че ще изчакат официалното писмо на Лицензионната комисия към БФС и едва тогава ще предприемат и други действия по получаване на лиценз.

Хасково прави ремонт за 1,4 млн. лв.

Новакът в "А" група Хасково, който не получи лиценз, ще направи ремонт на стадиона за 1,4 млн. лв. Кметът на града Георги Иванов е оптимист за участието клуба в елита. "Не може да искат от нас за една седмица да покрием всичките изисквания за издаването на лиценз. До началото на първенството ще бъдем готови, дори ще направим повече от необходимото, като например електронно табло", заяви Иванов.

Наша боксьорка победи олимпийска шампионка

Стойка Петрова (51 кг) победи олимпийската шампионка от Лондон 2012 Никол Адамс (Вбр) на 1/4-финал на европейското по бокс в Букурещ. Така българката се класира за 1/2-финалите и си осигури поне бронз. Петрова взе и реванш от британката за загубата на 1/4-финалите на Олимпиадата. Медал в румънската столица заслужиха още три българки, които прескочиха 1/4-финалите. Светлана Каменова (57) победи Джоан Ламб (Ирл), Севда Асенова (48) се справи с Наталия Княз (Укр), а Деница Елисеева (60) срази Каролина Михалчук (Пол).

ТОПАЛОВ СТАРТИРА С РЕМИ В СТАВАНГЕР

Карлсен още не може да победи Гири

Веселин Топалов завърши наравно партията си от първия кръг на супертурнира в Ставангер (Норвегия), в която с черните фигури имаше за съперник №2 в световната ранглиста Левон Аронян. Без победител завършиха и двубоите М. Карлсен - А. Гири, П. Свидлер - В. Крамник, Л. Аронян - С. Агдещайн. Единствената резултатна партия за деня беше победата на Фабиано Каруана над Александър Гришчук. Номерата на участниците в таблицата бяха определени след блицтурнир, спечелен безапелационно от Карлсен със 7,5 т. от 9 партии. Световният шампион получи съответния №1, а останалите участници се подредиха според класирането си в блица: №2 Аронян, №3 Карякин, №4 Гришчук, №5 Свидлер, №6 Гири, №7 Каруана, №8 Крамник, №9 Топалов и №10 Агдещайн.

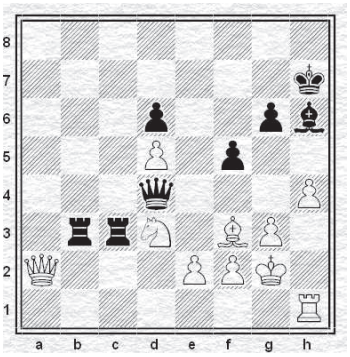
Списъкът по рейтинг се оглавява от световния шампион Магнус Карлсен, който е и водач в юнската ранглиста на ФИДЕ за рекорден 36-и път! Той е изправен пред предизвикателството да защитава на родна земя статуса си на най-силен играч. За да запази текущия си рейтинг от 2881 т, световният шампион трябва да завърши турнира поне с 6 т. Ремито с Аниш Гири в първия кръг бе шестото между двамата в класическите им срещи, а младият холандец е един от малкото в световния елит, който още не е бил побеждаван от Карлсен. В другия край на таблицата е съотборникът му и негов бивш треньор Симон Агдещайн. За да получи виза за супертурнира, седемкратният шампион на Норвегия, победи в мач норвежкия №2 Йон Лудвиг Хамер. Агдещайн обаче бе на път да напусне надпреварата заради заболяване, но в крайна сметка стисна зъби и застана на старта.

Миналогодишният победител Сергей Карякин пък е амбициран да опровергае разпространената шахматна шега, че като се ожени, гросмайсторът губи 50 точки от рейтинга си. „Искам лично да докажа обратното и ще се постарая да го направя в Ставангер“, заяви Карякин, който въпреки 24-те си години преди броени дни мина под венчило за втори път.

Ето и единствената резултатна партия от първия кръг

ГРИШЧУК - КАРУАНА

1.d4 Kf6 2.c4 g6 3.g3 Og7 4.Og2 c5 5.d5 0-0 6.Kc3 e6 7.Kf3 ed5 8.cd5 d6 9.0-0 Te8 10.a4 Ke4 11.Ke4 Te4 12.Kd2 Tb4 13.Ta2 a5 14.b3 b5 15.ab5 Kd7 16.Ke4 Де7 17.Дc2 Tb5 18.Og5 Kf6 19.Дd3 Tb7 20.Дe3 h6!? Интересна жертва на пешка, в замяна на която Каруана получава контрол върху черните полета. 21.Of6 Of6 22.Дf4 Oe5 23.Дh6 Tb3 24.Kc5 Tb5 25.Kd3 Og7. Проходната пешка на черните и двойката офицери им дава пълна компенсация за пожертвания материал. 26.Дd2 a4 27.Дc2 a3 28.Ta3!? Ta3 29.Дc8+ Цh7 30.Of3 Tc3 31.Дg4 Tbb3 32.h4 f5! 33.Да4 Ta3 34.Дd1 Oh6 35.Цg2 Дf6 36.Th1 Дd4 37.Дb1 Tab3 38.Да2??

Груба грешка, породена от липсата на време. Всеки друг разумен ход с дамата щеше да запази равенството. 38...Td3 39.ed3 Tb2 0:1.

кратки

Претендентка за женската титла се сгоди

Конеру и нейният избраник

№3 в световната женска ранглиста Хъмпи Конеру се сгоди за Дасари Анвеш, син на известен индийски бизнесмен. Венчавката е била в тесен семеен кръг в Индия. Двойката ще мине под венчило на 13 август, а докато траят сватбените приготовления, 26-годишната шахматистка продължава подготовката си за поредния етап от женската Гран при верига на ФИДЕ, който ще се проведе в Грузия от 16 юни. По регламент всяка от участничките в надпреварата трябва да се включи в четири от шестте предвидени в календара турнира, така че на Конеру (която има в актива си две състезания) ще ѝ се наложи да играе и в последното състезание в Монголия. То започва на 24 август и в него младата индийка ще участва вече като госпожа Анвеш. След убедителни победи в първия и втория етап на Гран при в Ереван и в Ташкент Конеру е начело във временното класиране. Тя не крие, че голямата ѝ цел е да спечели световната титла, до мач за която може да стигне, ако победи в Гран при.

Нов шампион в света на компютърния софтуер

В света на компютърните програми има нов световен първенец – „Стокфиш“, който измести от върха миналогодишния шампион „Комодо“ напълно заслужено. Победителят спечели Суперфинала с 35,5:28,5, изпреварвайки опонента си с цели 7 точки в мача от 64 партии.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Българското шахматно лято откри сезона в Албена

Осем шахматисти са с пълен актив от точки след първите 3 кръга на 6-я международен шахматен турнир Гранд Европа Опен Албена 2014 г. Единственият българин сред тях е Васил Спасов, а поставеният под №1 Иван Чепаринов е в групата от 20 играчи с по 2,5 т. 144 шахматисти от 31 държави участват в надпреварата с награден фонд 30 хиляди евро. 81 от тях са с международни звания, като 34 са гросмайстори. Тук да трупат шахматни знания и опит са почти всички млади български шахматни таланти. Това ще е последната проверка и за националите ни преди участието им на световните индивидуални първенства по ускорен шахмат и блиц от 15 до 21 юни в Дубай, Обединени арабски емирства. Миналогодишният победител с 8 т. от 9 възможни Тигран Л. Петросян, от Армения, е пети в първоначалното подреждане.

Междувременно гросмайстор Александър Делчев е втори на 8-я международен шахматен фестивал във Вунзидел, Германия, където финишира с 5,5 т. от 7 партии. Със същия точков актив завършиха още седем участници, като с най-висок допълнителен показател измежду тях се оказа руският представител Евгени Романов. Тройката затвори латвийският гросмайстор Нормунс Миезис. Българският национал постигна 4 победи и 3 ремита, като единствен успя да нанесе поражение на победителя в турнира. Това е второ поредно престижно класиране за Делчев, който преди две седмици раздели първото място в силен открит турнир в Испания със 185 участници.

ПУТИН ОТКРИ ДЕТСКИ ТУРНИР

Президентът на Русия Владимир Путин присъства на откриването на детския шахматен турнир „Белая ладья“, който се провежда тези дни в Сочи. Държавният глава припомни богатите шахматни традиции на Русия и сподели, че за него „шахматът е най-интелектуалният вид спорт“. По време на церемонията той се срещна с президента на ФИДЕ Кирсан Илюмжинов, което бе изтълкувано като демонстративна подкрепа за калмикския администратор в предстоящата му битка за поста с Гари Каспаров.

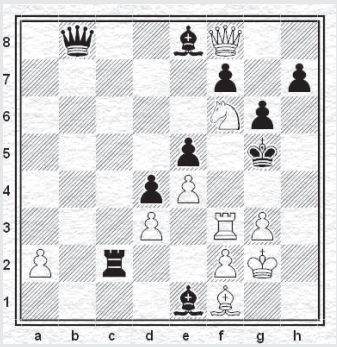

Владимир Путин (в средата) в компанията на президента на Руската шахматна федерация Андрей Филатов (вляво) и Кирсан Илюмжинов

Задача

КАРУАНА – ГИРИ
БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Няма шахматист, който да не обича блица, а за любителите на играта няма нищо по-вълнуващо от това да наблюдават петминутните битки между топгросмайстори. Затова блицтурнирът в Ставангер бе следен с изключителен интерес, а участниците в него не пропуснаха да зарадват с качествени изпълнения като това:

Отговор:

44.Тf5+ gxf5 45.Дg7x

www.duma.bg

Капитанът на Левски Стефан Георгиев-Торо е вдигнал шампионската купа, която последните 11 години неизменно печелеше ЛУКойл

Снимка СПОРТАЛ

Левски детронира ЛУКойл

„Сините" прекъснаха 11-годишната хегемония на „студентите"

Левски е новият шампион на България по баскетбол. "Сините" детронираха ЛУКойл Академик с 3:2 победи. В решителния мач тимът на Тити Папазов победи с 81:69 (24:15, 25:15, 18:22, 14:17). Така ЛУКойл остана без купа този сезон, след като последните 11 години неизменно беше шампион. Левски пък заслужи 14-а титла и първа от 2001 г. ЛУКойл не можа да спечели 24-ата и загуби 10-и финал. "Сините" направиха златен требъл, след като по-рано триумфираха за Купата на България и в Балканската лига.

"Студентите" изиграха един от най-слабите си мачове в последните години, като най-големият им проблем беше стрелбата. Левски пък успя да заздрави защитата си в последните 2 мача, което заедно с отличните реализаторски умения на американците Брендън Хийт, Джумейн Джоунс и Лайънъл Чалмърс се оказа ключът към обрата във финалната серия. Най-резултатен бе Чалмърс с 20 т. Хийт добави 18 т., а Джоунс 11 т. и 11 борби. От българите най-много вкара Николай Върбанов - 10 т. За ЛУКойл Юре Лалич заби 17 т., Божидар Аврамов 16.

"Господ забавя, но не забравя. През 2006 г. Сашо Везенков безпардонно ми открадна една титла, но сега Господ ми я върна. Той знае за какво става въпрос. Трябваше да минат 8 г., за да взема реванш. В живота има баланс. Благодаря на собственика, на цялата организация и щаб, който свърши много черна работа, докато аз бях зает. Ако не бяхме спечелили, щях да бъда разкъсан. Тази година Левски има уникален празник и най-големият подарък за синята общност е именно титлата. Искам да запомним този финал с добрия баскетбол, а не със скандала между мен и Сашо Везенков. Баскетболът е жив и доказахме, че вървим по правилния път", каза Тити Папазов. Той посвети титлата на спортния журналист Рачо Колев, който загуби битката с рака преди 2 г. Колев е роден именно на 3 юни, когато Левски стана шампион.

"Сигурно ще има доста промени в отбора. А и на хората вече им омръзна от Сашо Везенков. Не се виждам като треньор или като нещо друго. Крайно време е ЛУКойл да си намери треньор, който да отговаря на класата на отбора. Не може да се преплитат длъжностите. Аз съм временно изпълняващ всичко в едно. Направих много компромиси в последните 2 месеца, а това определено не съм аз. Последните 2 мача нашите играчи не бяха на това ниво, на което трябва да бъдат", призна треньорът и директор на ЛУКойл Сашо Везенков.

Ивайло Петев поема към Азербайджан

Стр. 30

гледайте

ПО НОВА СПОРТ
ЛЕКА АТЛЕТИКА
21.00 Диамантена лига в Рим
ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
16.00 "Ролан Гарос"

FIFA WORLD CUP Brasil 2014 7 ДНИ

кратки

Роналдо с нова контузия

Кристиано Роналдо е получил нова травма на бедрото. Проблемът засилва притесненията на треньорския щаб за футболиста, върху когото падат основните надежди на Португалия за добро представяне на световното. Роналдо пропусна контролата с Гърция (0:0) заради мускулна травма, която го тормози през последните 2 седмици. Нападателят тренира по индивидуална програма отделно от своите съотборници. "Надяваме се, че Кристиано е в достатъчно добра форма, за да играе и да помогне на отбора", заяви селекционерът Пауло Бенто.

Снимка БГНЕС

Самотен фен на тениса очаква под дъжда 1/4-финалите на "Ролан Гарос", които през деня така и не можаха да започнат

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА
И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ
ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ
АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ
И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

tse
Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com
ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

Непознат извел Боян Петров до Канчендзьонга

Мони ГЕОРГИЕВ

Халюцинация с непознат мъж е помогнала на Боян Петров да изкачи 3-тия по височина връх Канчендзьонга на 20 май. Първият българин, покорил високия 8586 м връх в Непал, е успял чрез солова атака, като по пътя си е намерил труп, на който направил снимки, за да бъде идентифициран. "Успях при последната възможност за изкачване, не ползвах кислород. В базовия лагер имаше 27 души, някои от които идваха за 4-ти път. След като стигнах 8400 м, мозъкът ми изчезна. Получих халюцинации, което е нормално. Появи се някакъв непознат мъж, говореше ми на български, а вътрешният глас ми каза да го последвам. Когато погледнах снимките, разбрах, че съм стоял на върха 48 минути", спомня си Петров. В понеделник той и Младен Данков заминават за Пакистан, където ще атакуват върховете Броуд Пик (8051 м) и 2-рия по височина в света К2 (8611 м). През 2005 г. Петров и Дойчин Боянов бяха спрени от лошото време на 8150 м. "Исках да атакувам К2 миналата година, но на 30 април ме бутна кола и бях с патерици 5 месеца. През 2013 г. никой не покори К2, явно Господ си знае работата и е предпочел да пострадам тук, не в планината", прави равносметка Боян Петров.

ЗАПЕЧАТАХА ОФИСИТЕ НА КОЛОЕЗДЕНЕТО

Офисите на Българския колоездачен съюз (БКС) в Борисовата градина бяха запечатани със заповед на спортния министър Мариана Георгиева. Причина за тази крайна мярка е неизпълнението на задължения към Национална спортна база (НСБ) на стойност 75 800 лв. Към момента липсва дори и договор с НСБ за преотдаване на помещенията. Георгиева е разпоредила незабавна ревизия на федерацията. Хаосът е пълен, като планираният за този уикенд Държавен личен отборен шампионат в Нова Загора почти сигурно няма да се състои. Колоездачният съюз дължи пари на МВР-Сливен за охраната на състезанието от миналата година, както и за гарантирането на сигурността по време на миналогодишната Обиколка на България. Със сигурност пропада и колоездачната надпревара от София до Варна, която трябваше да се проведе на 15 юни. Под сериозна въпросителна е и провеждането на традиционната Обиколка на България, като почти сигурно един от основните спонсори (Аурубис) няма да помага.